

آشنایی با کشورهای جهان

فرانسه

محمود رضا برآزش

چاپ دوم

آشنایی با کشورهای جهان

فرانس

محمود رضا برازش

پاییز ۸۹

برازش، محمودرضا، ۱۳۴۱

فرانسه / گردآوری و تنظیم محمودرضا برازش - مشهد انتشارات آفتاب هشتم، ۱۳۸۹

۱۷۲ ص: نقشه (رنگی) - ۲۴

شابک جلد شومیز: ۱-۱۳-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۱۳-۱ ISBN 978-964-2839-13-1

شابک جلد سخت: ۸-۱۴-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۱۴-۸ ISBN 978-964-2839-14-8

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا (فهرست نویسی پیش از انتشار).

۱. فرانسه الف. محمودرضا برازش، ۱۳۴۱، ب انتشارات آفتاب هشتم، ج. عنوان

۹۴۴/۰۸

DC17 / ۴ب۴۹ ۱۳۸۸

۱۸۸۱۸۹

کتابخانه ملی ایران

آشنایی با کشورهای جهان

فرانسه

محمودرضا برازش

بخش پژوهش و تحقیق موسسه فرهنگی آفتاب هشتم توس

با همکاری: سودابه حسین زاده - مهین دخت برازش - محمدرضا برازش

صفحه آرا: الهام عبدیها

چاپ دوم: ۱۳۸۹

۵۰۰۰ نسخه رقی

چاپ: دقت ۳۱۲۵۰۵۲

شابک جلد شومیز: ۱-۱۳-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۱۳-۱

شابک جلد سخت: ۸-۱۴-۲۸۳۹-۹۶۴-۹۷۸-۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۱۴-۸

قیمت جلد شومیز: ۶۰۰۰۰ ریال

قیمت جلد سخت: ۷۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است

انتشارات آفتاب هشتم، مشهد - صندوق پستی ۹۱۳۷۵-۱۸۸۶

تلفن دفتر: ۰۵۱۱-۸۴۳۸۱۳۲-۰۵۱۱-۲۲۲۴۷۱۹

۷..... پیشگفتار.....

۹..... مقدمه.....

۱۲..... **جغرافیای طبیعی**.....

۱۲..... موقعیت جغرافیایی.....

۱۴..... آب و هوا.....

۱۵..... کوه‌ها.....

۱۷..... رودها.....

۱۸..... تنگه‌ها.....

۱۹..... جزایر.....

۲۰..... حیوانات.....

۲۱..... **جغرافیای انسانی**.....

۲۱..... جمعیت.....

۲۳..... نژاد.....

۲۴..... زبان.....

۲۴..... مذهب.....

۲۵..... اسلام در فرانسه.....

۲۷..... پرچم.....

۲۷..... سرود ملی.....

۲۸..... فرهنگ و آداب و رسوم.....

۲۸..... خوراک.....

۳۱..... تعطیلات و جشن‌ها.....

۳۳..... هنر.....

۳۳..... نقاشی.....

۳۴..... معماری.....

۳۶	مجسمه سازی
۳۶	موسیقی
۳۸	سینما
۴۰	ادبیات
۴۴	چند نماد ادبی فرانسه
۴۴	آموزش
۴۵	تحصیل
۴۶	موسسه های علمی فرانسه
۴۸	ورزش
۵۲	جغرافیای اقتصادی
۵۲	اقتصاد
۵۳	واردات و صادرات
۵۳	صنایع مهم
۵۴	حمل و نقل
۵۸	خودرو سازی
۵۸	صنایع هوا و فضا
۵۹	دیگر صنایع
۶۰	توریسم
۶۱	کشاورزی و منابع طبیعی
۶۴	تاریخچه
۶۴	تاریخچه فرانسه
۶۸	تاریخ قرن بیستم
۷۰	سیاست و حکومت
۷۱	احزاب عمده سیاسی
۷۱	سیاست خارجه فرانسه
۷۲	عضویت در سازمان های بین المللی
۷۲	رابطه با ایران
۷۴	روابط دو کشور پس از انقلاب اسلامی
۷۶	روابط فرهنگی ایران و فرانسه
۷۷	نام و آدرس سفارتخانه و نمایندگی های ایران در فرانسه

۷۸..... مناطق دیدنی

۷۸..... پاریس

۱۰۳..... مارسی

۱۰۸..... لیون

۱۱۳..... تولوز

۱۱۶..... بوردو

۱۲۰..... مون پلیه

۱۲۲..... نیس

۱۲۶..... لیل

۱۲۹..... استراسبورگ

۱۳۲..... نانت

۱۳۸..... گرونویل

۱۴۰..... بریتانی

۱۴۱..... موناکو

۱۴۲..... مستعمرات فرانسه

۱۴۲..... رئونین

۱۴۳..... مایوت

۱۴۳..... گوآدلوپ

۱۴۵..... مارتینیک

۱۴۶..... گویان فرانسه

۱۴۶..... سن پیرومیلکون

۱۴۷..... پولینیزی فرانسه

۱۴۸..... کالدونیای جدید

۱۴۹..... کتابخانه ها

۱۴۹..... موزه ها

۱۵۰..... مشاهیر

۱۵۰..... ژاندارک

۱۵۰..... مولیر

۱۵۱..... بلز پاسکال

۱۵۱..... ولتر

۱۵۲..... آنتوان لورن لاوازیه

- ۱۵۲.....ناپلئون بناپارت
- ۱۵۳.....اونوره دبالزاک
- ۱۵۳.....ویکتور هوگو
- ۱۵۴.....الکساندر دوما
- ۱۵۵.....لویی پاستور
- ۱۵۵.....ژول ورن
- ۱۵۶.....پل سزان
- ۱۵۶.....امیل زولا
- ۱۵۷.....ژرژ کلمانسو
- ۱۵۷.....آنا تول فرانس
- ۱۵۸.....بارون ادموند روچیلد
- ۱۵۸.....امیل دورکیم
- ۱۵۹.....رومن رولان
- ۱۵۹.....آندره ژید
- ۱۶۰.....ژنرال دوگل
- ۱۶۰.....ایرن ژولینو کوری
- ۱۶۱.....آندره مالرو
- ۱۶۱.....آلبر کامو
- ۱۶۲.....ژاک شیراک
- ۱۶۳.....آلن دلون
- ۱۶۳.....نیکلاسار کوزی
- ۱۶۴.....میشل پلاتینی
- ۱۶۴.....زین الدین زیدان
- ۱۶۵.....کلمات متداول و جملات کاربردی

انسان از همان آغاز خلقت نیازمند آن بوده که محیط اطراف خود را بشناسد. یافتن غذا، مصون ماندن از گزند حیوانات و مقابله با سرما و گرما و دیگر موارد مشابه، از نیازهای اولیه ای است که انسان با آن مواجه بوده است. در اوایل، جوامع به صورت قبیله ای و کوچ نشین بودند. آنها در ایام مختلف سال در مکان‌های خاص توقف می‌کردند و پس از مدتی به راه خود ادامه می‌دادند و در این بین مسیر راه و مکان‌های توقف را بررسی و بهترین را انتخاب می‌کردند. با ایجاد روستاها و شهرها، به مرور انسانها در یک نقطه ساکن شدند. گروهی از ساکنان شهرها و روستاها به دلایل مختلف به سفر پرداختند. برخی از آنان حاصل تجربیات و یافته‌های خود را از این سفرها ثبت کردند. بعضی از این نوشته‌ها در قالب سفرنامه‌ها و شکل‌های مختلف نوشتاری اکنون در دسترس است. با پیشرفت روزافزون علم و توسعه ناوگان حمل و نقل در سایر جوامع، هر روزه بر تعداد سفرها و مسافران افزوده می‌شود. از طرف دیگر، ارتباط بین افراد در شهرها و کشورها به طرق مختلف تسهیل شده، به طوری که امروزه اصطلاح «دهکده جهانی» شکلی ملموس و معنایی عام یافته است. تردد بین کشورها به حدی است که وقتی افراد حاضر در خیابان‌ها یا حتی متروی شهرهای معروف جهان را بررسی کنیم، در می‌یابیم که از نژادها، رنگ‌ها و سرزمین‌های مختلفی اند که برای گردش، تجارت، بازدید از دوستان و اقوام، زندگی و... به رفت و آمد می‌پردازند. به مرور، موارد مرتبط با «گردشگری» به یکی از صنایع مهم و پیشرفته دنیا تبدیل شده است. بدون شک، تردد میلیون‌ها مسافر در طی سال، تأثیر زیادی بر اقتصاد شهرها و کشورها دارد. افرادی هم که برای مقاصد خاص غیر از گردشگری مسافرت می‌کنند، از امکانات و نقاط دیدنی مکان‌ها و کشورهای مختلف بازدید می‌کنند. بدیهی است، افراد تمایل دارند از سفر خود حداکثر بهره را ببرند؛ و بنابراین ضرورت دارد اطلاعاتی کافی از محل مورد بازدید داشته باشند.

در همین راستا، سازمان‌ها و شرکت‌های مختلفی ایجاد شده و به فعالیت در عرصه‌های مختلف می‌پردازند. تهیه و انتشار کتاب‌های راهنما برای شهرها و کشورهای مختلف به زبان‌های گوناگون از جمله فعالیت‌های متداولی است که توسط ناشران علاقه‌مند و سازمان‌های مربوط انجام می‌شود.

تعداد و تنوع این نوع کتاب‌ها با توجه به علاقه‌ی افراد به داشتن این نوع اطلاعات و افزایش تعداد مسافران، هر روزه افزایش می‌یابد و این امر در بررسی و بازدید از نمایشگاه‌های کتاب و یا با مراجعه به اطلاعات کتاب‌های انتشار یافته، معلوم می‌شود. سالانه، هزاران نفر فارسی‌زبان از ایران و دیگر کشورها به نقاط مختلف دنیا سفر می‌کنند و کمتر کتابی برای راهنمایی ایشان منتشر شده است. به نحوی که اطلاعات کشورهای مقصد را در اختیار ایشان قرار دهد. شاید بهترین مرجع در این باره، کتاب‌های سبز وزارت امور خارجه باشد؛ ولی کتاب‌های فوق کاملاً تخصصی بوده و فاقد اطلاعات و جاذبه‌های عمومی می‌باشند. با توجه به این نیاز و خلأهای موجود، مدتی است تلاش شده است، اطلاعات مناسبی برای این امر از منابع مختلف تهیه گردد تا کمکی برای علاقه‌مندان و راهنمایی برای مسافران باشد. بدیهی است، جمع‌آوری و تنظیم این اطلاعات، کاری گروهی است. سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های برخی کشورهای مربوط نیز برای تهیه‌ی منابع و تنظیم اطلاعات کمک‌هایی کرده‌اند که لازم است از ایشان تشکر و قدردانی نمایم. بی‌شک، این مجموعه خالی از اشکال نیست. امیدواریم با راهنمایی‌های خوانندگان محترم، از کاستی‌های آن بکاهیم.

سرزمین اصلی فرانسه در غرب اروپا واقع شده. ولی جزایر و سرزمین های تابع آن در سراسر جهان گسترده است. بدون شک فرانسه در طی چند قرن اخیر یکی از مهمترین کشورهای تاثیرگذار در صحنه های گوناگون و بخصوص علمی، فرهنگی و هنری بوده است. بزرگان بسیاری در فرانسه به دنیا آمده اند و افراد سرشناس فراوانی نیز از گوشه و کنار جهان به این کشور مهاجرت کرده اند. جاذبه های فرهنگی، هنری و طبیعی بی نظیری در فرانسه وجود دارد؛ به طوری که سالهاست فرانسه رتبه نخست جذب جهانگرد را در جهان به خود اختصاص داده است و پاریس را عروس شهرهای جهان می خوانند. مقر بسیاری از سازمان های بین المللی از جمله یونسکو (بخش آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد) در فرانسه است و این کشور محور بسیاری از برنامه ها و حرکت های علمی، فرهنگی و سیاسی اروپا و جهان است.

فرانسه یکی از پنج عضو دائم و صاحب حق و تو در شورای امنیت سازمان ملل متحد، عضو گروه جی ۸ (G8) کشورهای توسعه یافته صنعتی و از بنیان گذاران اتحادیه اروپاست.

فرانسه هفتمین قدرت اقتصادی جهان و سومین قدرت اقتصادی اروپا است. این کشور تولیدات متنوعی دارد؛ از ساخت موشک های فضائی، هواپیما و ماشین آلات مختلف تا کالاهای مصرفی و مد روز جهان. فرانسه دومین صادرکننده محصولات کشاورزی جهان نیز می باشد.

روحیه آزادی خواهی مردم فرانسه و انقلاب کبیر آن کشور الگویی برای حرکت های آزادی بخش کشورهای مختلف اروپا و جهان بوده است.

دو کشور فرهنگی ایران و فرانسه ارتباط دیرینه ای دارند، طبعاً این روابط فراز و نشیب هایی داشته و دارد، ولی مردم و مسئولان دو کشور همواره سعی بر متعادل نمودن این ارتباط داشته و دارند. مردم ایران به خصوص اصحاب فرهنگ و هنر احترام و علاقه خاصی به فرانسه دارند. امید است احترام متقابل و ارتباط منطقی دو کشور توسعه یابد.

لازم به ذکر است به دلیل تنوع مطالب در مورد فرانسه، متن حاضر طی چند نوبت بازنویسی و مطالبی به آن اضافه شده است؛ ولی هنوز کاستی های بسیاری دارد که امید است در چاپ های بعد آنها را رفع نمایم.

در خاتمه لازم است از استاد ارجمند، جناب آقای دکتر علی محمد برادران رفیعی که متن را ملاحظه و راهنمایی هایی ارائه فرمودند تشکر و قدردانی نمایم.

محمود رضا برازش

بهار ۱۳۸۸

مشهد مقدس

نام رسمی: جمہوری فرانسہ

نام محلی: فرانس (France)

سامی دیگر: گل (Gaul) (نام قدیمی)

پایتخت: پاریس (Paris)

نوع حکومت: جمہوری

رئیس حکومت: رئیس جمہور (President)

رئیس دولت: نخست وزیر (Prime Minister)

جغرافیای طبیعی

موقعیت جغرافیایی

کشور فرانسه در نیمکره شمالی، غرب قاره اروپا و بین مدار ۴۲ تا ۵۱ درجه عرض شمالی و ۸ درجه طول شرقی تا ۵ درجه طول غربی قرار دارد. نصف النهار مبدأ (گرینویچ) از فرانسه و نزدیکی شهر بوردو (Bordeaux) می‌گذرد، نقشه‌ی کشور فرانسه شبیه به یک شش ضلعی است. فرانسه با شش کشور اروپایی مرز زمینی دارد. مرزهای این کشور از شمال به دریای مانش و بلژیک (۶۲۰ کیلومتر)، از شرق به لوکزامبورگ (۷۳ کیلومتر)، آلمان (۴۵۱ کیلومتر)، سوئیس (۵۷۳ کیلومتر)، ایتالیا (۴۸۸ کیلومتر) و موناکو، از جنوب به دریای مدیترانه، آندورا (۵۶/۶ کیلومتر) و اسپانیا و از غرب به اقیانوس اطلس و دریای مانش محدود می‌شود. طول کل مرزهای فرانسه $۲۸۹۲/۴$ کیلومتر است که طولانی‌ترین آنها با اسپانیا (۶۲۳ کیلومتر) و کوتاه‌ترین آنها با موناکو ($۴/۴$ کیلومتر) است. کشور فرانسه ۳۴۲۷ کیلومتر ساحل دارد. فرانسه را می‌توان به دو بخش عمده به شرح زیر تقسیم کرد:

- ۱ - خاک اصلی و اروپایی فرانسه، شامل ۲۱ استان و جزیره کرس در دریای مدیترانه به عنوان استان ۲۲ ام؛
- ۲ - سرزمین‌های ماورای دریاها فرانسه که خود به چند بخش تقسیم می‌شوند؛

الف - استانهای ماورای دریاهای فرانسه (Over seas department and regions) که شامل ۴ استان چهار دپارتمان گوادلوپ (Guadeloup)، مارتینیک (Martinique)، گویان (Guiana) و رئونین (Reunion) است.

ب - سرزمین‌های اشتراکی ماورای دریاهای فرانسه: (Over seas collectivities) که از سال ۲۰۰۷ شامل ۶ سرزمین به شرح زیر است:

- پولینزی فرانسه (French Polynesia)
- مایوت (Mayotte)
- سنت بارتلمی (Saint Barthelemy)
- سنت مارتین (Saint Martin)
- سنت پیر و میلکون (Saint Pierre and Miquelon)
- والیس و فوتونا (Wallis and Futuna)

پ - جزیره کالدونیای جدید (New Caledonia) که در تقسیم‌بندی (Sui generic collectivity) قرار می‌گیرد که به دلیل اهمیت بالای آن فرانسه این زیر مجموعه از تقسیمات کشوری را تنها برای آن ایجاد کرده است؛

ت - سرزمین‌های ماورای دریاهای تحت سلطه‌ی فرانسه (Over seas territory) که اکنون تنها شامل سرزمین‌های جنوبی و جنوبگان (French Santhern and antractic lands) می‌شود؛

ث - جزیره کلپرتون (Clipperton) در اقیانوس آرام و نزدیکی منطقه آمریکای لاتین.

د - سرزمین‌های تابعه فرانسه که از اقیانوس آرام تا دریای مدیترانه پراکنده اند، بقایای سلطه استعماری این کشور در جهان هستند. جمهوری فرانسه ۶۷۴,۸۴۳ کیلومتر مربع مساحت دارد. فرانسه وسیعترین کشور اروپای غربی و چهل و هشتمین کشور وسیع جهان است. سرزمین اصلی فرانسه که در اروپا واقع است، ۵۴۷,۰۳۰ کیلومتر مربع وسعت دارد و تقریباً یک سوم مساحت ایران است.

فرانسه تنها کشور اروپایی است که سه نوع آب و هوای متفاوت قاره ای، ساحلی و مدیترانه ای در آن وجود دارد. این کشور از یک سو به دلیل جاری بودن آب های گلف استریم در کرانه های اقیانوس اطلس و از سوی دیگر به علت وزش بادهای مرطوب از دریای مدیترانه، آب و هوایی معتدل دارد که ارمغان آن پانزده میلیون هکتار جنگل برای این سرزمین است. غرب و شمال غربی کشور آب و هوای ساحلی با زمستان های ملایم و تابستان های گرم دارد. در همه ی فصول بارش باران وجود دارد و البته در بهار و پاییز بارندگی بیشتر است. فلات بزرگ مرکزی و بخش شرقی فرانسه آب و هوای معتدل قاره ای با زمستان های سرد و تابستان های گرم و طولانی دارد؛ با این وجود مرکز و منطقه مرتفع شرقی آب و هوای قاره ای با زمستان های سرد همراه با یخبندان و تابستان های گرم و سوزان دارد. جنوب فرانسه آب و هوای مدیترانه ای با زمستان های معتدل (دمای روزانه، به ندرت به زیره درجه سانتیگراد پایین می رود) و مرطوب، تابستان های گرم (با دمای بیشتر از سی درجه سانتیگراد) دارد. وجود این نوع آب و هوا در جنوب فرانسه سبب شده که همه ساله توریست های زیادی به خصوص در تابستان به این ناحیه جذب شوند. زمستان ها میانگین دما در پاریس در ژانویه (دی) پنج درجه سانتیگراد و در جولای (تیر) بیست و سه درجه سانتیگراد است. متوسط بارندگی سالانه در پاریس ۶۴۱ میلیمتر است.

در بخش جنوب غربی فرانسه، بین اقیانوس اطلس و دریای مدیترانه، سلسله جبال پیرنه (Pyrenees) قرار دارد که فرانسه را از اسپانیا جدا می‌کند. پیرنه سلسله جبالی ناهموار با شیبی تند و قللی پوشیده از برف و گردنه‌های صعب العبوری دارد. همین مر باعث شده که رفت و آمد میان دو کشور، از طریق کوهستان، به دشواری انجام گیرد. طول سلسله جبال پیرنه حدود ۴۳۰ کیلومتر است و از خلیج بیسکای تا دریای مدیترانه امتداد دارد. کشور کوچک آندورا در میان این رشته کوه ها قرار دارد. در مرزهای شرقی فرانسه کوه‌های آلپ (Alps)، ژورا (Jura) و وژ (Vosges) قرار گرفته است. سلسله جبال آلپ در جنوب شرقی است و عمده‌ترین و زیباترین سلسله جبال اروپا به شمار می‌رود. بسیاری از قله آن همیشه پوشیده از برف است و در اطراف آن یخچال‌های طبیعی بزرگی وجود دارد که گاه تا دامنه‌های کوه ادامه می‌یابد. قله‌های مهم آن عبارتند از: روزا (Rosa) با ۴۶۳۴ متر، ماترهون (Matterhorn) ارتفاع ۴۴۷۸ متر و مون بلان (Mont blanc) که مرتفع‌ترین قله اروپا است و متجاوز از ۴۸۱۰ متر ارتفاع دارد. بر دامنه ی شمالی مون بلان، یخچالی موسوم به مردوگلاس (Mer de glace) (دریای یخ) واقع شده است که ۳۷ کیلومتر مربع مساحت دارد. مناظر گوناگون و زیبای این یخچال طبیعی بی اندازه جالب است و بسیاری از سیاحانی که به فرانسه یا سویس وارد می‌شوند از آن دیدار می‌نمایند.

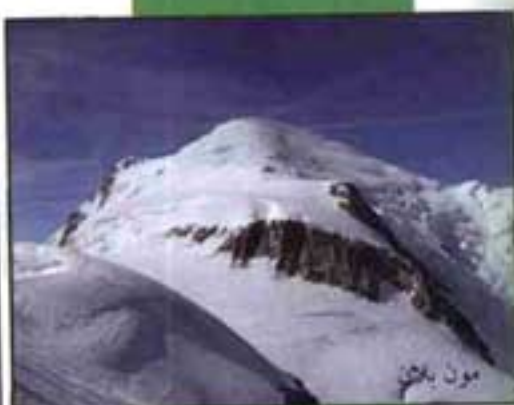
شامونی (Chamonix) تفرجگاه معروفی است که در دره مون بلان واقع است و پایگاه کوهنوردانی است که قصد صعود به قله مون بلان را دارند. برای بازدید از این طبیعت زیبا، در زمستان و تابستان، سیاحان بی‌شماری نیز به آن وارد می‌شوند.

سلسله جبال پیرنه

رشته کوه وژ بین مرز آلساس (Alsance) و لورن (Lorrain) واقع شده و دنباله‌ی رشته کوه‌های ژورا به شمار می‌رود. قلل وژ کوتاهتر از قله‌های ژورا می‌باشد و چون سراسر آن را جنگلی از درختان کاج پوشانده است، به شکل دشتی آبی نمایان است. انتخاب نام وژ یعنی آبی نیز، به همین علت می‌باشد. در مرکز فرانسه، رشته کوه‌های گرانکوه مرکزی قرار دارد که از شمال به جنوب امتداد دارد. این رشته کوه از آتشفشان‌های خاموش تشکیل شده و ظاهراً قدیمی‌تر از آلپ است. دامنه‌های این کوه با شیبی تند به دره‌هایی ژرف، منتهی می‌شود.

جدول بلندترین کوه‌های فرانسه

اشتراکی	ارتفاع	نام کوه		ردیف
ایتالیا	۴۸۱۰	مون بلان	Mont blanc	۱
ایتالیا	۴۴۶۵	مون مودیت	Mont maudith	۲
ایتالیا	۴۲۰۸	گرانده ژوراس	Grandes jorasses	۳
ایتالیا	۴۱۲۲	اگی وخت	Aigaille verte	۴
ایتالیا	۴۰۱۳	کنت دو گرآن	Qent du greant	۵
-	۴۰۰۰	له دوغ وات	Les droites	۶
-	۳۹۸۷	لاماژ	La maje	۷
-	۳۹۵۴	ایل فر	Aile fraide	۸
-	۳۹۴۶	مون پل ون	Mont pelvont	۹
سوئیس	۳۹۰۲	اگی داغ زان تی یغ	Aigaille d argentiere	۱۰
-	۳۷۵۴	اگی دو اوغو	Aigaille du oru	۱۱
-	۳۶۶۹	له بان	Les bans	۱۲
-	۳۵۶۴	الان	Olan	۱۳
-	۳۴۶۵	غوش دو لا موزل	Roche de la muzelle	۱۴

در فرانسه رودخانه های متعددی جاری است که علاوه بر ایجاد سرسبزی برای کشور، قابل کشتیرانی بوده و از آنها به عنوان شاهراه هایی برای حمل و نقل کالا استفاده می شود.

رودخانه لوار (Loire) با ۱۰۱۱ کیلومتر طول از کوه های سون (Cevennes) سرچشمه می گیرد. لوار بزرگترین و مهمترین رود فرانسه است که از سرچشمه تا مصب در داخل فرانسه جریان دارد و شاهد بسیاری از حوادث عمده تاریخ این سرزمین از دوران باستان تا به امروز بوده است. این رود طویل، از میان مزارع، بیشه ها و جنگل ها می گذرد، در دو طرف آن کاخ های قرون وسطی دیده می شوند. بخش مرکزی دره لوار در سال ۲۰۰۰ توسط یونسکو به عنوان میراث فرهنگی ثبت شده است.

رود سن (Seine) با ۷۷۶ کیلومتر طول و دبی متوسط ۵۶۳ متر مکعب در ثانیه در خاک فرانسه جاری است، ولی شعبه ای از آن موسوم به اوآز (Oise) از خاک بلژیک سرچشمه می گیرد. رود سن یکی از تاریخی ترین رودهای فرانسه است که به شکل کمانی از قلب پاریس می گذرد و تاکنون بیش از سی و دو پل بر روی آن احداث گردیده است. این رود مهمترین آبراه فرانسه به شمار می رود و قایق هایی که در رود آن در رفت و آمد هستند، محصولات تولیدی حوزه سن را به شهرهای مختلف حمل می کنند.

رود لوار

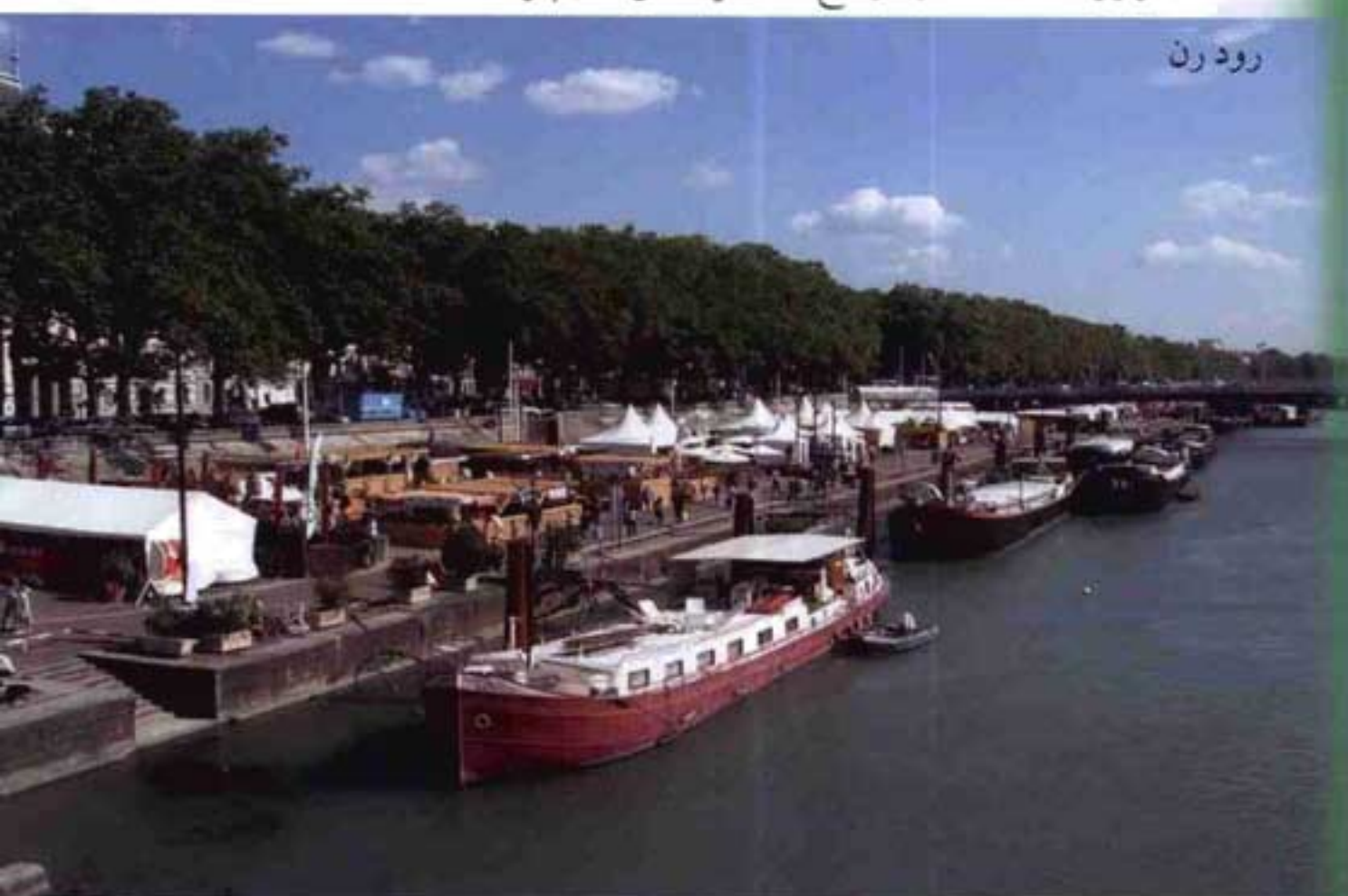
سن

آبشار گاوارنیه

رود گارُن (Garonne) با ۵۷۵ کیلومتر طول از کوه‌های پیرنه اسپانیا سرچشمه می‌گیرد و پس از جریان یافتن به طرف شمال غرب، به خلیج گاسکونی می‌ریزد. کشتی‌های بزرگ باری در این رود حرکت می‌کنند و کالاها را به بندر بوردو می‌رسانند. رود رن (Rhône) با ۸۱۳ کیلومتر طول از کوه‌های آلپ در سوییس سرچشمه گرفته و پس از گذشتن از دریاچه ژنو وارد خاک فرانسه می‌گردد. این رود از سمت شمال به سمت جنوب فرانسه جاری شده و از شهر لیون (Lyon) گذشته و سپس در نزدیکی بندر مارسی به دریای مدیترانه می‌ریزد. بارندگی زیاد و ارتفاعات مختلف در فرانسه، سبب ایجاد آبشارهای بلند از جمله آبشار گاوارنیه (Gavarnie) به ارتفاع ۴۲۲ متر در کوه‌های پیرنه شده است.

رود رن

تنگه‌ها

تنگه‌ی دوور یا مانش با حداقل ۳۳ کیلومتر عرض و حداکثر ۶۳ متر گودی بین فرانسه و انگلستان قرار گرفته است و دریای شمال را به اقیانوس اطلس متصل می‌کند. این تنگه از نظر اهمیت پنجمین تنگه در جهان است. در سال ۱۹۹۴ با تأسیس یک تونل زیر دریایی در این تنگه، فرانسه و انگلستان از طریق خط آهن به یکدیگر متصل شدند.

جزایر

جزایر متعلق به جمهوری فرانسه از اقیانوس آرام تا دریای مدیترانه پراکنده اند. مهمترین جزایر این کشور عبارتند از:

- ۱ - جزیره کرس (Corse) با ۸,۶۸۰ کیلومتر مربع مساحت بزرگترین جزیره فرانسه است که در دریای مدیترانه قرار دارد؛
- ۲ - گوآدلوپ (۱,۷۸۸ کیلومتر مربع) و مارتینیک (۱,۱۰۰ کیلومتر مربع) در دریای کارائیب و شمال کشور ونزوئلا واقع شده اند؛
- ۳ - رنونیون (۲,۵۱۲ کیلومتر مربع) در اقیانوس هند، ۷۰۰ کیلومتری شرق ماداگاسکار، قرار دارد؛
- ۴ - کالدونیای جدید (۱۶,۹۰۵ کیلومتر مربع) و پولینزی فرانسه (Franch Polynesia) (کیلومتر مربع ۴,۰۰۰) در اقیانوس کبیر، بین استرالیا و شیلی قرار دارند.

جدول جزایر فرانسه

ردیف	نام به فارسی	نام لاتین	مساحت	جمعیت
۱	کالدونیای جدید	New caledonia	۱۶۳۷۲	۲۰۵۹۳۹
۲	کرس	Corsica	۸۶۸۰	۳۰۲۰۰۰
۳	گراند تر	Grande tre	۶۶۷۵	۱۰۰
۴	رنونیون	Reunion	۲۵۱۲	۸۰۲۰۰۰
۵	مارتینیک	Martique	۱۱۲۸	۴۰۲۰۰۰
۶	تاهیتی	Tahiti	۱۰۳۶	۳۷۸۱۳۳
۷	باس تر	Basse terre	۸۴۸	۱۸۶۶۶۱
۸	مایوت	Mayotte	۳۶۳	۱۹۲۰۳۶

گوآدلوپ

کالدونیای جدید

رنونیون

جانوران فرانسه از نوع جانوران کشورهای غربی اروپا هستند. در میان پستانداران، گوزن قرمز و گراز وحشی هنوز هم شکار می‌شوند. گوزن زرد در این کشور نادر است. در ارتفاعات آلپ شوکا و بزکوهی به ندرت دیده می‌شوند. خرگوش صحرایی و انواع گوناگونی از خزندگان در جنگل‌ها و مزارع یافت می‌شوند. روباه، گرهبه و گرهبه ی وحشی نیز از جانوران گوشتخوار فرانسه هستند. خرس قهوه‌ای و سیاه گوش پیرنه از گونه‌های حیواناتی هستند که نسلشان در معرض خطر است. در جنوب فرانسه هم انواع پرندگان کمیابی مثل فلامینگو، کرکس مصری، عقاب بال سیاه، پرندگان زنبورخوار و سبزه‌قبا وجود دارد. در مستعمرات فرانسه نیز با توجه به آب و هوا و موقعیت جغرافیایی، حیات وحش مختلفی وجود دارد.

جغرافیای انسانی

جمعیت

جمعیت فرانسه (در ژانویه ۲۰۰۸) حدود ۶۴،۴۷۳،۱۳۰ نفر است که این کشور را در رده بیستمین کشور پر جمعیت جهان قرار می‌دهد. از کل جمعیت فرانسه ۴۸/۷۵ درصد مرد و ۵۱/۲۵ درصد زن هستند که ۹۸/۸ درصد از مردم آن کشور باسوادند. رشد سالانه جمعیت فرانسه در سال ۰/۳۵ درصد بوده است (۲۰۰۶). با این نرخ رشد زمان لازم دو برابر شدن جمعیت این کشور، بیش از ۱۰۰ سال است. امید به زندگی در فرانسه برای مردان ۷۵ سال و برای زنان ۸۳ سال تخمین زده شده است. در کشور فرانسه به طور متوسط ۱۳ نفر در هر کیلومتر مربع زندگی می‌کنند که این رقم در نقاط مختلف کشور متفاوت است. ۷۳/۴ درصد از مردم فرانسه در شهرها زندگی می‌کنند. نواحی پر جمعیت کشور عبارتند از: ۱- شهرهای بزرگ و اطراف آنها مانند پاریس، مارسی و ...؛ ۲- نواحی شمالی مجاور کشور بلژیک؛ ۳- نواحی مجاور رودخانه‌های بزرگ و مناطق خوش آب و هوا. این نواحی تنها ۱۸ درصد از کل مساحت فرانسه را تشکیل می‌دهند، ولی چهل درصد از جمعیت کشور در آن سکونت دارند. شهرهای بزرگ و صنعتی مثل تولوز (Toulouse) نیز از دیگر مناطق پر جمعیت کشور هستند.

در مناطق کوهستانی مثل آلپ جنوبی و سلسله جبال پیرنه تراکم جمعیت پایین است. کورسیکا (Corsica)، لیموز (Limousin)، فرانچس کت (Franche-Comte) و اورن (Auvergne) از نواحی کم جمعیت فرانسه می‌باشند. با اینکه این مناطق دوازده درصد از مساحت کشور را تشکیل می‌دهند، ولی تنها شش درصد از مردم فرانسه در این نواحی زندگی می‌کنند.

جدول نواحی کشور فرانسه

ردیف	ناحیه	نام	جمعیت	مساحت
۱	Île-de-France	ایل-دو-فرانس	۱۱,۶۹۴,۰۰۰	۱۲,۰۱۲
۲	Rhône-Alpes	رون-آلپ	۴,۱۲۱,۰۰۰	۴۳,۶۹۸
۳	Provence-Alpes-Côte d'Azur	پروانس-آلپ-کوت دازور	۴,۸۹۱,۰۰۰	۳۱,۴۰۰
۴	Nord-Pas de Calais	نور-پا-دو-کله	۴,۰۲۲,۰۰۰	۱۲,۴۱۴
۵	Pays de la Loire	پای-دو-لا-لوآر	۳,۵۰۸,۰۰۰	۳۹,۱۵۱
۶	Aquitaine	آکیتن	۳,۱۷۰,۰۰۰	۴۱,۳۰۸
۷	Bretagne	بروتاین	۳,۱۳۹,۰۰۰	۲۷,۲۰۸
۸	Midi-Pyrénées	میدی-پیرنه	۲,۸۳۳,۰۰۰	۴۵,۳۴۸
۹	Languedoc-Roussillon	لانگدوک-روسسیون	۲,۵۹۴,۰۰۰	۲۷,۳۷۶
۱۰	Centre	سانتر	۲,۵۳۸,۰۰۰	۳۹,۱۵۱
۱۱	Lorraine	لورن	۲,۳۳۷,۰۰۰	۲۳,۵۴۷
۱۲	Picardie	پیکاردی	۱,۹۰۰,۰۰۰	۱۹,۳۹۹
۱۳	Alsace	آلزاس	۱,۸۳۶,۰۰۰	۸,۲۸۰
۱۴	Haute-Normandie	اوت-نرماندی	۱,۸۱۵,۰۰۰	۱۲,۳۱۷
۱۵	Poitou-Charentes	پواتو-شارون	۱,۷۴۳,۰۰۰	۲۵,۸۱۰
۱۶	Bourgogne	بروگوین	۱,۶۳۱,۰۰۰	۳۱,۵۸۲
۱۷	Basse-Normandie	با-نرماندی	۱,۶۴۳,۰۰۰	۱۷,۵۸۹
۱۸	Auvergne	اورن	۱,۳۴۱,۰۰۰	۲۴,۰۱۳
۱۹	Champagne-Ardenne	شامپاین-آردون	۱,۳۳۴,۰۰۰	۲۵,۶۰۶
۲۰	Franche-Comté	فرانش-کت	۱,۱۵۹,۰۰۰	۱۶,۲۰۲
۲۱	Réunion	رئونین	۸۰۲,۰۰۰	۲,۵۰۴
۲۲	Limousin	لیموز	۷۳۵,۰۰۰	۱۶,۹۴۲
۲۳	Guadeloupe	گوادالوپ	۴۰۵,۵۰۰	۱,۶۲۸
۲۴	Martinique	مارتینیک	۴۰۲,۰۰۰	۱,۱۲۸
۲۵	Corse	کورس	۳۰۲,۰۰۰	۸,۶۸۰
۲۶	Guyane	گویان	۲۲۱,۵۰۰	۸۳,۵۳۴
	جمع		۶۳,۹۳۷,۰۰۰	۶۳۲,۷۶۰

طی هزاران سال اقوام و قبایل مختلف، سرزمین امروزی فرانسه را مورد تاخت و تاز قرار داده اند. همچنین اقوام بسیاری از سمت مشرق یعنی یونان، رم و جنوب یعنی اسپانیا به

فرانسه مهاجرت کرده، در این سرزمین ماندگار شده، سپس با سکنه قبلی در آمیخته اند. در حدود سال ۱۱۰۰ قبل از میلاد، فینیقی‌ها در سراسر سواحل مدیترانه پایگاه‌های تجارتي ایجاد کردند ولی در سال ۸۰۰ قبل از میلاد تجارتشان از رونق افتاد و مراکز تجارتي خود را رها کردند. درست در همین زمان یونانیان جای آنها را گرفته و شهرهایی را در کناره مدیترانه ایجاد کردند. این قوم با سایر سکنه فرانسه آمیزشی نداشتند و تنها در پی منافع خود بودند. سلت‌ها (Celtic) یا بنابر تعبیر رومیان گل‌ها (Gaul)، اولین بار در قرن پنجم قبل از میلاد از قسمت‌های مرکزی اروپا به فرانسه پای نهادند و خاک این کشور را مورد تاخت و تاز قرار دادند. آنها حتی تا اسپانیا نیز پیش رفتند. سلت‌ها مردمی جنگجو بودند. ریشه نژاد این قوم معلوم نیست ولی تصور می‌شود که مخلوطی از قبایل مختلف باشند. این قوم نیرومند، بلندقد، خشن با چشمان آبی و موهای خرمایی، زبان و تمدن خود را به ملل و اقوام مجاور تحمیل نمودند.

قوم ژرمن (German) در کرانه های رود راین (Rhine) زندگی می‌کردند. آنها در سال ۶۲ قبل از میلاد از رود راین گذشته و قصد تصرف فرانسه کنونی را داشتند؛ ولی مردم فرانسه با همکاری ژولیوس سزار (Julius Cesar) قیصر روم، آنها را عقب راندند. پانصد سال بعد به تدریج دولت روم رو به ضعف نهاد و ژرمن‌ها از فرصت استفاده کرده، حمله را آغاز نمودند. فرانک‌ها (Franks) که قدرتمندترین آنها بودند، قسمت شمالی کشور را تصرف کردند و در آنجا ماندگار شدند. برنگوت‌ها در جنوب غربی، نزدیک اسپانیا و برگونی‌ها در قسمت شمال شرقی سکنی گزیدند. به این ترتیب تنها مرکز گل (فرانسه) در اختیار سلت‌ها باقی ماند. فرانک‌ها که قویتر از سایر مهاجمان بودند، بزودی سلطه خود را بر سراسر فرانسه گسترش دادند. نام فرانسه از نام آنان مشتق شده و تاریخ فرانسه نیز از دوره حکومت فرانک‌ها آغاز می‌گردد. نژاد کنونی مردم فرانسه مخلوطی است از اقوام ذکر شده و مهاجران مختلف که طی قرون اخیر از مستعمرات فرانسه در اقصی نقاط جهان و دیگر کشورها به این کشور مهاجرت کرده اند. امروزه در فرانسه افرادی بلند قد با موهای خرمایی و چشمانی آبی دیده می‌شوند و در عین حال گروهی از اهالی این کشور کوتاه قد و تیره رنگ هستند.

زبان فرانسه که از تغییر شکل تدریجی زبان لاتین به وجود آمده است، از قرن سیزدهم میلادی اهمیت پیدا کرد و در قرن نوزدهم به اوج خود رسید. انقلاب کبیر فرانسه به رواج زبان این کشور به نحو قابل ملاحظه ای کمک کرد تا جایی که پادشاهان اروپا، به زبان فرانسه با یکدیگر مکاتبه می کردند.

پس از جنگ جهانی اول تقدم زبان فرانسه به عنوان زبان دیپلماتیک مورد حمله و اعتراض پاره ای از کشورها قرار گرفت. از سال ۱۹۴۵ در کنفرانس های متعدد زبان های فرانسه، انگلیسی، اسپانیایی، چینی و روسی به عنوان زبان های رسمی پذیرفته شدند و انگلیسی و فرانسه به عنوان «زبان های کار» در سازمان ملل و سازمان های وابسته آن مورد قبول قرار گرفت. با وجود مخالفت های کشورهای انگلیسی زبان، زبان فرانسه تنها زبان رسمی اتحادیه پستی جهانی و آکادمی دیپلماتیک بین المللی است. ۸۷ درصد مردم فرانسه، به زبان فرانسه تکلم می کنند و مابقی به زبان های محلی پروونسال (Provençal)، برتون (Breton)، آلزاسین (Alsation)، کورسیکان (Corsican)، کاتالان (Catalan)، باسک (Basque) و فلهان (Flemish) صحبت می کنند. زبان فرانسه در انگلستان و بعضی از ایالات آمریکا به عنوان زبان اول خارجی در مدارس تدریس می شود.

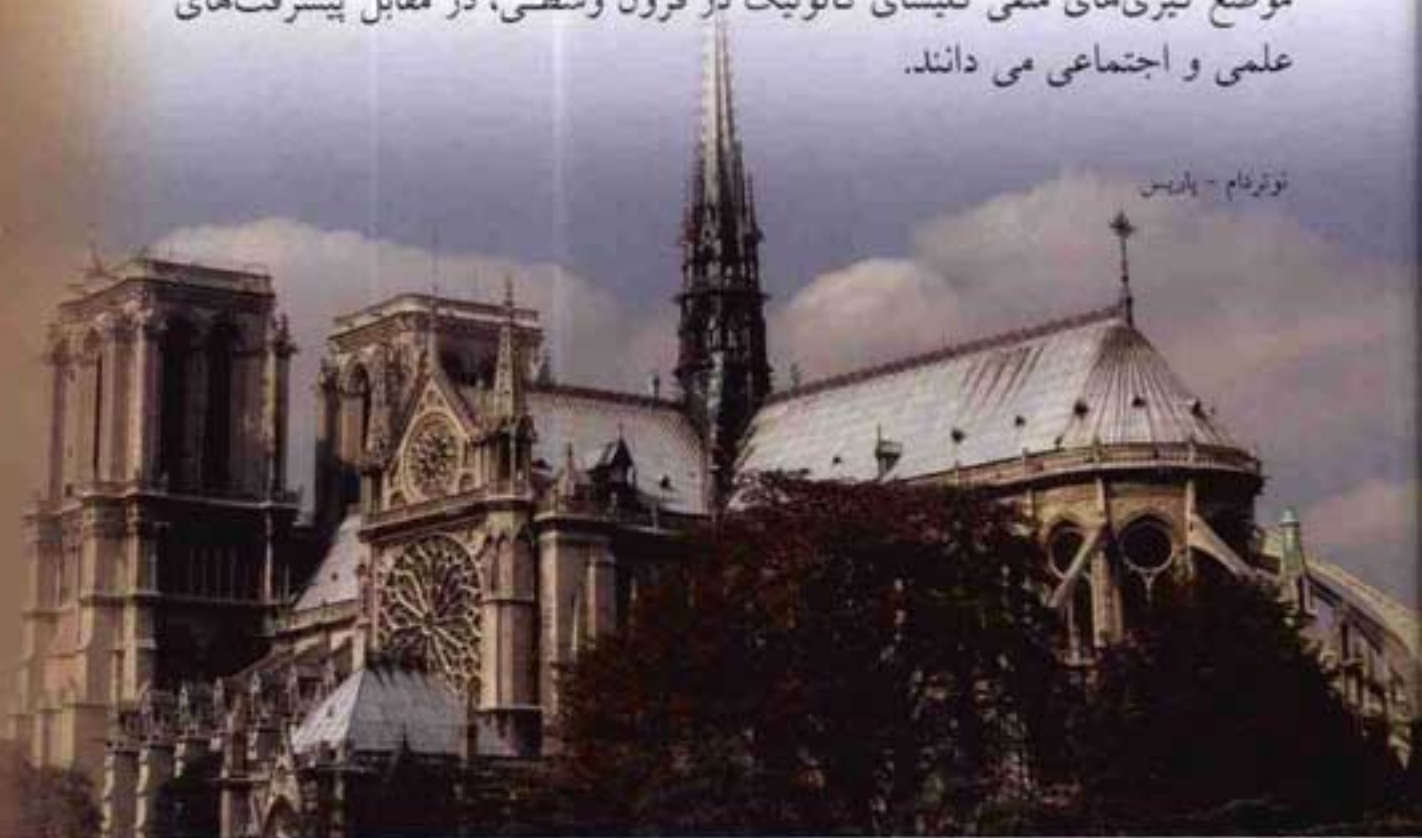
در اکثر کشورهای جهان، زبان فرانسوی پس از انگلیسی مقام دوم را دارد. در حال حاضر فرانسه زبان اول خارجی در کشورهای آلبانی، بلغارستان، اسپانیا، ایتالیا، هلند، پرتغال، رومانی و یوگسلاوی است. همچنین زبان فرانسه هم طراز با زبان انگلیسی در کشورهای آمریکای لاتین و بعد از زبان انگلیسی یا آلمانی در کشورهای چک و اسلواکی، لهستان و کشورهای اسکاندیناوی قرار دارد. دولت فرانسه برای پیشرفت و توسعه زبان فرانسه در سال های اخیر، فعالیت های قابل ملاحظه ای را آغاز کرده است. از جمله این اقدامات تأسیس کمیته ی عالی زبان فرانسه در سال ۱۹۶۶ است که دارای هجده عضو بوده و تحت نظر مستقیم نخست وزیر قرار دارد و وظیفه آن کمک به ابتکارات و اقدامات مربوط به رواج زبان فرانسه است.

مذهب

مسیحیت دین اصلی فرانسویان است و به عنوان یکی از پایه های ملیت فرانسوی شناخته می شود. حدود هشتاد و پنج درصد از مردم فرانسه کاتولیک، دو درصد پروتستان، پنج درصد مسلمان و یک درصد یهودی هستند. دیگر شهروندان فرانسه خود را بدون مذهب معرفی نموده اند. به بیانی می توان گفت که در فرانسه بحران مذهبی وجود دارد. چهره دیگر این بحران و نیاز روحی افراد جامعه، مذاهب و فرق

مختلفی است که هر ساله در فرانسه به وجود می آیند. یکی از عوامل این بحران، بی تحرکی کلیسا و عدم موضع گیری صریح این نهاد در موارد متعدد زندگی اجتماعی مردم است. از سوی دیگر دولت هیچ گونه سیاست خاص مذهبی ندارد و رابطه آن با کلیسا بسیار محدود است؛ زیرا دولت و کلیسا از سال ۱۹۰۵ به طور کامل از یکدیگر تفکیک شده اند. در این سال وزارت مذهب منحل گردید و دولت دیگر در امور کلیسا دخالت نمی کند. مخارج روحانیون نیز از سوی مردم تأمین می گردد. در حال حاضر عقاید مذهبی در فرانسه بسیار ضعیف و عده ای به مذهب به عنوان یکی از عوامل باز دارنده پیشرفت های علمی و اجتماعی نگاه می کنند. تحلیلگران دلیل اصلی آن را، موضع گیری های منفی کلیسای کاتولیک در قرون وسطی، در مقابل پیشرفت های علمی و اجتماعی می دانند.

نوتردام - پاریس

اسلام در فرانسه

اسلام دومین دین کشور فرانسه است. در اروپای غربی، فرانسه بیشترین تعداد مسلمان را دارد که شمار آن به علت وجود گروه کثیری از مهاجران غیر قانونی، کاملاً روشن نیست. انقلاب فرانسه پس از کشتار بسیاری از کشیشان و قلع و قمع قدرت کلیسا، دین را از حکومت و اداره جامعه جدا ساخت و ظاهراً فرانسه را به صورت یک کشور دنیاگرا و دور از مسایل مذهبی درآورد. ولی به رغم تضعیف دین هنوز هرگاه از فرهنگ فرانسوی سخن به میان می آید، جنبه فرهنگی مسیحیت، اگر نه جوانب اعتقادی و عبادی آن، یکی از ارکان این فرهنگ شمرده می شود.

از این رو باز هم برای اکثر فرانسویان پذیرفتن وجود گروه کثیری غیرمسیحی و مخصوصاً مسلمان به عنوان فرانسوی مشکل است. شاید به این دلیل باشد که درصد قابل توجهی از فرانسویان برخلاف دولت مردانشان دلبستگی زیادی به دین دارند؛ شاید حساسیت نسبت به مسلمانان ریشه‌ی اعتقادی و تاریخی هم دارد. گرچه این مشکل درباره‌ی یهودیان در نیم قرن اخیر به کلی حل شده است. فشارهای مرئی و نامرئی باعث شده است که اکثر مسلمانان فرانسه به صورت شهروندان درجه‌ی دو مملکت درآیند که معمولاً در قسمت‌های فقیرنشین شهرها زندگی می‌کنند و در متن جامعه‌ی فرانسه هنوز استحکام نیافته‌اند. گروه‌های سیاسی دست راستی فرانسوی، هرگاه که بحران اقتصادی پیش می‌آید، از بازگرداندن آنان به آفریقای شمالی سخن می‌گویند و وحشت از آنچه بنیادگرایی اسلامی نامیده می‌شود، در آفریقای شمالی و مخصوصاً الجزایر و امکان سرازیر شدن برخی از مهاجران به سوی فرانسه در نشریات و مجامع، بررسی و تأکید شده و جوی تا حدی ضد اسلامی در فرانسه به وجود آورده است که قبلاً دیده نمی‌شد. با این وجود، فعالیت‌های مسلمانان در فرانسه گسترده است. در ۱۹۲۷ با کمک دولت فرانسه، مسجد زیبای پاریس توسط معماران سنتی آفریقای شمالی بنا شد. از آن زمان تاکنون مساجد متعددی در سراسر فرانسه ساخته شده است و مدارس اسلامی نیز وجود دارد و حتی خود دولت فرانسه مدرسه‌ای دینی برای تربیت امامان و خطیب‌های مساجد به وجود آورده که بتوانند احتیاجات خاص مسلمانان فرانسه را برآورده کنند. اما به هر حال، وضع مسلمانان در فرانسه از لحاظ سیاسی و اقتصادی، پا برجا نیست. از لحاظ فکری، فرانسه یکی از مراکز مهم اشاعه‌ی اندیشه‌ی دینی و فلسفی و عرفانی اسلامی است و تنی چند از مشاهیر، نویسندگان و محققان فرانسه به رغم مخالفت جامعه‌ی دنیاگرایی اطراف خود، به دین اسلام گرویده‌اند. میراث عقلانی رنه گنون (René Guénon) نیز باعث شده است که گروهی از برجسته‌ترین فرانسویانی که به عالم معنوی علاقه‌مندند، به اسلام پناه آورند. ترجمه‌ی آثار متفکران اسلامی نیز به زبان فرانسه - مخصوصاً در زمینه‌های عرفانی و فلسفی - همچنان ادامه دارد، به طوری که اکنون در فرانسه بیش از هر کشور غربی

دیگر اندیشه‌ی اسلامی به عنوان یک مکتب زنده‌ی فکری مطرح است و حتی گروهی از فلاسفه‌ی جوان فرانسوی را تحت نفوذ خود قرار داده است. مسلمانان فرانسه فاقد تشکیلات و سازمان موثر سیاسی - مذهبی هستند. به همین دلیل فعالیت‌های آنان نمود آشکاری ندارد. ۱۳۰ مسجد در فرانسه زیر نظر دولت فرانسه و کمک‌های برخی دولت‌های عربی اداره می‌شود و فعالیت آنها منحصر به برگزاری نماز جماعت و جمعه می‌شود.

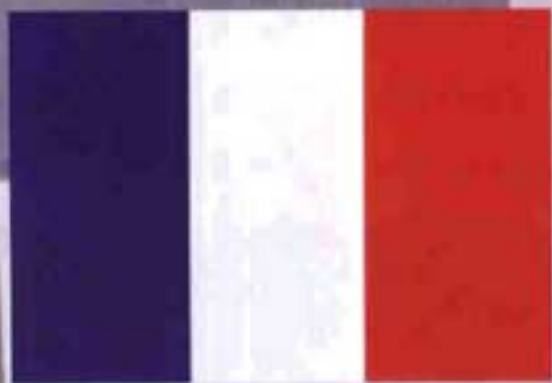
نماز جمعه پاریس در منطقه استالینگراد برگزار می‌شود و شرکت‌کنندگان در آن اغلب آفریقایی‌ها و یا اعراب

شمال آفریقا هستند. در سال های اخیر به دلایل مختلف تعداد مسلمانان فرانسه افزایش یافته، به طوری که تعداد مسلمانان فرانسه را بین پنج تا هشت میلیون نفر تخمین می زنند. بدین ترتیب حدود ده درصد جمعیت فرانسه را مسلمانان تشکیل می دهند. عده ای از زنان مسلمان فرانسوی نیز حجاب اسلامی را پذیرفته اند. طبق قانونی که اخیراً به تصویب رسیده است، مسلمانان با حجاب از ورود به مدارس و دانشگاه ها منع شده اند. این قانون مورد اعتراض مسلمانان فرانسه و دیگر کشورها قرار گرفته است.

پرچم

پرچم فرانسه از سه نوار عمودی به رنگ های آبی، سفید و قرمز تشکیل شده است. رنگ آبی آن به سن مارتین (Saint Martin) مربوط می شود. در زمان گالو، سن مارتین، سرهنگ پولداری است که در برف و سرمای زمستان با مرد فقیری رو به رو می شود که از او گدایی می کند. سن مارتین کت آبی رنگی را که بر تن دارد به وسیله شمشیرش به دو نیم می کند تا نیمی از آن را به مرد فقیر بدهد. به همین دلیل رنگ آبی پرچم فرانسه نشانه ی کمک ثروتمندان به فقرا می باشد. رنگ سفید پرچم از یک طرف نشانه پاکی مریم مقدس و از طرف دیگر یاد بودی از پرچم سفید ژاندارک است. رنگ قرمز نیز نشانه دنیس مقدس (Denis) است. وی همیشه پرچم قرمز به همراه داشت و به کشورش خدمات فراوانی کرد. البته رنگ سرخ و آبی را نشانه دو حزب چپگرا و راستگرای فرانسه نیز می دانند. برخی رنگ قرمز را نشان خون های ریخته شده برای فرانسه، رنگ آبی را نشان قدرت برتر فرانسه در مقابل دیگر کشورها و رنگ سفید را نشان بخشش و صلح می دانند.

سرود ملی فرانسه

مارسییز (La Marseillaise) نام سرود ملی کشور فرانسه است و از نام شهر مarseilles گرفته شده است. نام این سرود را در فارسی مarseilles و مarseise یز نیز نوشته اند. روزه دولیل (Rouget de Lisle) افسر ارتش فرانسه و یکی از انقلابیون آن کشور در قرن ۱۹ سرود تاریخی و مهیج مarseilles را سروده که پس از آن، سرود رسمی انقلاب فرانسه و سپس سرود ملی کشور فرانسه شده است.

جامعه‌ی فرانسه از نظر فرهنگی غنی است و این امر حاصل بیش از هشت قرن تلاش و خلاقیت افراد مختلف در این کشور است. در قرون وسطی فرانسه، فرهنگی ناقص و تکامل نیافته داشت. ولی در قرون ۱۶ تا ۱۸، با پشتیبانی‌های مالی ویژه دولت و استفاده از ثروت کشور و مستعمرات مختلف، فرهنگ خود را به حد کمال رسانید، به طوری که تنها قابل مقایسه با فرهنگ پاپ در رم بود. این پشتیبانی و حمایت حکومت از علم و فرهنگ، گروه‌های کثیری از هنرمندان، دانشمندان و صنعتگران با ذوق اروپایی را به پاریس جذب کرد. در قرن حاضر فرهنگ فرانسه مانند سایر کشورهای غربی عمیقاً تحت تاثیر قرار گرفته است، ولی روش‌های فرانسوی هنوز هم بر برخی از فرهنگ‌های دیگر تاثیر می‌گذارند.

خوراک

غذاهای فرانسوی از مشهورترین و متنوع‌ترین انواع غذا در جهان است؛ به طوری که می‌توان گفت که تنوع غذاهای فرانسه بیش از هر کشور دیگر است؛ فقط غذاهای چینی از نظر تنوع قابل رقابت با غذاهای فرانسوی است. تنوع غذاهای فرانسوی را به دلیل تنوع آب و هوایی، جغرافیایی و فرهنگ مردم آن در قسمت‌های مختلف کشور و ارتباط با دیگر فرهنگ‌ها در اقصی نقاط جهان می‌دانند. در زیر به چند نمونه از معروف‌ترین این غذاها اشاره می‌کنیم:
 - لورن (Lorraine): این غذا که از محبوب‌ترین غذاها در بین مردم فرانسه به شمار می‌رود، به کیکی شباهت دارد که طعم آن شور است. مواد اولیه لورن عبارتند از:

تخم مرغ، پنیر، ژامبون و خامه. این غذا پیتزای فرانسه محسوب شده و مردم فرانسه آن را هم سرد و هم گرم مصرف می‌کنند. پخت آسان و طعم خوب لورن از دلایل علاقه مردم فرانسه به این غذا است. لورن نام یک منطقه در فرانسه است. زمانی لورن غذای مخصوص این منطقه بود، اما هم اکنون در سراسر کشور تهیه می‌شود.

فلامیش

انگویی اور

- **آندویت (Andouillettes)**: نوعی سوسیس است که از دل و جگر تهیه می‌شود و در کنار آن از چیپس یا پوره سیب زمینی استفاده می‌کنند. این غذا مخصوص منطقه آراس (Arras) است.

- **انگویی اور (Anguilles au vert)**: این نوع غذا از مار ماهی، همراه با اسفناج و برگ های گیاه ترشک و شراب سفید تهیه شده و با جعفری تزیین می‌شود. این غذا را سرد یا گرم عرضه می‌کنند و با نان سرخ شده می‌خورند.

- **کارپ البیر (Carpe al a biere)**: این غذا از ماهی کپور رودخانه ای درست می‌شود و آن را با کره، پیاز، موسیر، کرفس، برگ بو و آویشن در فر می‌پزند و داخل نان مخصوص قرار می‌دهند.

- **کک البیر (Coq al a biere)**: آب مرغ غلیظی است که در منطقه لیک (Lique) از پرندگان شکاری یا مرغان وحشی تهیه می‌شود. این غذا همراه با سبزیجات پخته می‌شود.

- **فلامیش (Flamiche)**: نام یک نوع کیک میوه‌دار مربایی است که در منطقه فلامیش مصرف می‌شود. بهترین نوع این کیک با تره تهیه می‌شود. گاهی نیز این کیک را با پنیر محلی تهیه می‌کنند. کیک فلامیش ممکن است طعمی شیرین یا طعم های دیگر داشته باشد.

- **تارت اُ فروماژ (Tarte au fromage)**: نوع دیگری از کیک پنیری فلامیش است. روی این کیک باز است و مواد را داخل آن می‌ریزند. این کیک را با پنیر محلی تهیه می‌کنند و این پنیر معمولاً طعمی ترش دارد.

تارت اُ فروماژ

آندویت

- لِس کربناد فلانندس (Les Carbonades flamandes): نوعی آبگوشت خیلی غلیظ منطقه فلاندری (Flander) است. این غذا با گوشت های تکه تکه که قبلا روی کباب پز پخته شده، همراه با پیاز و نوشیدنی محلی آن منطقه تهیه می شود.

- گفرس آلا سیترویه (Gaufres a la citrouille): نوعی کلوچه که با کدو تنبل، آرد، نوشیدنی و سبزیجات در طعم های مختلف تهیه می شود. در داخل این کلوچه مواد مختلفی قرار می دهند.

- هُشپو فلاماند (Hochepot flamand): آبگوشت غلیظی که با گوشت گاو، گاو میش، گوسفند و ژامبون نمکی تهیه می شد. قبلاً همه ی این مواد را همراه با سبزیجات مختلف مثل هویج، سیب زمینی، تره، پیاز، شلغم، سیر، کرفس و لوبیا مخلوط می کردند اما در حال حاضر معمولاً فقط با گوشت گاو میش و سبزیجات تهیه می شود.

لِس کربناد فلانندس

- پُچولش (Potjevleisch): این غذا را در قابلمه های مخصوص سنگی درست می کنند که باعث لذیذتر شدن آن می شود. در طبخ آن از گوشت قورمه شده استفاده می کنند. این غذا از چند نوع گوشت تهیه می شود. اغلب گوساله و خرگوش یا مرغ با اردک و خرگوش که گاهی گوساله نیز به آن اضافه می کنند و با پیاز، موسیر، سیر، نوشیدنی محلی، سبزی خشک، لیمو و گوجه فرنگی پخته می شود. این غذا مخصوص منطقه فلانمیش است.

- سوپ آلی (Soup al ail): این غذا مخصوص منطقه دونه (Douai) و همان سوپ سیر است.

- تارت اگرو بور (Tarte agros bords): نوعی کلوچه ی شیرین که روی آن باز است. کرم، پودر و سایر مواد را داخل آن قرار می دهند و روی آن پوشیده نمی شود. غیر از کرم، پودر، شیر، تخم مرغ و شکر نیز به آن اضافه می کنند. این کلوچه، شیرینی رسمی مردم فرانسه است و در فر چوبی پخته می شود.

- واتر زویی (Waterzooi): آب ماهی غلیظی است که با سبزیجات، خامه و هر ماهی خاردار مانند کپور و اردک ماهی تهیه و بعضی اوقات نیز با مرغ و یا هر گوشت سفید دیگری نیز پخته می شود.

عید پاک

۱ - سال نو، اول ژانویه (۱۰ دی):

روز اول سال جدید میلادی؛

۲- روز پادشاهان (Epiphany) / ششم

ژانویه (۱۶ دی): در این روز که عید

تجلی نیز نامیده می‌شود، مهمانی

خاصی برگزار می‌شود و نشانی

مخصوص جشن در داخل کیک

پخته شده قرار می‌گیرد. هر کس این نشان را در برش کیک خود پیدا کند، لقب

شاه یا ملکه را دریافت می‌کند؛

۳ - عید پاک (Easter) / بین ۲۵ مارس و ۲۵ آوریل (۵ فروردین و ۵ اردیبهشت):

در اولین یکشنبه پس از دیدن ماه کامل در بهار که معمولاً بین ۲۵ مارس تا ۲۵

آوریل می‌باشد، جشنی برگزار می‌شود. این روز در فرانسه تعطیل عمومی است؛

۴ - روز گل سوسن (May Day) / اول می (۱۱ اردیبهشت): در این روز که روز کارگر

(Labour Day) نیز نام دارد، در خیابان‌ها، شاخه‌های کوچک سوسن (Lily) به

فروش می‌رسد. مردم معتقدند که در این روز، هر کس این گل را به همراه داشته

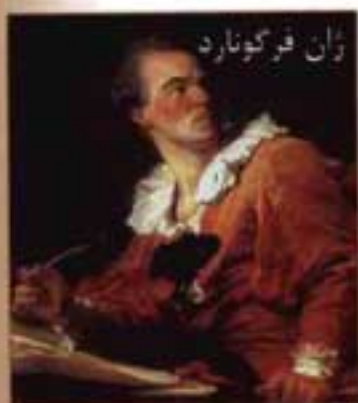
باشد، آرزوهایش برآورده می‌شود؛

طاق نصرت

- ۵ - روز پیروزی فرانسه (End of World War II) / هشتم می (۱۸ اردیبهشت): هر سال در این روز، سالروز تسلیم بی قید و شرط نیروهای آلمانی به نیروهای متحده در جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵)، جشن گرفته می شود؛
- ۶ - مراسم عروج (Ascension of Jesus) / چهل روز پس از عید پاک: در این روز عروج عیسی مسیح به بهشت، جشن گرفته می شود؛
- ۷ - یکشنبه سفید (Pentecost) / پنجاه روز بعد از عید پاک: هفتمین یکشنبه بعد از عید پاک جشنی است، با این اعتقاد که در این روز روح مقدس به شکل زبانه های آتش ظاهر شده و سخن می گوید. روز بعد از آن نیز دوشنبه سفید (Whit Monday) نام دارد؛
- ۸ - روز باستیل (Bastille Day) / جولای / ۱۴ (۲۳ تیر): در سال ۱۷۸۹ در چنین روزی، زندان باستیل توسط شهروندان خشمگین فرانسه، تخریب شد. این روز رنگارنگ ترین تعطیلی فرانسوی هاست؛
- ۹ - عید عروج (Assumption of Mary) / اگوست / ۱۵ (۲۵ مرداد): همه مسیحیان این روز را که عید عروج مریم مقدس به بهشت می باشد، افتخاری بزرگ می دانند؛
- ۱۰ - روز قدسین (All Saints' Day) / اوّل نوامبر (دهم آبان)؛
- ۱۱ - روز متارکه جنگ (Armistice Day) / یازدهم نوامبر (بیستم آبان)؛
- ۱۲ - کریسمس (Christmas Day) / دسامبر / ۲۵ (چهارم دی).
- در فرانسه بیشتر کارمندان حدود پنج هفته در طول سال تعطیلی دارند. بعضی از کارمندان چهار هفته دیگر نیز در تابستان تعطیل هستند. در طول ماه اگوست (مرداد) بیشتر کارخانه ها و دفاتر اداری، تعطیل هستند. بیشتر فرانسوی ها مایلند تعطیلات را در کشور خود به سر برند و به کمپ های تفریحی می روند. تعدادی دیگر از مردم در رشته کوه های آلپ به ورزش اسکی می پردازند.

ژان فرگونارد

بدون شک طی چند قرن اخیر فرانسه، یکی از پایگاه های اصلی بزرگان عرصه فرهنگ و هنر جهان بوده است. البته ذکر نام و آثار تمام این فرهیختگان در این کتاب میسر نیست. زادگاه برخی هنرها مانند سینما در فرانسه بوده و در بسیاری رشته ها هنوز هم از کشورهای پیشرو جهان است.

نقاشی

نیکلا پوسن

فرانسه کشوری است که نقاشان معروفی را پرورش داده است و مهد بزرگان نقاشی است و چند سبک تأثیرگذار مانند امپرسیونیسم (Impressionism) در این کشور رشد و توسعه یافته‌اند. در میان نقاشان صاحب سبک فرانسوی قرن شانزدهم می‌توان به ژان کلونه (Jean Clouet) و پسرش فرانسواهایوی (Francois Hahvi) اشاره کرد. برخی نقاشان سبک باروک (Baroque) که سبکی بی قاعده و عجیب و غریب است، عبارتند از:

ژان کلونه

ژرژ دلاتور (Georges Delatour)، نیکلا پوسن (Nicolas Poussin) و کلود لورن (Claude Lorraine). مهمترین استادان سبک روکوکو (Rococo) در قرن ۱۸ عبارتند از: ژان آنتون (Jean Antoni)، آنتون واتنو (Antoine Watteau)، فرانسوا بوشه (Francois Boucher)، ژان فرگونارد (Jean-Honoré Fragonard)، ژان شاردن (Jean-Baptist simeon Chardin) و ژان باپتیست گروز (Jean - Baptiste Greuze). در نیمه دوم قرن ۱۹ انقلابی در نقاشی ایجاد کرده و پاریس را به عنوان مرکز هنر اروپا معرفی نمودند. در این قرن، مدارس نقاشی متعددی نیز در فرانسه وجود داشت. مدرسه نقاشی امپرسیونیسم توسط ادوارد مانه (Edouard Manet) در سال ۱۸۷۲ میلادی تأسیس شد. کلود اسکار مانه (Claude Oscar Monet)، پیراگوست رونوار (Pierre Auguste Renoir)، کامی پیسار (Camille Pissarro)، ادگارد گاس (Edgar Degas)، پل سزن (Paul Cezanne)، هنری ماری دتولوز لوترک (Henri Marie De Toulouse Lautrec) و پل سینیای (Paul Signac) از مهم ترین نقاشان این مدرسه

کامی پیسار

ادوارد مانه

می باشند. هنری روسو (Henri Rousseau) کوستاومورو (Cousatave Moreau) و روزا بنهور (Rosa Benheur) (اولین زنی که نشان شجاعت بزرگ را دریافت کرد) از دیگر نقاشان بزرگ این دوره است. در قرن نوزدهم نقاشان زیادی به سبک های رمانتیک، امپرسیونیست و پست امپرسیونیسم فعالیت می کردند.

در قرن بیستم نیز نقاشان فرانسوی مثل هنری ماتیس (Henri Matisse)، ژرژ برک (Georges Braque)، مارسل دوشام (Marcel Duchamp)، فرنان لژر (Fernand Leger)،

پیرینار (Pierre Bonnard) و ژان دوبوفه (Jean Dubuffet) در عرصه جهانی مطرح و شناخته شدند. لازم به ذکر است که پابلو پیکاسو (Pablo Picasso)، نقاش

مشهور اسپانیایی، از سال ۱۹۰۴ مقیم پاریس شد. آثار بسیاری از نقاشان مشهور جهان از دیگر کشورها در موزه های مختلف فرانسه مانند موزه لوور نگهداری می شود. از آن جمله می توان به تابلو مونالیزا (Mona Lisa) اثر معروف نقاش ایتالیایی لئوناردو داوینچی (Leonardo da Vinci) اشاره کرد.

فرنان لژر

سن دنی

معماری

فرانسه به دلیل کلیساهای سبک گوتیک که بین قرون ۱۲ تا ۱۵ ساخته شده اند، معروف است. مهمترین این کلیساها عبارتند از: صومعه سن دنی (Saint Denis)، سن شاپل (Saint Chapelle) و نتردام (Notre Dame) در پاریس و کلیساهای جامع موجود در شهرهای آمین (Amiens)، شارت (Chartres)، رَمس

امین

سن شاپل

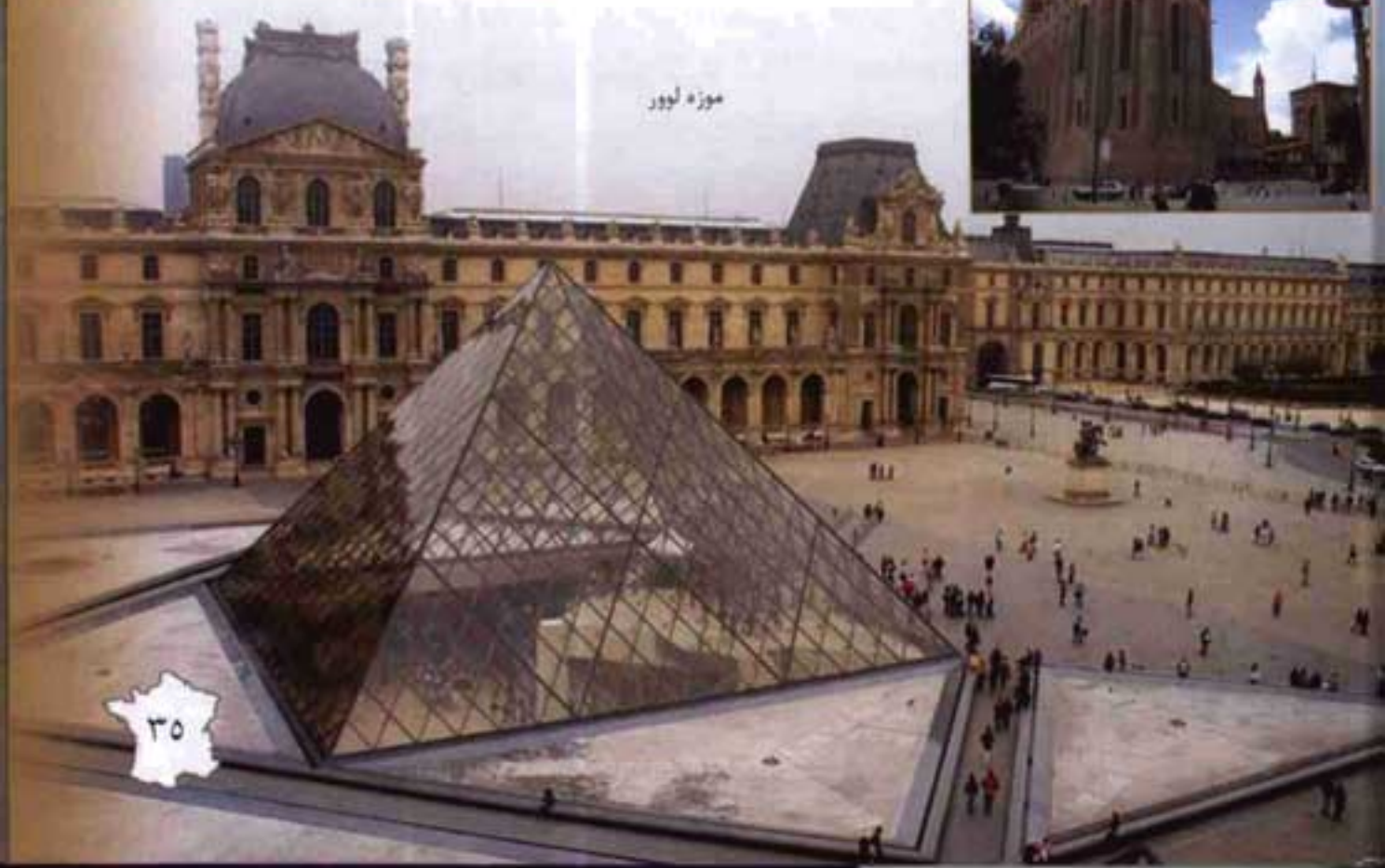
شارت

(Reims)، استراسبورگ (Strasbourg) و آلبی (Albi). بناهای باشکوه دوره رنسانس عبارتند از: کاخ فونتن بلو (Fontainebleau)، عمارت باشکوه لوور و کاخ ورسای. در میان بناهای زیبای قرن نوزدهم می توان به اپرای سلطنتی پاریس و برج ایفل (Eiffel) اشاره کرد. در حال حاضر در فرانسه بیشتر ساختمان ها به سبک نئوکلاسیک ساخته می شوند. مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو (Pompidou Center)، از بناهای مهم معماری مدرن در پاریس است.

موزه لوور

فرانسه در تاریخ فرهنگ و هنر خود مجسمه سازان مشهوری نیز داشته است که برخی از بزرگترین آنها عبارتند از: ژرمن پیلن (Germin Pilon) و ژان گوژن (Jean Goujon) در قرن ۱۶، پیر پل پوژه (Pierre Paul Puget) در قرن ۱۷، آگوست رَدَن (Auguste Rodin) در قرن ۱۹، مارسل دوشام (Marcel Duchamp) و جین آر (Jean Arp) در قرن ۲۰ و فیلیبر دلورم (Philibert Delorme).

در قرن بیستم مجسمه سازانی از دیگر کشورها به فرانسه مهاجرت کرده و در آنجا به فعالیت ادامه دادند از جمله: کنستانتین برانکوسی (Constantin Brancusi) (رومانی الاصل) و آمادئو مُدیگیلیانی (Amedeo Modigliani) (ایتالیایی الاصل).

موسیقی

موسیقی فرانسه از قدمت قابل توجهی برخوردار است. در قرن یازده تا سیزده اشعار و آوازهای حماسی به وسیله نقالان و نوازندگان بسیار در جنوب فرانسه به وجود آمد و نغمه سرایان بسیار و همچنین موسیقی دانان درباری که اشعار و آوازهای معروفی در زمینه عشق های سوزان، جنگ و طبیعت می سرودند، در جنوب فرانسه فعالیت کردند. محبوب ترین موسیقی ها در این دوره آوازا و آهنگ های شانسن (Chansons) غیر مذهبی و عامی شعرای فرانسوی است. مهمترین آهنگساز قرن ۱۴ فرانسه، گیوم دُ مشو (Guillaum de Machaut) نام داشت که به تکنیک چندآموزی و چند صدایی در موسیقی کمک های بسیاری کرد.

در قرون ۱۵ و ۱۶، آواز، سرودهای چند صدایی و تنظیم بخش های نامنظم یک موسیقی در بین آهنگسازان فرانسوی رواج یافت. در قرن نوزدهم اپرای فرانسه به یک فرم هنری سازماندهی شده تبدیل شد. در این دوره آهنگ سازانی چون هکتور برلیوز (Hector Berlioz)، شارل گونو (Charles Gounod) و جرج بیزت (Georges Bizet) درخشیدند. کلود دِباسی (Claude Debussy) یکی از برجسته ترین آهنگ سازان فرانسوی در اوایل قرن بیستم است که به علت تمایل ذاتی اش به استفاده از هارمونی و هم آهنگی شهرت دارد. در این

فرانسی پلانت

این قرن بسیاری از آهنگسازان فرانسوی مانند فرانسی پلانت (Francis Plante)، داریوس میلهود (Darius Milhaud) و حتی موریس راول (Maurice Ravel) تحت تاثیر روش نئوکلاسیک ایگور استراوینسکی (Igor Fyodorovich Stravinsky) روس که مقیم پاریس بود، قرار گرفتند. آهنگساز فرانسوی، ژان فلیپ رمو (Jean Philippe Rameau) ابتدا به عنوان یک تنوریسین و نوازنده ارگ شناخته می شد که بیشتر به انتشار کتاب هایش می پرداخت. کتاب معروف او مقاله ای به نام هارمونی (Traité de l'harmonie) بود.

بعدها او تحت حمایت الکساندر ژان ژوزف لوریش دلا پوپلینیئر (Alexandre Jean Joseph Le Riche de LaPoupelinière) درآمد و به شهرت رسید، اما اغلب منتقدان آثار او را بیش از اندازه علمی و غیر معمول قلمداد می کنند. تنوع موسیقی فرانسوی ها به ناحیه زندگی آنها بستگی دارد. هم خوانی های صوتی و آهنگ سازی بدون آمادگی قبلی که در ناحیه باسک و جزیره کرس اجرا می شود؛ نمونه ای از این تنوع است. ابزار موسیقی شام (Shawm) (یک آلت بادی - چوبی با دو نی، شبیه ساز محلی سرنا در ایران)، گروه های هم نواز نی انبان و طبل در بریتانی و گروه های آلات بادی در دهکده های آلاساس، بخشی از آلات موسیقی در فرانسه است. در حال حاضر موسیقی فرانسه نیز از روش های جدید تبعیت می کند. البته در برخی نقاط موسیقی محلی نیز نواخته می شود که سبک و آلات مورد استفاده ی آن در نواحی مختلف، متفاوت است. در فرانسه رقص های محلی و آوازهای بومی ابتدا در مناطق دور افتاده جنوب به وجود آمد. اشعار عاشقانه ی بزمی، آوازهای طنزآمیز و حرکات موزون از برجسته ترین نمودهای موسیقی فولکلور در این نواحی هستند. نمونه ای از رقص محلی در یک خط مستقیم انجام می شود. سازهای مهم این رقص خاص عبارتند از: نی انبان اسپانیایی (Bagpipe) و هاردی - گاردی (Hurdy - Gurdy) که در واقع نوعی کمانچه ی دارای انگشتی (مضرب دار) به همراه یک چرخ دسته دار است و به شکل قوسی حرکت می کند. هاردی - گاردی می تواند هم یک ملودی و هم یک ریتم یک نواخت را اجرا کند. ملودی های همراه شده با آهنگ یکنواخت از خصوصیات اصلی موسیقی اروپایی نیز محسوب می شود. خواننده سرشناس ایرانی، شهرام ناظری، نشان شوالیه هنر و ادبیات (Chevalier Arts Et Letters) را از سوی دولت فرانسه دریافت کرد. این بالاترین نشان فرهنگی فرانسه است که در روز دوشنبه، ۲۵ دی ماه ۱۳۸۵، از طرف وزارت فرهنگ فرانسه به شهرام ناظری اهدا شد. لقب پاوراتی ایران به شهرام ناظری داده شده است. این نشان از دیر باز توسط وزارت فرهنگ فرانسه برای نامیدن گروه عظیم مفاخر فرهنگی و هنری برگزیده و به تبع عنوان خاص آن دارای رده بندی هایی نظیر درجات

برادران لومی

افسران ارتشی است. عنوان شوالیه یا همان «لژیون دونور» (Légion d'honneur) بالاترین ارزش را دارد. تا به حال هنرمندان دیگری نیز از ایران، نظیر عباس کیارستمی، موفق به دریافت این عنوان شده اند.

سینما

ریکیوتو کانودو

نخستین فیلم سینمایی جهان را برادران لومی یر (Lumiere) در سال ۱۸۹۵ به نمایش درآوردند و از آن پس سینمای فرانسه همیشه فعال و مطرح باقی ماند. آثار اولیه برادران لومی یر فیلم‌های مستند و کمدی‌های کوتاه بودند. اما سینمای داستانی را ژرژ ملی (Georges Melies) به وجود آورد. سفر به ماه (A Trip to the Moon) (۱۹۰۲)، چهارصد ضربه به شیطان (The Merry Frolics of Satan) (۱۹۰۶)، فتح قطب (The Knight of the Snows) (۱۹۱۲) و مستاجر شیطانی (The Devilish Tenant) (۱۹۰۹) برخی از آثار ملی هستند.

شارل پاته

بین سال‌های ۱۹۰۳ تا ۱۹۰۹ شارل پاته (Charles Pathe) با افتتاح موسسه سینمایی پاته، انحصار مطلق سینمایی را در آمریکا و همه کشورهای اروپا به دست آورد. او در سال ۱۹۰۸ دو برابر همه ی فیلم‌هایی که تولیدکنندگان آمریکایی تولید می‌کردند، به آمریکا فیلم صادر کرد. در سال ۱۹۱۴ نود درصد فیلم‌های نمایش داده شده جهان، در فرانسه تولید می‌شدند.

ریکیوتو کانودو

اما مشکلات اقتصادی پس از جنگ جهانی اول، سبب شد تا شرکت‌های بزرگ سینمایی فرانسه از بین بروند. با از بین رفتن این شرکت‌ها سینماگران جوان فرصت یافتند تا جنبشی در سینمای فرانسه به وجود آورند. آنها سعی داشتند سینما را به زبان هنری تبدیل کنند. نظریه پرداز این جنبش ریکیوتوکانودو (Ricciotto Canudo) ایتالیایی بود که سینما را «هنر هفتم» نامید و در سال ۱۹۲۰ باشگاه دوستداران هنر هفتم را در

پاریس تأسیس کرد. سینمای پیشرو فرانسه حاصل کار این سینماگران و نظریه پردازان جوان بود. سخنگوی سینماگران پیشرو، آبل گانس (Abel Gance) بود. گانس گرایش شدیدی به نحوه بیان سینمایی داشت و آثارش اغلب آشفته و خیال پردازانه بودند. اثر بزرگ او فیلمی درباره ناپلئون بود که ساختن آن از ۱۹۲۳ تا ۱۹۲۷ طول کشید. گانس این فیلم را با سه دوربین فیلمبرداری کرد و هر سه تصویر را با هم به نمایش درآورد تا تصویری برجسته ارایه دهد. فیلم چرخ (La Roue) محصول ۱۹۲۳ از دیگر آثار مهم اوست. «سینمای ناب» شیوه فیلمسازی

دیگری است که در فرانسه رواج یافت. این سینما معمولاً شوخ طبع و طنز آمیز بود. نمونه‌های خوب سینمای ناب را می‌توان در آثار رنه کلر (René Clair) دید. «کلاه حصیری ایتالیایی» (Un chapeau de paille d'Italie- An Italian Straw Hat) و «آزادی از آن ماست» (À nous la liberté- Freedom for Us) دو اثر برجسته کلر هستند. ژان رنوار (Jean Renoir) و ژان ویگو (Jean Vigo) از کارگردانان بزرگ این دوره هستند. در دوران جنگ جهانی دوم، فیلمسازان مجبور شدند برای گریز از سانسور به ساختن فیلم‌های تخیلی روی بیاورند. پس از آن در کنار فیلم‌های تخیلی، سینمای جنایی نیز به وجود آمد و پایه گذار آن هنری ژرژ کلوزو (Henri Georges Clouzot) بود. قاتل در شماره بیست و یک زندگی می‌کند (The Murderer Lives at Number 21) (۱۹۲۴)، کلاغ (The Raven) (۱۹۴۳) و شیطان صفتان (Diabolique) (۱۹۵۵) از کارهای بسیار خوب کلوزو شناخته شده‌اند. در دهه پنجاه، گروهی منتقد جوان سینما که با شیوی فیلمسازی هالیوود مخالف بودند، نوع تازه‌ای از سینما را به وجود آوردند که موج نو (La Nouvelle Vague) یا (New Wave) نامیده شد. طرفداران موج نو از نظر سبک و روش فیلمسازی با هم تفاوت داشتند. لویی مال (Louis Malle) و ژان گدار (Jean Luc Godard) از فیلمسازان موج نو هستند. آثار این دو جوایز بسیاری را کسب کرده‌اند. این روزها، با وجود حمایت دولت از سینمای داخلی، بیشتر فیلم‌هایی که در فرانسه نمایش داده می‌شوند، آمریکایی‌اند. مشکل دیگر سینمای فرانسه توجه مردم به تلویزیون است که از تعداد تماشاگران سینما کاسته است. اما با وجود همه مشکلات، سینمای فرانسه هنوز فیلم‌های با ارزش هنری می‌سازد.

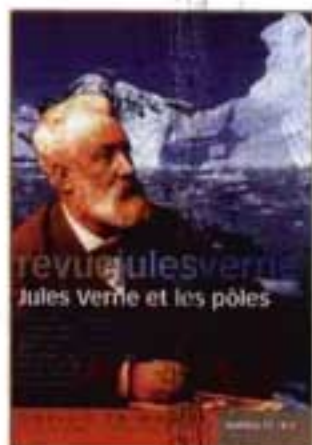
جشنواره فیلم کن (Le festival international du film de Cannes) که یک رویداد مهم برای تمام اندرکاران فیلم در دنیا به شمار می‌رود، هر ساله در شهر کن فرانسه برگزار می‌شود. این جشنواره یکی از بزرگترین، با شکوه‌ترین و قدیمی‌ترین جشنواره‌های سینمایی جهان به شمار می‌آید. این جشنواره به همراه جشنواره‌های ونیز و برلین مهمترین جشنواره‌های فیلم اروپا هستند. جشنواره فیلم کن برای اولین بار در شهر زیبای کن در جنوب فرانسه در سال

۱۹۴۵ شروع به کار کرد و از آن به بعد هر ساله به غیر از چند استثناء در ماه مه (اردیبهشت) هر سال برگزار می‌شود. در جشنواره بین‌المللی فیلم کن فیلم‌ها در دو بخش اصلی و فرعی از اقصی نقاط جهان با یکدیگر رقابت می‌کنند. مهمترین و پرافتخارترین جایزه در جشنواره بین‌المللی فیلم کن، جایزه نخل طلایی (Palme d'or) است. عباس کیارستمی فیلمساز مطرح ایرانی در سال ۱۹۹۷ برای فیلم «طعم گیلاس» برنده نخل طلایی جشنواره کن شد و تاکنون سه بار نامزد دریافت نخل طلایی جشنواره بین‌المللی فیلم کن شده است. برخی دیگر از اهل سینمای ایران تاکنون در این جشنواره مشارکت داشته‌اند. از دیگر ویژگی‌های جشنواره فیلم کن خصوصی بودن آنست که در آن بزرگترین ستارگان سینما و مطرح‌ترین تهیه‌کنندگان عرصه سینما حضور می‌یابند. قابل ذکر است که فقط اهالی سینما حق شرکت در جشنواره و دریافت کارت دعوت را دارند. جشنواره بین‌المللی فیلم کن محل بسیار مناسبی برای تهیه‌کنندگان سینما از تمام نقاط جهان است که در آن فرصت می‌یابند فیلم‌های خود را به شرکت‌های عظیم فیلمسازی عرضه کنند و محل مناسبی برای دیگر دست‌اندرکاران هنر سینماست که بهره‌های زیادی از این رخداد ببرند.

ادبیات

فرانسه در زمینه ادبیات نیز از شهرت جهانی برخوردار بوده و نویسندگان بزرگی را به جهانیان معرفی کرده است. ولتر (Voltaire)، بالزاک (Honoré de Balzac)، ویکتور هوگو (Victor Hugo)، الکساندر دوما (Alexandre Dumas)، ژول ورن (Jules Gabriel Verne)، رومن رولان (Romain Rolland) و آندره مالرو (André Malraux) تنها چند تن از مفاخر ادبی این کشور هستند. آثار بزرگ این نویسندگان مانند: بینوایان (Les Misérables) اثر ویکتور هوگو و سه تفنگدار (Musketeers Trois) اثر الکساندر دوما، از طریق فیلم، نمایشنامه و تئاتر نیز به مردم جهان معرفی شده‌اند.

چند تن از مشاهیر ادب معاصر فرانسه عبارتند از:
 پل والرې (Paul Valéry)، پل کلودل (Paul Claudel)، پل الوار
 (Paul E'luard)، لويس آراگون (Louis Aragon) و آندره برتون
 (André Breton) (در شعر).

هنري لويس برگسون (Henri-Louis Bergson)، پيرتيلارد و شاردن
 (Pierre Teilhard de Chardin)، ژان پل سارتر (سويیسی الاصل)
 (Jean-Paul Sartre)، مالروپونتی (Maurice Merleau-Ponty)
 و گابریل مارسل (Gabriel Honoré Marcel) (در فلسفه).
 آندره ژید (André Paul Guillaume Gide)، برتانوس، کولت
 (Sidonie-Gabrielle Colette)، مالرو و دوآمل (در رمان).
 نویسندگان فرانسوی نیز مانند نقاشان فرانسوی در کارهایشان ابداعات
 جدیدی ایجاد کردند. از آن جمله: مارسل پروست (Marsel Proust)،
 نویسنده‌ی «یادداشت روانی» و «در جستجوی وقت از دست رفته»
 (In Search of Lost Time or Remembrance of Things Past)
 است و امیل زولا (Emile Zola) که روش معمولی در نویسندگی را
 ابداع کرد و تاریخ گذشته را همراه با ضربه های انقلاب صنعتی
 به رشته ی تحریر در آورد. گوستاو فلویبر (Gustave Flaubert)
 ادبیات احساسی را با نوشتن مادام بوواری (Madame Bovary)
 در سال ۱۸۵۶ ایجاد کرد.

شاعران فرانسوی مانند شارل بودلر (Charles Boudelaire) و
 ژان ریمباد (Jean Nicolas Arthur Rimbaud) به شیوه های
 مختلفی شعر سرایی کرده اند. لازم به ذکر است که به عده زیادی
 از نویسندگان فرانسوی جایزه نوبل تعلق گرفته است. برخی از
 آنها عبارتند از:

- سولی پرودوم (Sully Prudhomme) 1901، اولین نوبل در ادبیات؛
- میسترال (Frédéric Mistral) 1904؛
- رومن رولان (Romain Rolland) 1915؛
- آناتول فرانس (Anatole France) 1921؛
- هنری برگسون (Henri-Louis Bergson) 1927؛
- روزه مارتن دوگار (Roger Martin du Gard) 1937؛
- آندره ژید (André Paul Guillaume Gide) 1947؛
- فرانسوا موریاک (François Mauriac) 1952؛
- آلبر کامو (Albert Camus) 1957؛

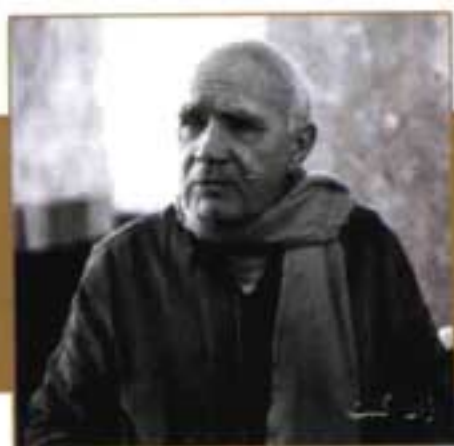

سن ژون پرس (Saint-John Perse) 1960؛

ژان پل سارتر (Jean-Paul Charles Aymard Sartre) 1964؛

ژان ماری گوستاو کلزیو (Jean-Marie Gustave Le Clézio) 2008؛

نمایشنامه نویسی در فرانسه، تاریخی بس طولانی دارد. برای اولین بار در قرن هفدهم میلادی بازیگران تئاتر، پیر کورنیل (Pierre Corneille) و ژان راسین (Jean Racin) دو نمایشنامه تراژدی نوشتند. هم چنین ژان باتیست مولیر (Jean Baptiste Moliere) نمایشنامه های جذاب و خنده دار نوشت. اما در قرن بیستم نویسندگانی همچون ژان گنت (Jean Genet) و ژان آنویل (Jean Anouilh) درام های مورد علاقه مردم را به روی صحنه آوردند.

در فرانسه جوایز ادبی بسیاری اعطا می شود که اهمیت فراوان دارد. برخی از مهمترین جوایز ادبی عبارتند از:

جوایز آکادمی فرانسه: بنیاد آکادمی فرانسه در قرن هفدهم نهاده شده است و هر سال جوایز متعددی به برندگان اعطا می کند.

جایزه بزرگ ادبیات (Grand Prix du roman de l'Académie française):

این جایزه ادبی در سال ۱۹۱۲ مقرر شد و آن را شاعر یا نویسنده ای تصاحب می کند که یک یا چند اثر ممتاز، با مضمون و سبکی عالی عرضه کرده باشد. جایزه رمان (Prix de Roman): این جایزه آکادمی فرانسه از سال ۱۹۱۵ تاکنون هر سال به منظور امتیاز بخشیدن به رمان نویس جوانی که یک اثر عالی تخیلی عرضه کرده باشد، اعطا شده است. این جایزه همیشه مورد توجه دوستداران ادبیات بوده است و کتابی را که برنده «جایزه رومان» شناخته شود معمولاً در مدتی کوتاه به اکثر زبان های زنده دنیا ترجمه و منتشر می کنند.

جایزه فمینا (Prix Femina): جایزه فمینا در سال ۱۹۰۴ به وسیله گروهی از بانوان نویسنده فرانسوی و مجله فمینا و وی اورز بنیان نهاده شد. در سال های

اخیر مجله وی پراتیک، جای مجله وی اورز را گرفت. این جایزه تاکنون به نام‌های جایزه فمینا - وی اورز و جایزه فمینا - پراتیک شناخته شده است. جایزه به عالی‌ترین کتاب سال که به وسیله زن یا مردی نویسنده به زبان فرانسوی نوشته شده باشد اعطا می‌شود. اثر منتخب باید مبین قدرت خلاق نویسنده یا دارای انسجام و اصالتی مبشر آتیه درخشان وی باشد. این جایزه فقط مخصوص رمان و داستان است و تنها به یک نفر تعلق می‌گیرد. هر سال در ماه دسامبر گروهی از بانوان فاضل به داوری در مورد کتاب برنده می‌پردازند. کتاب‌هایی که برای ارایه به هیأت داوران تعیین می‌گردد در طی چند جلسه به وسیله گروه مذکور انتخاب می‌شود.

جایزه گنکور (Prix Goncourt): جایزه گنکور با سابقه‌ای ممتد، یکی از مهمترین جوایز ادبی فرانسه است. آکادمی گنکور که این جایزه را اعطا می‌کند، در سال ۱۹۰۳ به وسیله ژول و ادموند دو گنکور مؤسسان مکتب «امپرسیونیسم» در داستان‌نویسی، بنیاد نهاده شد. آکادمی متشکل است از ده عضو ثابت که همه صاحب درجات رفیعی در ادبیات هستند و جایزه را به بهترین اثری که در طی سال منتشر شده و به بهترین وجه مبین جوانی، جرأت و استعداد نویسنده باشد، اعطا می‌کنند. این جایزه معمولاً به نویسندگان جوان تعلق می‌گیرد.

جایزه انترالیه (Prix Interallié): این جایزه هر سال در ماه دسامبر، در حدود یک هفته بعد از اعلام جایزه گنکور، برای بهترین رمان سال، که توسط یک روزنامه نگار نوشته شده باشد، اعطا می‌شود. رمان برنده باید مضمونی جهانی و همه‌پسند داشته باشد.

جایزه پی‌یر کنت دونی: این جایزه که در سال ۱۹۵۳ به یاد پی‌یر کنت دونی بنیاد نهاده شد، برای اثری فلسفی، علمی یا ترجمه احوال بزرگان اعطا می‌شود. اثر منتخب باید در مورد حیات معنوی عصر ما و دفاع از عظمت انسان، دارای اهمیتی خاص باشد. متن اثر می‌تواند در اصل به هر زبانی باشد، اما لازم است که در طی دو سال پیش از اعطای جایزه به زبان فرانسوی یا انگلیسی منتشر شده باشد. همه ساله این جایزه را یک سال در پاریس برای کتابی که به زبان فرانسوی و در فرانسه و سال بعد در نیویورک برای کتابی که در انگلستان یا ایالات متحده آمریکا منتشر شده باشد، اعطا می‌کنند.

جایزه تنوفاست رهنودو (Prix Théophraste-Renaudot or Prix Renaudot): جایزه تنوفاست رهنودو به وسیله گروهی از روزنامه‌نگاران فرانسوی در سال ۱۹۲۵ بنیاد نهاده شد. آنان به سبب اینکه از انتخاب بعضی از برندگان جایزه گنکور ناراضی بودند، تصمیم گرفتند که خود جایزه‌ای بنیاد نهند و این جایزه را به یاد

پدر مطبوعات فرانسه (۱۶۵۳-۱۵۸۶) جایزه رهنودو نامیدند. جایزه را معمولاً به کسی می‌دهند که به عقیده آنان شایستگی گرفتن جایزه گنکور یا جایزه فمینا را داشته باشد. شرایط جایزه همان است که در جایزه گنکور تعیین شده است. برنده جایزه، هر سال اندک زمانی پس از اعطای جایزه گنکور، اعلام می‌شود.

چند نماد ادبی فرانسه

آکادمی کتیبه‌ها و ادبیات، یکی از پنج آکادمی کلژدو فرانس است که به وسیله کلبر در سال ۱۶۶۳ بنیان گذاری شده و توجه خاص آن به غنی ساختن ادبیات فرانسه و آثار تاریخی است. چهل عضو این آکادمی را مستشرقان، متخصصان قرون وسطی، زبان شناسان و تاریخ دانان تشکیل می‌دهند. آکادمی ادبیات فرانسه هر سال بیش از هفتاد جایزه توزیع می‌کند که مهمترین آنها جایزه ملی ادبیات است.

انجمن اهل ادب نیز یکی از قدیمی‌ترین نهادهای ادبی فرانسه است که توسط بالزاک و ویکتور هوگو در نیمه اول قرن نوزدهم تاسیس شد. این انجمن به عنوان یک انجمن عام المنفعه شناخته شده است.

آموزش

در فرانسه آموزش از سطح کیفی بالایی برخوردار بوده و برای کودکان شش تا شانزده ساله اجباری و رایگان است. دوره‌های آموزشی تا سطح دیپلم را در فرانسه می‌توان به ۴ دوره تقسیم کرد:

- ۱ - از آموزش قبل از دبستان (۲ تا ۶ سال و اختیاری)؛
- ۲ - آموزش دبستانی (اجباری و خاص کودکان ۶ تا ۱۱ سال)؛
- ۳ - آموزش متوسطه: که به طور کلی در سه نوع موسسه آموزش صورت می‌گیرد که عبارتند از: کالج، دبیرستان و دبیرستانهای آموزش حرفه ای (باکالج آموزش فنی)؛

- ۴ - آموزش بعد از دیپلم متوسطه در دبیرستان: این نوع آموزش در کلاس‌های اختصاصی و تنها در بعضی از دبیرستان‌های بزرگ صورت می‌گیرد. پذیرش افراد براساس بررسی پرونده‌های تحصیلی داوطلبان صورت می‌گیرد. این

کلاس ها بر دو نوعند: کلاس های آمادگی برای ورود به مدارس عالی (یا دانشگاه ها) و دیگری، بخش پرورش تکنسین عالی.

ضمناً فرانسه از نظر آموزشی به بیست و هفت حوزه آموزشی که آکادمی نامیده می شوند، تقسیم می گردد. هر آکادمی مسئولیت اداره امور آموزشی از دبستان تا بالاترین سطوح آموزشی را در حوزه خود عهده دار است.

پانزده میلیون نفر (تقریباً یک چهارم جمعیت کشور) در سیستم آموزشی قرار دارند که دو میلیون نفر آنها در آموزش عالی قرار گرفته و سیزده میلیون نفر دانش آموز نیز در مدارس فرانسه حضور دارند. این سیستم بخش متحدی است که به شکل یک ساختار کلی عمل می کند. سیستم بسیار متمرکز، سازمان یافته و شاخه شاخه است و در سه سطح وجود دارد:

(۱) آموزش ابتدایی؛

(۲) آموزش متوسطه؛

(۳) آموزش عالی.

سازمان های آموزشی

همه برنامه های آموزشی در فرانسه به وسیله وزارتخانه آموزش ملی منظم شده است. در رأس این وزارتخانه وزیر آموزش ملی قرار دارد. از دانشگاه های معروف فرانسه می توان سوربن پاریس، لیون، نیس، رن، نانت، بوردو، مارسای، لیل و... را نام برد.

تحصیل در فرانسه

فرانسه با پذیرش بیش از یکصد و هفتاد هزار دانشجوی غیر فرانسوی و بیش از سه هزار موسسه آموزشی رایگان، یکی از اولین انتخاب های دانشجویان خارجی است. سفارت فرانسه به افرادی که به زبان فرانسوی مسلط نباشند ویزای تحصیلی ارایه نمی کند. تمام دانشگاه های فرانسه از دانشجویان متقاضی از کشورهای غیر فرانسوی زبان، مدرک (DEL F) را طلب می کند. این مدرک و به دنبال آن (DAL F) دو مدرکی هستند که توسط وزارت امور خارجه فرانسه به افرادی که موفق به پشت سر گذاشتن امتحانات مربوطه می شوند، اعطا می شود.

فرانسه سازمان های علمی گسترده ای دارد. در صدر آنها کلژ دو فرانس است که دارای پنج آکادمی می باشد. آکادمی فرانسه که در سال ۱۶۳۵ به وسیله ریشلیو (Richelieu) نخست وزیر فرانسه بنیانگذاری شده، قدمت بیشتری دارد و هدف اساسی آن کوشش برای تصفیه و تثبیت زبان، روشن ساختن مشکلات آن و حفظ اصول و خصوصیات آن است. این آکادمی چهل عضو دارد.

آکادمی هنرهای زیبا به پنج قسمت نقاشی، مجسمه سازی، معماری، گراور و تصنیف موسیقی تقسیم می شود و پنجاه عضو دارد. آکادمی علوم اخلاقی و سیاسی نیز به پنج بخش تقسیم می شود که هر یک هشت عضو دارند. اعضای این آکادمی را فلاسفه، جامعه شناسان، مورخان، قانون شناسان، حقوق دانان و اقتصاددانان تشکیل می دهند.

فرانسه موسسه های تحقیقاتی دیگری نیز دارد که از میان آنها می توان به آکادمی طب و جراحی، آکادمی کشاورزی و آکادمی دریایی اشاره کرد.

- برخی برندگان فرانسوی جایزه نوبل در رشته های مختلف علمی عبارتند از:
- هانری بکرل در فیزیک (Antoine Henri Becquerel, Physics, 1903)
  - پیر و ماری کوری در فیزیک (Pierre and Mari Curie, Physics, 1903)
  - لونی بروگلی (جایزه صلح) (Léon Bourgeois, Peace, 1920)

- ایرن و فردریک ژولیو کوری در شیمی (Irène and Frédéric Joliot-Curie, Chemistry, 1935)
- فرانکو ژاکوب در پزشکی یا فیزیولوژی (François Jacob, Physiology or Medicine, 1965)
- آندره لوف در پزشکی یا فیزیولوژی (André Lwoff, Physiology or Medicine, 1965)
- ژاک مونو در پزشکی یا فیزیولوژی (Jacques Monod, Physiology or Medicine, 1965)

- آلفرد کاستلر در فیزیک (Alfred Kastler, Physics, 1966)

- لوئی نل در فیزیک (Louis Néel, Physics, 1970)

علاوه بر این طی سال‌های ۱۹۷۰-۲۰۰۸ شانزده فرانسوی، جوایز مختلف نوبل را دریافت کرده اند.

در فرانسه دانشگاه‌های معتبر زیادی فعالیت دارند که باعث رشد و پیشرفت فرانسه در زمینه‌های مختلف علمی و

فرهنگی شده اند. معروف ترین آنها دانشگاه سوربن در پاریس است که شهرتی جهانی دارد. بسیاری از مشاهیر جهان از

جمله تعدادی از دانشمندان ایران فارغ التحصیل این دانشگاه هستند. مدرک تحصیلات عالی در دانشگاه‌های فرانسه

درجاتی دارد که دکترای دولتی «دتا» بالاترین آنهاست.

تا سال ۲۰۰۷ دانشمندان فرانسه ۵۴ جایزه نوبل در رشته‌های مختلف به دست آورده اند و از این لحاظ فرانسه پس از امریکا، انگلستان و آلمان در رتبه چهارم

جهان قرار دارد.

لوئی نل

لوئی براگ

ایرن و فردریک ژولیو کوری

فرانکو ژاکوب

هنری بکرل

۴۷

ماری کوری

آلفرد کاستلر

ورزش در فرانسه از اهمیت بسیاری برخوردار است و جایگاه مهمی در زندگی روزمره دارد. سیزده میلیون فرانسوی به طور مداوم عضو انجمن های ورزشی و ده میلیون دیگر نیز حداقل یک روز در هفته تمرین ورزشی دارند. مردم فرانسه در سنین بالا هم ورزش می کنند. شصت و یک درصد مردم در سنین بین ۶۵-۵۰ سال به طور پیوسته، آرام و منظم یا گهگاه ورزش می کنند. روی هم رفته دو سوم مردان و زنان حداقل به طور نامنظم ورزش می کنند.

ورزش در مدارس

ورزش، بخش قابل ملاحظه ای در دوران تحصیل محسوب می شود. بچه ها اولین بار طعم ورزش کردن را در چهار سالگی در دوران پیش از مدرسه می چشند و به مدت شش ساعت در هفته، فعالیت ورزشی می کنند. در کلاس اول تاکید بر آموزش ورزش و قدرت بدنی وجود دارد. در این سال دانش آموزان با شنا کردن و بازی های ورزشی در حد یک تیم ورزشی آشنا می شوند. در سال دوم از آموزش فیزیکی بهره می برند. این شکل افزایش تمرینات سنگین برای دانش آموزان سبب ایجاد رقابت مؤثر به منظور اتحاد اعضای تیم ورزش مدرسه خواهد شد.

ورزش های محبوب در فرانسه عبارتند از:

فوتبال، تنیس، جودو، بسکتبال، راگبی، اسب دوانی، دوچرخه سواری، اسکی، گلف، کاراته و...

فوتبال

فوتبال در فرانسه مانند اغلب کشورهای جهان محبوب ترین ورزش است. آموزش فوتبال در فرانسه بسیار سازمان یافته و پیشرفته است. تیم ملی فرانسه در جام جهانی ۱۹۹۸ قهرمانی را از آن خود کرد. آنها در فینال برزیل را با زدن سه گل شکست دادند. در جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان در ضربات پنالتی قهرمانی را به ایتالیا واگذار کردند. هم چنین در جام ملت های اروپا در سال های ۱۹۸۴ و ۲۰۰۰ قهرمان شدند. علاوه بر این افتخارات دیگری را نیز کسب

کرده اند و از تیم های مطرح جهان به شمار می روند. از باشگاه های مطرح فوتبال فرانسه، تیم لیون، که از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۷ شش سال پیاپی قهرمان فرانسه شد، را می توان نام برد. مارسی، موناکو، نانت و پاری سن ژرمن از دیگر باشگاه های معروف فرانسه می باشند. میشل پلاتینی معروف ترین فوتبالیست فرانسه است که سه بار عنوان بهترین فوتبالیست اروپا را کسب کرده است.

پلاتینی هم اکنون رئیس فدراسیون فوتبال اروپاست. از دیگر بازیکنان معروف فرانسه زین الدین زیدان، تیری هنری، ژان ماری پاپن، اریک کانتونا، پاتریک ویرا، مارسل دسای و ... را می توان نام برد.

بازی های جام جهانی فوتبال را یک فرانسوی به نام ژول ریمه

(Jules Rimet) (۱۸۷۳-۱۹۵۶) در سال ۱۹۳۰ بنیانگذاری کرده است. او به خاطر ابتکار طرح جام جهانی مشهور است. جام هدایی آن مسابقات نیز «یادبود ژول ریمه» نام گرفت. وی از ۱۹۱۹ تا ۱۹۴۵ رئیس فدراسیون فوتبال فرانسه و از ۱۹۲۱ تا ۱۹۵۴ رئیس فیفا بود.

تیم برزیل با فتح سومین جام در سال ۱۹۷۰ برای همیشه جام ژول ریمه را تصاحب کرد.

از آن تاریخ، برندگان جام جهانی فوتبال، جام فدراسیون جهانی فوتبال (فیفا) (FIFA) را دریافت می کنند.

دوچرخه سواری

بیشتر مردم فرانسه به دوچرخه سواری علاقه دارند. تور فرانسه (Tour de France) معروفترین و معتبرترین مسابقه دوچرخه سواری جهان است. از سال ۱۹۰۳ تاکنون

همه ساله این مسابقات برگزار می شود. در سال ۲۰۰۸ نیز نود و پنجمین دوره مسابقات آن از ۲۷-۵ جولای برگزار شد که با قهرمانی کارلوس ساستر (Carlos Sastre) اسپانیایی همراه بود.

تنیس

ورزش تنیس دومین ورزش متداول در فرانسه بعد از فوتبال است. بیش از یک میلیون نفر در فرانسه به این ورزش می پردازند. مسابقات تنیس آزاد فرانسه همه ساله در ماه می (خرداد) در پاریس برگزار می شود. این مسابقه از سال ۱۸۹۱ بنیانگذاری شده است. تنیس آزاد فرانسه، ویمبلدون (انگلستان)، آمریکا و ملبورن (استرالیا) چهار مسابقه ی اصلی تنیس جهان می باشند. در سال ۲۰۰۸ یکصد و هفتمین دوره این

مسابقات برگزار شد و رافائل نادال (Rafael Nadal) از اسپانیا برای چهارمین سال پیاپی قهرمان مسابقات انفرادی مردان شد.

اتومبیلرانی

از سال ۱۸۹۴ مسابقات اتومبیلرانی در فرانسه آغاز شد و تاکنون ادامه داشته است. در حال حاضر این مسابقات در جهان از اهمیت و ارزش بالایی برخوردار است و کمپانی های بزرگ خودروسازی و دیگر شرکت های وابسته مانند شرکت های نفتی و لاستیک سازی آن را پشتیبانی می کنند. از مهم ترین مسابقات اتومبیلرانی می توان به مسابقات فرمول یک اشاره کرد که به آن گران پری (Grand Prix) نیز می گویند. بخش هایی از این مسابقات در خاک فرانسه برگزار می شود.

Circuit de Nevers Magny Cours, France

نمونه مسابقات اتومبیلرانی

فرانسه و المپیک

بارون پیر دو کوبرتین (Pierre de Frédy, Baron de Coubertin) فرانسوی (۱۸۶۳-۱۹۳۷) مربی علوم تربیتی، مورخ، برنده جایزه نوبل و فعال حوزه ورزش بود که پدر بازی های المپیک مدرن نامیده می شود. کمیته بین المللی المپیک به ابتکار کوبرتین در سال ۱۹۸۴ پایه گذاری شد. دو سال بعد و به همت این کمیته، نخستین دوره رقابت های المپیک در آتن یونان، خاطرات هزاران ساله رقابت های المپیک یونان باستان را از دل خاک بیرون کشید.

پرچم المپیک در آغاز این بازی ها و در جشن افتتاحیه، به ورزشگاه محل برگزاری رقابت ها آورده می شود. از زمان بازی های المپیک ۱۹۶۰ که در رم ایتالیا برگزار شد، پرچم به صورت افقی وارد ورزشگاه می شود و سپس به احتزاز درمی آید. حمل پرچم به داخل ورزشگاه، توسط قهرمانان صاحب نام ورزشی یا افراد مشهور صورت می گیرد. زمانی که پرچم المپیک پایین کشیده شود بدان معنا است که بازی های المپیک به پایان رسیده اند. در پایان رقابت ها، شهردار شهری که المپیک آن پایان یافته، پرچم را به مقامات شهری که بناست المپیک بعدی در آن برگزار شود، تحویل می دهد. در سال ۱۹۱۳، برای اولین بار پنج حلقه رنگین عبارت از آبی، زرد، سیاه، سبز و قرمز به عنوان پرچم، توسط کوبرتین متولد شدند. وی مفهوم این پرچم را چنین شرح می دهد: «این طراحی در واقع یک طراحی سمبلیک است. پنج حلقه پرچم المپیک، سمبل پنج قاره جهان هستند که مردم آنها در المپیک گرد هم می آیند. شش رنگ موجود در پرچم (به همراه سفید پس زمینه) همان شش رنگی هستند که هم اکنون (۱۹۳۱ میلادی) در تمام پرچم های ملی کشورها وجود دارند.» فرانسه تاکنون پنج بار، بازی های تابستانی دو بار (پاریس ۱۹۰۰ و ۱۹۲۴) و بازی های زمستانی سه بار (۱۹۲۴-۱۹۶۸-۱۹۹۲)، میزبان بازی های المپیک شده است. در مسابقات المپیک پکن ۲۰۰۸، ورزشکاران فرانسوی

با اخذ چهل مدال (طلا ۷- نقره ۱۶- برنز ۱۷) رتبه ی دهم را کسب کردند. مدال های قهرمانی در انواع ورزش ها از جمله: هندبال، دوچرخه سواری، شنا، کشتی و شمشیر بازی کسب شد. در المپیک زمستانی ۲۰۰۶ تورین ورزشکاران فرانسوی با کسب نه مدال (طلا ۳- نقره ۲- برنز ۴) نیز به همراه هلند مشترکا مقام دهم را کسب کردند.

اقتصاد

به گزارش بانک جهانی (۲۰۰۷)، فرانسه با ۲۰۶۷ میلیارد دلار تولید ناخالص ملی هشتمین اقتصاد دنیا و پس از آلمان، انگلستان و روسیه چهارمین قدرت اقتصادی اروپاست. (در همین سال ایران با ۸۵۲ میلیارد دلار تولید ناخالص ملی در رتبه پانزدهم جهان قرار گرفت). متوسط رشد اقتصادی فرانسه از ۱۹۹۴ تاکنون حدود ۲٪ بوده که بیشتر آن در سال ۲۰۰۰ حدود ۳٪ ثبت شده است. میزان بیکاری در فرانسه نسبتاً زیاد و در سال ۲۰۰۶ حدود ۸/۷٪ برآورد شده است؛ با رکود جهانی که از سال ۲۰۰۸ آغاز شده، میزان بیکاری رو به افزایش است. توان اقتصادی فرانسه در مقایسه با کشورهای مثل چین، آلمان، ایالات متحده و انگلستان در سال‌های اخیر کاسته شده است. در فرانسه ۱۰٪ افراد حدود ۴۶٪ دارائی کشور را در دست دارند. متوسط درآمد سرانه هر فرانسوی در سال ۲۰۰۷، حدود ۳۰/۱۰۰ دلار برآورد شده است. لازم به ذکر است درآمد سرانه اغلب کشورهای بزرگ اروپایی بسیار نزدیک به هم می باشد. به طور مثال درآمد سالانه در انگلستان و آلمان ۳۱/۴۰۰ و ایتالیا ۲۹/۷۰۰ دلار برآورد شده است (متوسط درآمد سرانه هر ایرانی در سال ۲۰۰۷ حدود ۸/۹۰۰ دلار برآورد شده است). واحد پول فرانسه در گذشته فرانک (Franc) بود که مانند اغلب کشورهای اتحادیه اروپا از سال ۲۰۰۲، واحد پول فرانسه نیز به یورو (Euro) تبدیل شد. ارزش هر یورو ۱۳۵۰۰ ریال (خرداد ۱۳۸۸) است. سهم بخش‌های مختلف در اقتصاد فرانسه به ترتیب زیر است: خدمات ۷۱/۵٪، صنعت ۲۴/۴٪ و کشاورزی ۴/۱٪.

واردات و صادرات

مهمترین صادرات: ماشین‌آلات، وسایل حمل و نقل، هواپیما، مواد پلاستیکی و شیمیایی، دارو، آهن، فولاد و مواد غذایی.
مهمترین واردات: ماشین‌آلات و لوازم صنعتی، وسایل حمل و نقل، نفت خام، هواپیما، مواد پلاستیکی، شیمیایی و مواد معدنی.

شرکای اصلی تجاری فرانسه ۲۰۰۵

صادرات	آلمان	اسپانیا	ایتالیا	انگلستان	آمریکا	بلژیک
درصد	۱۴/۷	۹/۶	۸/۷	۸/۳	۷/۲	۷/۱

واردات	آلمان	بلژیک	ایتالیا	اسپانیا	هلند	انگلستان	امریکا
درصد	۱۸/۹	۱۰/۷	۸/۲	۷	۶/۱	۵/۹	۵/۱

فرانسه ششمین صادرکننده جهان (۲۰۰۶) با ۴۹۰ میلیارد دلار و پنجمین واردکننده جهان با ۵۲۹ میلیارد دلار است (ایران سی و هشتمین صادرکننده جهان با ۶۳ میلیارد دلار و چهل و سومین واردکننده جهان با ۴۵ میلیارد دلار است). در سال ۲۰۰۲ شرکت‌های فرانسوی با ۵۷/۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در دیگر کشورها، بعد از آمریکا مقام دوم سرمایه‌گذاری خارجی را کسب کرده‌اند.

صنایع مهم

فرانسه یکی از کشورهای پیشرفته‌ی دنیا، عضو دائمی و صاحب حق وتو در سازمان ملل متحد، عضو گروه جی هشت (G8)، کشورهای پیشرو صنعتی جهان است. کمپانی‌ها و شرکت‌های مختلف این کشور با خدمات، فعالیت‌ها و تولیدات متنوع در سراسر جهان از جمله ایران، فعالیت می‌کنند. برخی از

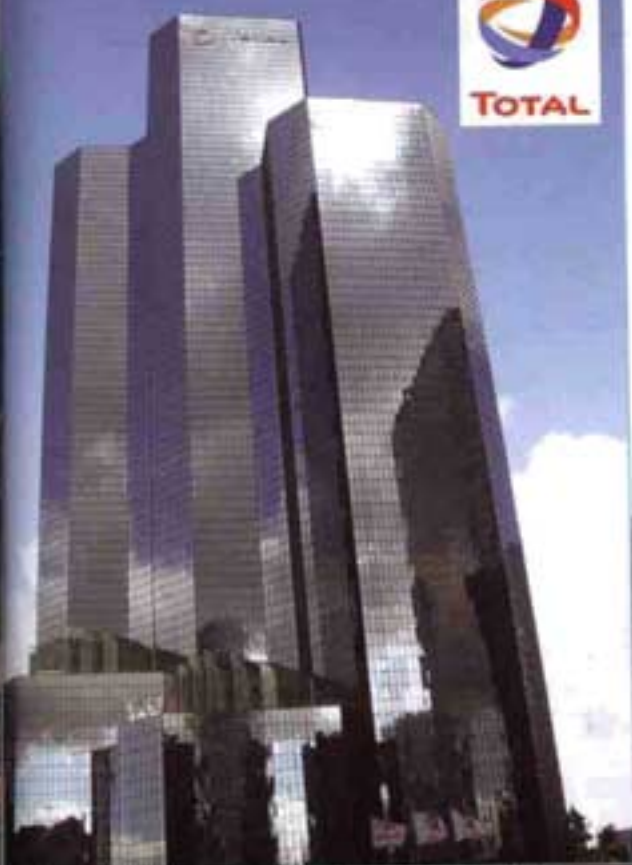

محصولات فرانسه مانند: لوازم بهداشتی و آرایشی، منسوجات، لوازم خانگی، خودرو، ماشین آلات و صنایع هوایی، شهرتی خاص در جهان دارند. ساخت انواع ماشین آلات، صنایع شیمیایی، کشتی سازی، صنایع فلزی، هواپیماسازی، صنایع برق و الکترونیک، نساجی و تولید البسه، صنایع غذایی، توریسم، تولید وسایل نقلیه، تولید جنگ افزار، صنایع اتمی و هسته ای از صنایع مهم فرانسه اند. ۳۳ شرکت و کمپانی فرانسوی در بین پانصد شرکت بزرگ جهان قرار دارند که بزرگترین آنها شرکت (BNP Paribas) است که با رتبه چهارده در زمینه بانکداری فعالیت می کنند. پس از آن شرکت توتال (Total)، با رتبه نوزده جهانی که در زمینه نفت و گاز فعالیت دارد، کمپانی خودروسازی پژو با رتبه ۴۹۰ آخرین شرکت فرانسوی در بین پانصد شرکت بزرگ جهان است.

حمل و نقل

در فرانسه حدود ۴۸۰ فرودگاه وجود دارد که مهمترین آنها فرودگاه شارل دوگل پاریس (Charles de Gaulle) است. این فرودگاه با شصت میلیون مسافر در سال ۲۰۰۷ ششمین فرودگاه پرتردد جهان و دومین فرودگاه

TGV-001
318,0 km/h
08-Dec-1972

TGV
380,4 km/h
26-Feb-1981

515 km/h

TGV
516 km/h
3-April-2007

پرتدد اروپا بعد از فرودگاه لندن است. در شهرهای مختلف فرانسه نیز فرودگاه‌های مختلفی وجود دارد که مسافران از آنجا به اقصی نقاط جهان سفر می‌کنند. از مهمترین آنها، فرودگاه‌های

مارسی، تولوز، نیس، اورلی پاریس، لیون و استراسبورگ هستند. از سال ۲۰۰۴ شرکت هواپیمایی ایرفرانس (Air France) که با شرکت ک.ل.ام (KLM) هلند ادغام شده است، با پرواز به ۱۸۵ مقصد در ۸۳ کشور جهان (از جمله ایران) و در اختیار داشتن بیش از ۵۵۰ هواپیمای مسافربری و باری، بزرگترین شرکت هواپیمایی اروپاست. در

فرانسه شرکت‌های کوچکتر هواپیمایی نیز فعالیت داشته و خدمات مختلفی را ارائه می‌دهند.

شبکه راه‌آهن فرانسه با توسعه مناسب از بهترین و گسترده‌ترین راه آهن‌ها

فرودگاه اورلی پاریس

در اروپا و جهان است. فرانسه ۳۱,۸۴۰ کیلومتر راه آهن دارد. قطارهای پرسرعت (Thalys)، (Eurostar)، (TGV) که می‌توانند با سرعت بیش از سیصد کیلومتر در ساعت حرکت نمایند، مسافران را بین شهرهای مختلف فرانسه و دیگر کشورها جابجا می‌کنند. قطار یورواستار از تونل مانش به طول پنجاه کیلومتر گذشته و دو کشور فرانسه و انگلستان را از زیر دریا به هم متصل می‌کند. ساخت این تونل توسط دو کشور فرانسه و انگلستان از دو سوی کانال مانش آغاز شد و پس از سال‌ها تلاش این پروژه عظیم در سال ۱۹۹۴ به بهره‌برداری رسید. این تونل یکی از عجایب هفت گانه ی دنیای مدرن نامیده می‌شود و پس از تونل سیکان (Seikan) در ژاپن، طولانی‌ترین تونل جهان است. البته بخش زیر دریایی تونل مانش از سیکان بیشتر است.

در فرانسه بزرگراه‌ها، اتوبان‌ها و جاده‌های متعدد و مختلفی وجود دارد که اقصی نقاط کشور را به هم متصل می‌کند. حدود ۸۹۳ هزار کیلومتر انواع جاده در فرانسه وجود دارد که ۱۰۴۹۰ کیلومتر آن بزرگراه است. با توجه به وسعت محدود فرانسه (یک سوم ایران) این میزان بزرگراه، بیشترین طول بزرگراه در بین کشورهای اتحادیه اروپاست.

بیشترین سهم بازار خودرو در فرانسه در اختیار شرکت‌های فرانسوی رنو (Renault) (۲۷٪)، پژو (Peugeot) (۲۰/۱٪) و سیتروئن (Citroen) (۱۳/۵٪) است. نکته جالب توجه آن که طبق گزارشی بیش از هفتاد درصد خودروهای به فروش رسیده در فرانسه، طی سال ۲۰۰۴، با موتور دیزل کار می‌کرده‌اند!

بلندترین پل جهان میلوویادوک (Millau Viaduct) در جنوب فرانسه و در نزدیکی شهر میلو (Millau) ساخته شده است. ارتفاع این پل ۳۴۳ متر است و برخی از ستون های آن از برج ایفل بلندترند. این پل کابلی در سال ۲۰۰۶ به بهره برداری رسید.

با توجه به وجود کوه های آلپ و رودخانه های متعدد و پستی و بلندی های مختلف در این کشور برای تسهیل در حمل و نقل، تونل ها و پل های متعددی احداث شده است که برخی از آنها مانند پل نورماندی (Normandy) از شاهکارهای معماری و مهندسی نیز به شمار می روند. پل نورماندی در شمال فرانسه به طول ۲۱۴۳ متر ساخته شده که ۸۵۶ متر آن بین دو پایه آن قرار دارد. فرانسه با ۴،۶۶۸ کیلومتر ساحل و ۱۴۹۳۲ کیلومتر راه آبی و داشتن جایگاه ویژه اقتصادی و توریستی در جهان، بنادر فعال متعددی دارد. مارسلی در جنوب، فعالترین بندر فرانسه و چهارمین بندر فعال اروپا بعد از رتردام، آنت ورپ و هامبورگ است. از بنادر مهم دیگر فرانسه می توان به نیس، تولوز، مون پلیه

در ساحل مدیترانه، بوردو، نانت و برست در ساحل اقیانوس اطلس اشاره کرد.

پل میلوویادوک

پل نورماندی

خودروسازی

از صنایع مهم فرانسه صنعت خودروسازی است. در کشور فرانسه طی سال ۲۰۰۷ حدود سه میلیون انواع خودرو تولید شده و از این لحاظ فرانسه رتبه ششم جهان و دوم اروپا (بعد از آلمان) را به خود اختصاص داده است (ایران در همان سال با تولید ۹۹۷ هزار خودرو رتبه هفدهم جهان را کسب کرد). شرکت‌های PSA (پژو + سیتروئن) با تولید ۳/۳۵۷/۰۰۰ خودرو ششمین و رنو با تولید ۲/۴۹۲/۰۰۰ خودرو نهمین تولید کننده خودرو در جهان هستند. لازم به ذکر است که کشورهای متعددی از جمله ایران با همکاری فرانسه به تولید خودرو مشغولند.

صنایع هوا و فضا

یکی از صنایع معروف و مهم فرانسه صنایع هوایی است. شرکت چند ملیتی ایرباس (Airbus) که کارخانه اصلی آن در تولوز فرانسه است به همراه شرکت آمریکایی بوئینگ (Boeing) دو شرکت اصلی سازنده هواپیماهای بزرگ مسافربری در جهان هستند. شرکت ایرباس حدود ۵۷ هزار کارمند در شانزده شعبه خود در چهار کشور فرانسه، آلمان، انگلستان و اسپانیا دارد. قطعات در دو شهر تولوز فرانسه و هامبورگ آلمان مونتاژ می‌شوند. اولین محصول این شرکت هواپیمای مدل (A۳۰۰) بود که در سال ۱۹۷۴ عرضه شد. از این مدل تعدادی در ایران مشغول به کار است. از آخرین محصولات آن می‌توان به مدل (A۳۸۰) که بین ۸۵۳-۵۵۵ مسافر را در دو طبقه جابجا می‌کند، اشاره کرد.

هواپیماهای ایرباس آماده بهره برداری

سال	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۰۵	۲۰۰۶
تعداد	۹۵	۱۲۶	۳۱۱	۳۷۸	۴۳۴

شرکت بوئینگ آمریکا، در سال ۱۹۹۰ تعداد ۴۰۲ هواپیما و در سال ۲۰۰۶

تعداد ۳۹۸ هواپیما تحویل داده است. فرانسه از معدود کشورهایی است که

در زمینه فضائی فعال است. موشکهای آریان (Ariane) از پایگاه فضائی گویان فرانسه، واقع در امریکای جنوبی، ماهواره های مختلفی را به فضا پرتاب می کند. این موشک ها در سازمان فضائی اروپا (European space Agency) با محوریت فرانسه تولید می شود (با احتساب ایران هشت کشور تاکنون موشکهای حامل ماهواره به فضا پرتاب کرده اند).

دیگر صنایع

L'ORÉAL

برخی از کمپانی هایی که در زمینه انرژی فعالیت دارند، از شرکت های بزرگ جهان هستند. شرکت توتال (Total) فرانسه، با بازار ۱۵۳ میلیارد دلاری در سال ۲۰۰۶، در رده نوزدهمین شرکت های بزرگ جهان قرار گرفت. این شرکت در سراسر جهان از جمله ایران به فعالیت مشغول است.

انرژی هسته ای در فرانسه اهمیت زیادی دارد به طوری که، ۷۵٪ برق این کشور از پنجاه و نه راکتور نیروگاه های هسته ای تأمین می شود و نخستین راکتور جوش هسته ای جهان با مشارکت کشورهای بزرگ صنعتی در فرانسه در حال احداث است. در سال ۲۰۰۷ تولید نیروی الکتریسیته فرانسه معادل ۵۴۰ میلیارد کیلووات ساعت است.

از نظر تولید برق فرانسه در رتبه هشتم جهان است. در صنایع آهن و فولاد فرانسه با تولید ۱۹/۵ میلیون تن (۲۰۰۷) در رتبه سیزدهم قرار دارد. ایران در همان سال با تولید ۱۰/۱ میلیون تن رتبه بیستم جهان را بدست آورد.

صنعت توریسم در فرانسه جایگاه ویژه‌ای دارد. جاذبه‌های مختلف فرهنگی، هنری، تاریخی، طبیعی، علمی و صنعتی فرانسه باعث شده سالانه میلیون‌ها نفر از اقصی نقاط جهان به این کشور سفر کنند. طی سالهای متمادی فرانسه رتبه ی اول در جذب گردشگر جهان را به خود اختصاص داده است. تنها در سال ۲۰۰۶ حدود ۷۹/۱ میلیون نفر توریست خارجی از فرانسه بازدید کرده‌اند. در فرانسه امکانات و تدارکات مختلفی برای جذب گردشگر مهیا شده است.

میزان جذب گردشگر (میلیون نفر)

رتبه	کشور	۱۹۹۰	۱۹۹۵	۲۰۰۰	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵
۱	فرانسه	۵۲/۵	۶۰	۷۷/۲	۷۷	۷۵	۷۵/۱	۷۶
۲	اسپانیا	۳۴/۱	۳۴/۹	۴۷/۹	۵۲/۳	۵۲/۵	۵۲/۴	۵۵/۶
۳	آمریکا	۳۹/۴	۴۳/۵	۵۱/۲	۴۱/۹	۴۰/۴	۴۶/۱	۴۹/۴
۴	چین	۱۰/۵	۲۰	۳۱/۲	۳۶/۸	۳۳/۰	۴۱/۸	۴۶/۸
۵	ایتالیا	۲۶/۷	۳۱/۱	۴۱/۲	۳۹/۸	۳۹/۶	۳۷/۱	۳۶/۵

درآمد فرانسه از جهانگردان در سال ۲۰۰۳، حدود سی و هفت میلیارد دلار برآورد شده است. مکان‌هایی که بیشترین توریست را به خود جلب می‌کنند به ترتیب عبارتند از: برج ایفل، موزه لوور، قصر ورسای (Versaille)، میدان طاق نصرت (Art de Triomphe)، مرکز پمپیدو (Center Pompidou)

قصر ورسای

طاق نصرت

شهر بازی پاریس

موزه اورسی

و موزه اورسی (Orsay).

در فرانسه قصرها، کلیساها، موزه‌ها و بناهای قدیمی و جالب توجه بسیاری برای توریست‌ها وجود دارد. در کنار آنها نیز مراکز تفریحی مانند شهر بازی پاریس (Disneyland Resort Paris)، سواحل زیبای نیس و کوه‌های آلپ برای گروه‌های مختلف جالب توجه است. برنامه‌های فرهنگی، هنری و جشنواره‌های بسیاری در فرانسه بر پا می‌شود که علاقمندان زیادی را به خود جلب می‌کند.

کشاورزی و منابع طبیعی

کشاورزی و منابع طبیعی در فرانسه اهمیت زیادی دارد و دولت از آن حمایت می‌کند. فرانسه ششمین تولیدکننده و دومین صادرکننده مواد غذایی بعد از آمریکا است.

بر اساس گزارش فائو کشور فرانسه ۱۸ میلیون و ۴۴۰ هزار هکتار زمین زراعی، یک میلیون و ۱۴۲ هزار هکتار گیاهان دائمی و ده میلیون و ۱۲۴ هزار هکتار مرتع دارد. به عبارتی دیگر سی و شش درصد زمینهای فرانسه مزروعی و هجده درصد

موزه اورسی

مرتفع‌اند. ده درصد آب این کشور در کشاورزی، هفتاد و چهار درصد صنعت و شانزده درصد در مصارف شهری استفاده می‌شود. تنها سیزده درصد از زمینهای کشاورزی آن آبیاری و هشتاد و هفت درصد بقیه از آب باران سیراب می‌شوند. دامداران این کشور بیش از نوزده میلیون رأس گاو و ده میلیون رأس گوسفند و بز را پرورش می‌دهند.

تولید محصولات کشاورزی و منابع طبیعی (۲۰۰۱ تا ۲۰۱۱)

نوع محصول	بوداشت (تن)
غلات	۷۰/۵۳۴/۰۰۰
گوشت	۶/۲۵۵/۰۰۰
میوه و سبزیجات	۱۹/۸۴۳/۰۰۰
گیاهان ریشه‌ای و غده‌ای	۷/۲۵۴/۰۰۰
گیاهان روغنی	۲/۰۸۳/۰۰۰
گیاهان قندی	۳۰/۵۵۴/۰۰۰
شیر	۲۵/۱۸۲/۰۰۰
تخم‌مرغ	۱/۰۴۰/۰۰۰
تباکو و نوتون	۲۴/۰۰۰
گیاهان لیفی	۹۱/۰۰۰

همانطور که در جدول مشاهده می شود فرانسه حدود ۱۲ میلیارد دلار تراز مثبت در صادرات محصولات کشاورزی دارد. فرانسه در تولید برخی محصولات رتبه های بالایی در جهان دارد. به طور مثال بیشترین تولید چغندر قند در جهان به میزان سی میلیون تن، رتبه ی دوم تولید انگور، رتبه ی چهارم تولید جو، کیوی و نخود فرنگی، رتبه ی پنجم تولید زردآلو، شیر، قارچ خوراکی و گندم با سی و هفت میلیون تن، از آن جمله است.

شرکاء مهم بخش کشاورزی و مواد غذایی (۲۰۰۴ تاکنون)

اسپانیا	بلژیک	هلند	واردات
بلژیک	ایتالیا	آلمان	صادرات

محصولات مهم تجاری بخش کشاورزی و مواد غذایی (۲۰۰۴ تاکنون)

مواد غذایی آماده شده	شکلات	سیگار	محصولات وارداتی
لبنیات و پشم	مشروبات غیر الکلی	مشروبات الکلی	محصولات صادراتی

تراز محصولات کشاورزی و منابع طبیعی (۲۰۰۴ تاکنون) - میلیارد دلار

صادرات	واردات	
۴۶/۶	۳۴/۶	محصولات کشاورزی
۱/۵	۴/۱	ماهی و شیلات
۷/۲	۹	محصولات جنگلی

تاریخچه

تاریخ فرانسه را می توان به چند دوره تقسیم کرد:

- ۱ - حکومت اقوام گل؛
- ۲ - دوران تسلط رومیان (بعد از میلاد ۴۸۶-۱۲۵ قبل از میلاد)؛
- ۳ - حکومت فرانک ها ۴۸۶-۹۸۷؛
- ۴ - قرون وسطی ۹۸۷-۱۴۵۳؛
- ۵ - تکامل اولیه ۱۴۵۳-۱۷۸۹؛
- ۶ - انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول ۱۷۸۹-۱۹۱۴؛
- ۷ - دوران معاصر از جنگ جهانی اول تاکنون ۱۹۱۴-۲۰۰۸.

اقوام سلت که رومیان آنان را گل می نامیدند، در دو منطقه، میان آلپ و روم و دیگری آن سوی آلپ به طرف غرب سکونت داشتند. سمت غربی زمینی بود با مرزهای طبیعی که به کوه های آلپ و پیرنه، اقیانوس اطلس و رود راین محدود می گردید. گل از نظر رومیان سرزمینی بود که نه تنها فرانسه امروزی را شامل می شد، بلکه سرزمین هایی چون بلژیک، سوئیس و غرب آلمان را نیز در برمی گرفت. رومی ها ۱۲۵ سال پیش از میلاد به سرزمین گل وارد شدند. ورود تمدن رومی به این سرزمین تغییرات زیادی در همه ابعاد زندگی آنها ایجاد کرد.

در سال ۴۸۶ میلادی کلوویس (Clovis) رهبر فرانک ها، فرماندار رومی گل را شکست داد و فرمانروایی سرزمین مزبور را به دست گرفت. امپراتوری فرانک ها در سالهای ۴۸۶-۹۸۷ تداوم یافت. بین سده های پنجم تا نهم میلادی سلسله های سلطنتی مروو نژین (Merovingian) و کارولنژین (Carolingian) سرتاسر گل را تحت سلطه خود درآوردند و با قبول مسیحیت، نام فرانسه را برای نخستین بار در صفحات تاریخ ثبت کردند.

در سده نهم میلادی فنودالیسم و ملوک الطوائفی بر سرزمین فرانسه حاکم شد و قدرت دولت مرکزی از میان رفت. مردم در مقابل یورش اسکاندیناویایی ها، مجارها و ساراسن ها، بی دفاع ماندند و فرانسه در پایان سده نهم به حدود ۳۰۰

بخش کوچک تقسیم گردید. از آغاز سده دهم قدرت خانواده‌های سلطنتی رفته رفته روبه فزونی نهاد و کلیساها و پادشاهان دست در دست هم نهادند و به فئودال‌ها و مالکان بزرگ مبدل شدند. در سده سیزدهم اقتصاد به مرور رونق گرفت و شهرهای جدید احداث گردید.

با آغاز دوران طلایی و خاتمه ی قرون وسطی، فرانسه به مرور به طلایه دار فرهنگ و تمدن اروپای غربی تبدیل شد. پاریس به یکی از بزرگترین و معروف ترین شهرهای اروپایی تبدیل گردید و دانشگاه آن مرکز فضیلت و جایگاه حقوقدانان و فلاسفه شد. تا قبل از سده هجدهم، فرانسه گرفتار جنگ‌های صد ساله با انگلستان بود و جنگ‌های سی ساله با اسپانیا نیز خود مزید بر علت شد و کشور را با دشواری‌های بزرگ و فراوانی روبرو نمود. جنگ‌های متوالی با ایتالیا، دهها شورش، جنگ‌های مذهبی میان کاتولیک‌ها و پروتستان‌ها و شیوع طاعون در سده های چهاردهم و پانزدهم تاریخ فرانسه را به خود اختصاص داد. لویی چهاردهم به نام پادشاه آفتاب در سال ۱۶۶۱ به پادشاهی فرانسه رسید و تا سال ۱۷۱۵ با قدرت و خودکامگی تمام سلطنت کرد. دوران سلطنت لوئی چهاردهم یکی از درخشان‌ترین و مجلل‌ترین ادوار تاریخ سلطنتی فرانسه است. در این دوره فرهنگ فرانسه به اوج عظمت خود رسید. پس از وی لوئی پانزدهم که مردی عیاش و خوشگذران بود، به سلطنت رسید. وی فرانسه را درگیر جنگ‌های جان‌شینی اتریش (۱۷۴۰ تا ۱۷۴۸) کرد و موجبات تهی شدن خزانه‌ی کشور و از دست رفتن مستعمرات فرانسه در بسیاری از نواحی جهان شد. او زمینه انقلاب کبیر فرانسه را به وجود آورد.

انقلاب سال ۱۷۸۹ که منجر به اعدام لوئی شانزدهم در سال ۱۷۹۳ گردید، عصر جدیدی را در تاریخ فرانسه پایه گذاری کرد. سقوط زندان باستیل و صدور اعلامیه‌ی حقوق بشر در بیست و هفتم آگوست به رژیم سلطنتی پایان داد و نظام حکومتی کشور فرانسه را به رژیم جمهوری تبدیل کرد. بدین ترتیب جمهوری اول فرانسه پایه گذاری شد. دانتون (Georges Danton) و روبسپیر (Maximilien Robespierre) که از سران انقلاب بودند، انجمنی به نام سلامت عامه تاسیس کرده

دانتون

و به سرکوب مخالفان داخلی انقلاب پرداختند. روبسپیر و همکارانش دوره ای به نام ترور یا وحشت در تاریخ انقلاب فرانسه ایجاد نمودند. این گروه در سال ۱۷۹۴ توسط آزادی خواهان از کار برکنار شده و به اعدام یا گیوتین محکوم شدند. کودتای ناپلئون بناپارت در سال ۱۷۹۹ به همه چیز پایان داد. ناپلئون به عنوان کنسول اول در سال ۱۸۰۲ و به عنوان امپراتور فرانسه در سال ۱۸۰۴ زمام امور فرانسه را در دست گرفت. وی قانون را بر جامعه

حاکم کرد و نظام اداری، مذهبی، مالی و آموزش و پرورش را سر و سامان داد. دشمنان خارجی فرانسه را درهم کوبید و از مادرید اسپانیا تا مسکوی روسیه را به زیر سلطه ی فرانسه درآورد. سرانجام در سال ۱۸۱۵ در نبرد واترلو (Walterloo)، در بلژیک شکست خورد و به سن هلن (Saint Helena)، جزیره ای تحت حکومت انگلستان در اقیانوس اطلس، تبعید شد. ناپلئون در سال ۱۸۲۱ دور از وطن جان سپرد.

پس از ناپلئون، لوئی هجدهم با حمایت متفقین به سلطنت رسید. وی مرزهای فرانسه را تثبیت کرد و تا حد قبل از انقلاب کوچک نمود. او در سال ۱۸۲۴ در گذشت و برادرش شارل دهم به سلطنت رسید. وی که خواستار برقراری سلطنت مطلقه بود، با شورش مردم روبرو شد و از سلطنت خلع گردید و لوئی فیلیپ (Louis philippe) در سال ۱۸۳۰

ناپلئون

لوئی فیلیپ

به جای او نشست. در زمان او تجارت و صنعت توسعه یافت و مستعمرات زیادی به فرانسه اضافه شد. وی به مرور به خودکامگی گرایش پیدا کرد تا توسط آزادی خواهان فرانسه، در سال ۱۸۴۸ از سلطنت برکنار شد. پس از آن حزب جمهوری خواه زمام امور کشور را در دست گرفت و آلفونس دو لامارتین (Alphonse de Lamartine) شاعر معروف فرانسه دولت موقتی تشکیل داد و اعلام جمهوری نمود. در انتخابات عمومی سال ۱۸۴۸ لوئی ناپلئون برادرزاده ناپلئون بزرگ به ریاست جمهوری برگزیده شد و جمهوری دوم فرانسه آغاز گردید. ولی جمهوری دوم عمر زیادی نداشت. لوئی ناپلئون در سال ۱۸۵۲ کودتا کرد و به نام ناپلئون سوم و امپراتور فرانسه ۱۹ سال حکومت کرد. وی اقتصاد فرانسه را رونق بخشید و بر وسعت مستعمرات فرانسه افزود. تا این که در جنگ فرانسه و پروس (۱۸۷۰ تا ۱۸۷۱)، فرانسه شکست خورد. ناپلئون سوم در جنگ اسیر شده، از سلطنت خلع گردید و پاریس به محاصره ی قوای پروس (آلمان) درآمد. در سال ۱۸۷۱ آدولف تیر (Adolph Thiers) یکی از رهبران ملیون که با بیسمارک صدر اعظم آلمان قرارداد متارکه ی جنگ را امضاء کرده بود، به عنوان رئیس موقت دولت فرانسه انتخاب شد. وی مقدمات تشکیل مجلس ملی را فراهم کرد و موافقت نامه های صلح را پذیرفت. در سال ۱۸۷۳ آدولف نیز از حکومت برکنار شد و مارشال ماک ماثون (Patrice Mac Mahon) به

ریاست جمهوری انتخاب گردید و دوره ی جمهوری سوم آغاز شد. بی ثباتی دولت ها، بحران اقتصادی و تضاد میان احزاب از ویژگی های این دوره است.

در این دوره نیز فرانسه به سیاست های استعماری خود ادامه داد و نواحی زیادی را در آفریقا و جنوب شرقی آسیا به تصرف خود درآورد.

ماک ماثون

جنگ جهانی اول (۱۹۱۴ تا ۱۹۱۸) خسارات و صدمات فراوانی به فرانسه وارد کرد. ارزش پول فرانسه به شدت نزول کرد و کنترل اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور از دست دولتمردان فرانسه خارج گردید. در انتخابات سال ۱۹۳۶، لئون بلوم (Leon Blum) به نخست وزیری رسید. وی به اصطلاحات اقتصادی و اجتماعی زیادی دست زد. پس از بلوم، ادوارد دالادیه (Edouard Daladier) مسئولیت کشور را بر عهده گرفت. وی با عقد پیمان مونیخ (۱۹۳۸) با آلمان نازی، ایتالیای فاشیست و اسپانیا سیاست مسالمت و سازش در پیش گرفت. با شروع جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۳۹ پل رنو جای ادوارد دالادیه را گرفت. در ژوئن ۱۹۴۰ در مقابل حمله ی ناگهانی و برق آسای آلمان، فرانسه به زانو درآمد و حدود یک سوم خاک این کشور به وسیله ارتش آلمان اشغال گردید. کمی بعد مارشال پتن (Philippe Petain) پیمان ترک مخاصمه با آلمان را امضا کرد و با قبول حکومت ویشی (Vichy) به یکی از دست نشانده های هیتلر مبدل گردید.

همزمان ژنرال شارل دوگل (Charles De Gaulle) در لندن موجودیت فرانسه آزاد را اعلام داشت و مردم فرانسه را به مقاومت در مقابل آلمان و ادامه ی جنگ دعوت نمود. دوگل در ۱۹۴۳ دولت موقت فرانسه را در الجزایر تشکیل داد. به همین بهانه آلمان سراسر خاک فرانسه را اشغال نمود. با آزاد شدن فرانسه در اوت سال ۱۹۴۴، ژنرال دوگل دولت خود را به پاریس منتقل کرد. در پایان سال ۱۹۴۴ فرانسه از وجود ارتش آلمان به کلی پاک گردید و نیروهای فرانسوی دوش به دوش متفقین علیه آلمان به جنگ پرداختند. با شکست آلمان و خاتمه ی جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۵، جمهوری چهارم فرانسه در اکتبر ۱۹۴۶ آغاز گردید. پس از آن

لئون بلوم

ادوارد دالادیه

مارشال پتن

شارل دوگل

ژنرال دگول

والری ژیسکاردستن

فرانسوا میتران

ژاک شیراک

نیکلای سارکوزی

وضع اقتصادی فرانسه سروسامان یافت، به طوری که در سال ۱۹۵۷ فرانسه به یکی از شش امضا کننده پیمان رم که جامعه اقتصادی اروپا را پایه گذاری می کرد، تبدیل شد. بعد از سال ۱۹۴۵ فرانسه به تدریج کنترل بر مستعمرات خود را از دست داد. مستعمرات مختلف یکی پس از دیگری اعلام استقلال نمودند. قبول استقلال برخی مستعمرات مانند الجزایر با جنگ ها و خونریزی های فراوان همراه بود.

جنگ الجزایر که آخرین مستعمره ی فرانسه در آفریقا بود، موجبات سقوط جمهوری چهارم را فراهم آورد و دولت از ژنرال دوگل دعوت نمود تا به مقابله با بحران برخیزد. دوگل قانون اساسی فرانسه را اصلاح کرد و جمهوری پنجم فرانسه از ۸ ژانویه ۱۹۵۹ آغاز گردید. در سال ۱۹۶۲ در قانون اساسی تجدید نظر شد و انتخاب رئیس جمهور به آراء عمومی واگذار گردیده، در اولین انتخابات ژنرال دوگل به ریاست جمهوری فرانسه رسید. وی تمام تلاش خود را به کارگرفت تا مشکلات فرانسه را برطرف کند و آن را در ردیف کشورهای درجه اول جهان جای دهد. دوگل در سال ۱۹۶۹ از ریاست جمهوری کناره گرفت. پس از او ژرژ پومپیدو (Georges Pompidou)، والری ژیسکاردستن (Valéry Giscard D'Estaing)، فرانسوا میتران (Francois Mitterand) و ژاک شیراک (Jacques Chirac) به ترتیب به ریاست جمهوری رسیدند. در سال ۱۹۸۵ روابط فرانسه با چند کشور اقیانوس آرام جنوبی مانند استرالیا و زلاندنو رو به تیرگی نهاد که علت آن مخالفت با آزمایش های هسته ای فرانسه در جزیره مورو روآ بود. انتخابات سال ۱۹۹۵ ژاک شیراک را که قبلا شهردار پاریس بود، به ریاست جمهوری رسانید. وی در انتخابات سال ۲۰۰۲ پیروز و در سمت خود باقی ماند. در انتخابات سال ۲۰۰۷، نیکلای سارکوزی (Nicolas Sarkozy)، وزیر کشور دولت شیراک، به ریاست جمهوری انتخاب شد.

سیاست و حکومت

حکومت فرانسه جمهوری و قدرت اجرایی و ریاست قوه مجریه در دست رییس جمهور است. از سال ۱۹۶۲ رییس جمهور از طریق آرای عمومی به طور مستقیم و برای مدت هفت سال برگزیده شد ولی در رفراندوم اصلاحی که در سال ۲۰۰۰ صورت گرفت، طول دوره ریاست جمهوری همانند مجلس، پنج سال تعیین گردید. این قانون از زمان انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۲ اعمال می شود. رییس جمهور، نخست وزیر و شورایی از وزیران را، تحت ریاست نخست وزیر، تعیین می کند که این شورا از مجلس ملی رای اعتماد گرفته و مسئولیت اداره کشور را عهده دار است. نخست وزیر دولت را اداره می کند و مسئولیت دفاعی ملی و اجرای قوانین برعهده اوست.

بر اساس قانون اساسی سال ۱۹۵۸، قدرت قانونگذاری در فرانسه توسط پارلمان دو مجلسی اعمال می شود که شامل مجلس سنا و مجلس ملی می باشد. سنا ۳۲۱ کرسی دارد. ۲۹۶ کرسی متعلق به کشور فرانسه، ۱۳ کرسی متعلق به سرزمین های ماورای دریا های فرانسه و ۱۲ کرسی نیز به فرانسویان خارج از کشور تعلق دارد. مجلس ملی نیز ۵۷۷ کرسی دارد که ۵۵۵ کرسی آن متعلق به فرانسه و ۲۲ کرسی متعلق به سرزمین های ماورای بحار این کشور می باشد. حداقل سن برای انتخاب شدن در مجلس سنا ۳۵ سال است و سناتورها برای یک دوره ۹ ساله انتخاب می شوند. نمایندگان مجلس ملی از میان کاندیداها برای مدت ۵ سال و با آرای مستقیم و مخفی مردم انتخاب می گردند. حداقل سن برای کاندیدا شدن در مجلس ملی ۲۳ سال است.

سیستم قضایی فرانسه، مستقل از حکومت است و قضات دادگاه فرجام و رییس کل دادگاه استیناف توسط اعضای شورای عالی قضایی تعیین و منصوب می شوند.

احزاب عمده سیاسی

احزاب سیاسی نقش موثری در جمهوری‌های سوم و چهارم فرانسه داشتند. ولی در جمهوری پنجم، سیستم انتخاباتی جدید مبنی بر انتخاب یک نماینده از هر حوزه، موجب گردید که از تعداد احزاب در پارلمان کاسته شود. در یک نگاه کلی احزاب فرانسه را به دو جناح چپ و راست می‌توان تقسیم نمود. جناح چپ را احزابی مانند حزب سوسیالیست (PS)، حزب کمونیست (PCF) و حزب اکولوژیست (سبزها) که تمایل به چپ دارند، تشکیل می‌دهند. جناح راست عبارتند از: گلیست‌ها یا حزب تجمع برای جمهوری (UMP)، اتحادیه دموکراتیک فرانسه (UDF) و یک حزب دست راستی افراطی به نام جبهه ملی (FN).

سیاست خارجی فرانسه

سیاست خارجی فرانسه در جمهوری پنجم در زمان ژنرال دوگل بر پایه منطق و واقعیت‌گرایی گذاشته شد. استقلال و حاکمیت ملی از مهمترین اصولی است که همواره در سیاست خارجی فرانسه مدنظر بوده است. طبق قانون اساسی فرانسه، این اصل یکی از مهمترین مسایل در حیات سیاسی جامعه فرانسه به حساب می‌آید. استقلال عمل، داشتن بینش جهانی، اتخاذ یک سیاست لیبرال، وحدت اروپا و همیاری با جهان سوم از اصول دیگر سیاست خارجی فرانسه است. به طور کلی سیاست خارجی فرانسه به علت اختلاف سوسیالیست‌ها و دست راستی‌ها یک دست نبوده و این اختلاف در موارد مختلف بروز می‌کند.

عضویت در سازمان‌های بین‌المللی

فرانسه به دلیل سوابق استعماری، جایگاه تاریخی فرهنگ، زبان و تمدن خود در اروپا و جهان، عضویت دایم در شورای امنیت سازمان ملل متحد، دارا بودن قدرت هسته‌ای، عضویت در گروه ۸ ایغای نقش محوری در اتحادیه اروپا، عضویت در ناتو، رتبه‌ی سوم در صادرات تسلیحات

در جهان و بالاخره استقرار مقرّ یونسکو، پلیس بین‌الملل، پارلمان اروپا و شورای اروپا در خاک خود، یکی از مهمترین کشورهای جهان در عرصه‌ی روابط بین‌الملل است.

علاوه بر موارد ذکر شده کشور فرانسه در صندوق بین‌المللی پول، کنفرانس بین‌المللی تعرفه و تجارب، صندوق کودکان ملل متحد (یونسف) و بسیاری از سازمان‌های بین‌المللی دیگر نیز عضویت دارد.

رابطه با ایران

فرانسه تا قبل از قرن پنجم میلادی وحدت ملی و سیاسی مستقلی نداشت و مناسبات سیاسی ساکنان آن با ایرانیان متأثر از روابط ایران و روم بود. آغاز روابط ایران و فرانسه را می‌توان از سال ۱۲۹۱ میلادی که سفیری از جانب ارغون شاه (Arghun) به دربار فیلیپ چهارم (Philip IV) پادشاه فرانسه اعزام شد، دانست.

تا اواسط قرن هفدهم میلادی موانع متعددی بر سر راه سفر اروپاییان به ایران وجود داشت، که مهمترین آنها، مخالفت دولت عثمانی از یک طرف و مشکلات و خطرات سفر از طرف دیگر بود. ولی به رغم این مشکلات در دوران صفویه پای سیاحان فرانسوی به ایران باز شد و این مسافران با انتشار سفرنامه‌های خود توجه و علاقه به ایران را در اروپا به وجود آوردند. در زمان صفویه سفرای بسیاری از فرانسه به ایران و بالعکس سفر کردند که این رفت و آمدها

منجر به عقد قراردادهایی چون قرارداد اقامت و بازرگانی ایران و فرانسه در ۲۸ اوت ۱۷۰۸ شد. پس از سقوط سلسله صفویه، روابط ایران و فرانسه تقریباً به مدت ۶۰ سال (در دوران افشاریه و زندیه) قطع گردید و تا استقرار سلسله قاجار در ایران، روابط مستمر و محکمی بین ایران و فرانسه برقرار نشد.

ناپلئون تمایل داشت، برای برتری بر انگلستان، به هند تسلط یابد. بهترین راه از ایران بود ولی اوضاع سیاسی ایران و عدم وجود پادشاهی قدرتمند و نفوذ روسیه و انگلیس در ایران مانع این اتحاد می شد.

در دوران فتحعلی شاه روس ها به طور ناگهانی شهرهای شمالی ایران را اشغال کردند و توجه دولت ایران دگرباره به فرانسه معطوف شد. در سال ۱۸۰۷ فتحعلی شاه هیئتی را به ریاست میرزا رضا خان قزوینی با هدایای گرانبها به دربار ناپلئون فرستاد. امپراتور فرانسه که در آن هنگام در اردوگاه فین کن اشتاین (Finkenstein) واقع در پروس شرقی و جنوب اتريش فعلی به سر می برد، سفیر ایران را با گرمی بسیار پذیرفت. پس از چند روز مذاکره در چهارم مه ۱۸۰۷ عهدنامه فین کن اشتاین به امضا رسید. ولی پس از انعقاد عهدنامه تیلسیت (Treaties of Tilsit) بین ناپلئون و تزار روسیه، فرانسه ایران را به حال خود واگذار کرد و به مواد عهدنامه فین کن اشتاین عمل نکرد و ایران را در مقابل حمله روس ها تنها گذاشت. بدین ترتیب روابط ایران و فرانسه قطع گردید و نزدیک سی سال، دیگر رابطه مستقیمی بین ایران و فرانسه وجود نداشت.

دولت فرانسه پس از به سلطنت رسیدن ناپلئون سوم بار دیگر به ایران علاقمند گشت. در این زمان روابط بین سران دو کشور از سر گرفته شد و در ۲۵ ژانویه ۱۸۵۷ سفارت ایران در پاریس تأسیس گردید. پس از سقوط ناپلئون سوم و اعلام جمهوری در فرانسه، روابط دوستانه ی دو کشور ادامه یافت. در این زمان فرانسه در خاک ایران نظر سیاسی و اقتصادی خاصی نداشت و علایق دو کشور بیشتر از نوع علمی و فرهنگی بود.

در زمان رضاشاه به دنبال توسعه روابط خارجی ایران، عهدنامه مودت بین ایران و فرانسه در تهران به امضا رسید و از سال ۱۹۳۴ به اجرا درآمد. بر اساس آن فرانسه از حق کاپیتولاسیون در ایران که به موجب قرارداد ۱۸۵۵ به دست آورده بود صرف نظر کرد. در این زمان تبادلات فرهنگی دو کشور نیز افزایش یافت.

با شروع جنگ جهانی دوم و حمله متفقین به ایران و اشغال کشور، ایران در صف متفقین قرار گرفت. در ۳۰ مارس ۱۹۴۲ بنا به درخواست متفقین، ایران مناسبات سیاسی خود را با دولت ویشی فرانسه که طرفدار آلمان بود، قطع کرد. در جون ۱۹۴۴ که حکومت موقت جمهوری فرانسه به ریاست ژنرال دوگل در الجزایر تشکیل شد، دولت ایران از اولین دولت‌هایی بود که این حکومت موقت را به رسمیت شناخت و در دسامبر ۱۹۴۵ پس از خاتمه ی جنگ، سفارت ایران در پاریس به درجه ی سفارت کبری ارتقا یافت.

در دوران جمهوری چهارم فرانسه تظاهرات استقلال طلبانه ی مردم الجزایر شروع شد و دولت ایران پشتیبانی خود را از تظاهرکنندگان و استقلال الجزایر اعلام داشت. پس از سقوط جمهوری چهارم، روی کار آمدن ژنرال دوگل و استقلال الجزایر، روابط ایران و فرانسه به حال عادی بازگشت و رفت و آمد سران دو کشور گسترش زیادی یافت. از سال ۱۹۷۰ (۱۳۴۹) تا انقلاب اسلامی ایران، دو کشور در زمینه توسعه روابط بازرگانی قراردادهای بسیاری را امضا نمودند که برخی از آنها عبارتند از: همکاری در زمینه تحقیقات هسته ای و تأسیس راکتورهای برق اتمی، قراردادهای متروی تهران، مرکز مطالعات اتمی اصفهان و دو نیروگاه اتمی در خوزستان، اتوبان جنوب و برقی کردن و دو خطه کردن راه آهن اهواز- بندر امام خمینی.

روابط دو کشور پس از انقلاب اسلامی ایران

روابط دوستانه سیاسی و اقتصادی ایران و فرانسه تا پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۹۷۹ ادامه داشت. در این دوران دولت ژیسکار دستن که سقوط شاه را احساس کرده بود و خود را نیازمند ارتباط با ایران می دانست، عقاید انقلابی مردم ایران را محترم می شمرد. اقامت امام خمینی در شهرک نوفل لوشاتوی فرانسه و نقش بسیار مساعد رسانه‌های گروهی فرانسه در انعکاس نظرات رهبر انقلاب حایز اهمیت بود. بعد از پیروزی انقلاب اسلامی در خرداد ۱۳۵۸ والرئ ژیسکار دستن رئیس جمهور فرانسه، شمس الدین امیر علایی را به عنوان سفیر جدید دولت انقلابی ایران در کاخ الیزه به حضور پذیرفت. اما بعد از گذشت چند ماهی از انقلاب، فرانسه نتوانست حرکت تند انقلاب را تحمل کند و اولین اعتراض‌های خود را در مورد جلوگیری از اعدام سران رژیم سابق مطرح نمود. این مسئله و گروگان گرفته

شدن دیپلمات‌های آمریکایی از سوی دیگر، باعث گردید تا فرانسه نیز در کنار آمریکا به مبارزه تبلیغاتی با انقلاب اسلامی ایران دست زند. در این دوران کلیه قراردادهای اتمی، صنایع سنگین، ساخت اتومبیل‌های سواری و مبادلات کشاورزی که بین ایران و فرانسه منعقد شده بود، لغو گردید. به دنبال وضع مجازات‌های اقتصادی علیه ایران از سوی آمریکا و جامعه اقتصادی اروپا، فرانسه نیز حکمی مبنی بر منع صدور کالا به مقصد ایران را صادر نمود. در پی این مسئله، روابط ایران و فرانسه اندک اندک رو به سردی گذاشت و به دنبال آن انجمن روابط فرهنگی ایران و فرانسه در تهران و کنسولگری فرانسه در اصفهان تعطیل شد. با پشتیبانی گسترده نظامی فرانسه از عراق، دادن پناهندگی سیاسی از جانب پاریس به مخالفان جمهوری اسلامی ایران چون بختیار، بنی صدر و رجوی و مسدود کردن یک میلیارد دلار از اموال ایران که شاه به موسسه اوردیف قرض داده بود، روابط دو کشور به کلی تیره شد. با روی کار آمدن ژاک شیراک در فرانسه، تلاش در جهت عادی سازی روابط از سوی ایران و فرانسه صورت گرفت. در تداوم آن، با روی کار آمدن دولت سوسیالیست میشل روکار، روابط دیپلماتیک دو کشور با تبادل سفیران در ۲۶ خرداد ۱۳۶۷ آغاز گردید. در مهر ۱۳۶۸ و در حاشیه برگزاری چهل و سومین اجلاس عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک، با دیدار وزرای خارجه دو کشور و سپس تبادل هیئت‌های اقتصادی، پارلمانی، فرهنگی و سیاسی، گسترش روابط بین دو کشور شتاب بیشتری به خود گرفت. دستاورد این دیدارها، انعقاد یک توافقنامه همکاری میان شرکت ایران خودرو و شرکت پژو و نیز یک توافقنامه همکاری‌های علمی و پژوهشی میان وزارت نفت و موسسه نفت فرانسه و خرید ۸ فروند هواپیمای مسافربری ایرباس بود. با مطرح شدن قضیه سلمان رشدی روابط تهران و پاریس نیز دچار رکود شد ولی دوباره زمینه تحرک خود را بازیافت و قراردادهایی در زمینه مشارکت فرانسه در بازسازی بندر خارک و مجتمع پتروشیمی امام خمینی و سکوی نفتی نصر منعقد گردید. در آبان ماه ۱۳۷۸ آقای خاتمی، رییس جمهور وقت ایران، به فرانسه سفر کردند و پس از آن مراودات سیاسی در سطوح مختلف ادامه یافته است.

از سال ۱۳۸۲ موضوع پیشرفت ایران در امور هسته‌ای و مخالفت آمریکا و برخی کشورهای اروپایی، روابط ایران و فرانسه را نیز تحت تاثیر قرار داده است.

اگر بر روابط ایران و فرانسه بنگریم، می‌بینیم که تماس‌ها و ارتباطاتی که بین دو دولت وجود داشته در اکثر موارد با تنش، کشمکش و اختلاف همراه بوده است. فرانسه تنها در بخشی از روابط فرهنگی اش با ایران از پیشرفت قابل ملاحظه‌ای برخوردار بود. چرا که حضور هیئت‌های مختلف فرانسوی در ایران و نیز مدارس فرانسوی، نقش مهمی در آشنا ساختن ایرانیان با فرهنگ فرانسوی داشت. متقابلاً سفر

ایرانیان به فرانسه، که برای دیدن آن کشور یا درس خواندن، به آنجا می‌رفتند سبب آشنایی فرانسویان به طور محدود با فرهنگ ایران زمین می‌شد. این شناخت با عزیمت گردشگران، ایران شناسان و مستشرقین فرانسوی به ایران بیشتر می‌شد. برخی از مهمترین کارهای فرهنگی مربوط به ایران در فرانسه در طی چند قرن گذشته عبارتند از:

- اولین ترجمه گلستان سعدی به فرانسه توسط آندر دورنه (Ander Durner) سال ۱۶۳۴؛
- تأسیس نخستین مدرسه تدریس زبان فارسی در فرانسه توسط کولبر وزیر لوئی چهاردهم سال ۱۶۸۰؛

- تأسیس آموزشگاه دولتی زبان فارسی در پاریس، در مدرسه السنه شرقی توسط دولت انقلابی فرانسه سال ۱۷۹۵؛

- انتشار و ترجمه متن کامل شاهنامه فردوسی به زبان فرانسه توسط ایران شناس نامی فرانسه ژول موهل (Jules Mohel). (در سال‌های ۱۸۳۸ تا ۱۸۷۸ این کتاب را از لحاظ چاپ، نفیس‌ترین اثر چاپی در قرن نوزدهم دانسته اند)؛

- انتشار ترجمه‌های متعدد از لیلی و مجنون، رباعیات خیام، مثنوی مولوی، اسکندرنامه نظامی و... سال‌های ۱۸۰۰ تا ۱۹۶۰؛

- جشن هزاره فردوسی در فرانسه سال ۱۹۳۴؛

- تشکیل نمایشگاه ۷۰۰ سال هنر ایران در پاریس سال ۱۹۶۱.

به رغم روابط دیرینه‌ی سنتی و فرهنگی بین ایران و فرانسه، پس از پیروزی انقلاب اسلامی، همواره روابط فرهنگی بین دو کشور تحت تأثیر روابط سیاسی

طرفین در هریک از دو کشور کاهش یافت. رایزنی فرهنگی ایران، مرکز فرهنگی ایران و خانه ایران در پاریس سه مرکز فرهنگی ایران در فرانسه هستند که در برخی مقاطع زمانی به علت تیرگی روابط فعالیتتبی نداشته اند. به علاوه، انجمن مطالعات ایرانی، انجمن ایران و فرانسه، آموزشگاه ملی زبان های زنده شرقی، مؤسسه مطالعات ایرانی دانشگاه پاریس، مدرسه لوور، دانشگاه استراسبورگ، کلژدوفرانس و دانشگاه لیون از مهمترین انجمن های فرهنگی مربوط به ایران و مراکز تعلیم زبان و ادبیات فارسی در فرانسه هستند.

نام و آدرس سفارتخانه و نمایندگی های ایران در فرانسه

رایزنی فرهنگی	نام	سفارتخانه	نام
rue Jean Bart 75006 paris	آدرس	DIENA 4, 7516 Paris _ Franc	آدرس
4549192	تلفن	40697914 - 40697916 - 40697966 - 40697900	تلفن
45493134	فاکس	(00331) 40697971	فاکس
	پست الکترونیکی	40700157	پست الکترونیکی
http://paris.icro.ir	وب سایت	Ambiran@easynet.F	وب سایت
		WWW.amb-Iran.fr	

شعبه بانک ملی ایران	نام	مدرسه سعدی	نام
پاریس	آدرس	Ecole Saadi, 3Avenue Marcel Renault 75017 Paris-M Terme	آدرس
47207124	تلفن	455749807	تلفن
47237857	فاکس	44097238	فاکس

شعبه بانک سپه	نام	شعبه بانک تجارت	نام
پاریس	آدرس	پاریس	آدرس
42603257	تلفن	44707844	تلفن
	فاکس		فاکس

دفتر هواپیمایی ایران ایر، هما	نام	شعبه بانک صادرات	نام
63avenue des champs elysee شماره لیزه، شماره ۳۳	آدرس	پاریس	آدرس
4259906 - 43596906	تلفن	42617951	تلفن
		42616153	فاکس
			پست الکترونیکی
		www.bsiparis.com	وب سایت

مناطق دیدنی و معروف

شاید در اروپا کمتر نقطه ای را می توان یافت که از حیث طبیعت زیبا و دست ساخته های بشری بتواند با کشور فرانسه برابری کند. فرانسه در طول قرون متمادی از گذشته تا امروز مرکز تمدن بزرگی بوده است و در فرهنگ فکری بسیاری از کشورها تأثیری عمیق به جا گذاشته است. به یقین می توان گفت که کشور فرانسه نقش بزرگی در ادبیات، فرهنگ و تمدن غرب داشته و دارد. از قرون وسطی تا به امروز فیلسوفان، نویسندگان، هنرمندان و دانشمندان این کشور شهرت و افتخارات بسیاری برای این سرزمین کسب کرده و نام فرانسه را همواره در سطح بین المللی مطرح نموده اند.

پاریس (Paris)

پاریس پایتخت کشور فرانسه به عروس شهرهای جهان مشهور است. این شهر مرکز و یکی از شهرستان های ناحیه ایل - دو - فرانس (Ile-de-France) و بزرگترین شهر این کشور است. پاریس در شمال فرانسه و در کرانه رود سن قرار دارد و یکی از مراکز اصلی فرهنگی و سیاسی اروپا و توریستی ترین شهر جهان است. این شهر به «شهر روشنایی» نیز معروف است.

پاریس بیشتر در کرانه ی شمالی رودخانه سن که به صورت کمائی از میان شهر می گذرد قرار گرفته است. رود سن دو جزیره به نام های جزیره سن لویی و جزیره سیتِه (Ile saint-louis & Ile dela cite) را در محدوده شهر پاریس ایجاد کرده است.

پاریس شهر کم ارتفاعی است. پست ترین نقطه آن تنها ۲۴ متر از سطح دریا بلندتر است.

آب و هوا

آب و هوای پاریس تحت تأثیر اقیانوس اطلس است. شهر دمایی معتدل دارد. متوسط دمای سالیانه پاریس ۱۶ درجه سانتیگراد است. سردترین ماه ژانویه (دی) با متوسط ۳ درجه و گرمترین ماه آگوست (مرداد) با متوسط ۲۵ درجه است. بارندگی در تمام سال وجود دارد. متوسط بارندگی سالانه ۶۴۱ میلیمتر است. در این شهر به ندرت برف می بارد.

ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئی	ژوئن	ژوئیه	اگوست	سپتامبر	اکتوبر	نوامبر	دسامبر	بالاترین دمای روزانه (سانتیگراد)	کمترین دمای روزانه (سانتیگراد)	بارندگی (میلیمتر)
بالاترین دمای روزانه	۷	۸	۱۲	۱۳	۱۶	۱۹	۲۲	۲۴	۲۵	۲۱	۱۶	۱۰	۸	۱۶	
کمترین دمای روزانه	۳	۳	۵	۷	۱۱	۱۳	۱۶	۱۷	۱۵	۱۳	۹	۵	۴	۹	
بارندگی (میلیمتر)	۵۵	۴۵	۵۲	۵۰	۶۲	۵۳	۵۸	۴۶	۵۳	۵۷	۵۵	۵۷	۵۵	۶۴۱	

جغرافیای انسانی

شهر پاریس از اهمیت بسیاری در زمینه های تاریخی و اقتصادی جهان برخوردار است. جمعیت شهر (سال ۲۰۰۶) حدود ۲,۱۶۷,۹۹۴ نفر است. حومه پاریس نیز بسیار وسعت پیدا کرده است. پاریس و حومه آن با حدود ۱۲ میلیون نفر دومین منطقه ی شهری پر جمعیت اروپا پس از مسکو است.

تاریخچه

تاریخ پاریس به بیش از ۲۰۰۰ سال قبل از میلاد بر می گردد. ساکنان اولیه آن، پاریزی (Parisii)، خوانده می شدند. رومی ها پس از غلبه بر این قوم در سال ۵۲ قبل از میلاد شهر پاریس کنونی را با نام لوتِ تیا (Lutetia) که به معنی شهر گل و لجن است بوجود آوردند. ریشه نام پاریس از یکی از اقوام گول یا گولوا (Gaulois) گرفته شده، و پس از مرور زمان از نام لاتین (Parisiorum Civitas) به معنای شهر پاریزی ها، به پاریس تبدیل شده است.

چهره ی زیبای پاریس امروز مدیون لویی چهاردهم، ناپلئون بناپارت و ناپلئون سوم است. چنانکه طاق نصرت، کلیسای مادلن و ستون های برخی از ساختمان های زیبای پاریس را ناپلئون بناپارت به وجود آورد. بنای زیبای اپرا و بلوارهای معروف پاریس در زمان ناپلئون سوم ایجاد شد. طراحی شهر پاریس نسبتاً مرتب و منظم است. مردم پاریس این نظم را مدیون شخصی به نام بارون جورج اُسْمَن (Baron George Haussman) هستند. وی در قرن نوزدهم (۱۸۵۲) بلوارهای بزرگ و باشکوهی در پاریس طراحی کرد و ساخت. در حال حاضر یکی از بلوارهای شهر پاریس به نام اوست.

رود سن مهمترین رود کشور از داخل شهر عبور کرده و آن را به دو بخش تقسیم می کند. مرکز زندگی فرهنگی شهر، ادارات دولتی - نظامی، دانشگاه سوربون، آکادمی، باغ و قصر لوکزامبورگ، هتل دزانوالید، مون پارنس و محله معروف کارتیه لاتن در

ساحل جنوبی رود سن و مرکز اقتصادی، تجارت، مد، تفریح و سرگرمی آن در قسمت شمالی این رود واقع است. طاق نصرت اتوال، خیابان شانزه لیزه، میدان کنکوردا، اپرا، موزه لوور، رودولاپه (کوچه صلح) و میدان واندم از جمله بناهایی

هستند که در طرف شمال این رود قرار دارند. هسته‌ی تاریخی شهر، جزیره‌ی کوچکی است که به ایل دولاسیته (Île de la Cité) معروف است و قسمت اعظم آن را عمارت عظیم پاله دو ژوستیس (Palais de Justice) (کاخ دادگستری) و کلیسای جامع نوتردام (Notre Dame de Paris) اشغال کرده‌اند. با وجود بناهای بلند و آسمان خراش‌های متعدد در پاریس، بناهای قدیمی و باشکوه همچنان از گذشته تا امروز جزو جذابیت‌های این سرزمین به شمار می‌روند. این شهر از قرن‌ها پیش به عنوان مرکز هنر، ادبیات و نقاشی مطرح بوده است و بیشتر هنرمندان و نویسندگان فرانسه را در خود جای داده است. دانشگاه پاریس با قدمتی زیاد و با سابقه فعالیت علمی بیش از ۸۰۰ سال یکی از بزرگترین دانشگاه‌های دنیا است. این شهر همچنین به خاطر فعالیت‌های هنری نیز شهرت جهانی دارد و از این شهر به عنوان پایتخت مد (Mode) و کالاهای لوکس هم نام برده می‌شود.

اقتصاد

حدود نوزده درصد جمعیت فرانسه در پاریس و حومه آن مستقرند؛ ولی بیست و هشت درصد تولید ناخالص ملی فرانسه مربوط به این منطقه است. بورس پاریس بعد از لندن و فرانکفورت سومین مرکز اقتصادی اروپاست.

حمل و نقل

به دلیل جمعیت زیاد، مرکزیت حکومت، وجود سازمان‌های مختلف بین‌المللی، بازدید میلیون‌ها توریست، برگزاری مراسم و جشن‌های مختلف در پاریس وجود یک سیستم حمل و نقل کامل، منظم و کارا ضروری است. مترو پاریس با ۳۸۰ ایستگاه و ۲۲۲ کیلومتر طول در ۱۶ خط نقش مهمی در حمل و نقل پاریس دارد. نخستین خط مترو پاریس در سال ۱۹۰۰ در مراسم آغاز قرن بیستم راه اندازی شد و به مرور گسترش یافت. خط ۱۴ مترو پاریس آخرین خطی است که در سال ۱۹۹۰ به بهره‌برداری رسید. شبکه مترو پاریس یکی از کامل‌ترین و پرترددترین خطوط مترو اروپاست. به طور مثال قطار MP ۵۹، که در خط ۴ مترو حرکت می‌کند، کاملاً اتوماتیک است. این قطار بدون راننده کار کرده، به طور هوشمند در ایستگاه‌ها توقف و مسافران را جا به جا می‌کند. سیستم قطارهای (RER) پاریس را به حومه آن متصل می‌کند. این شبکه از سال ۱۹۷۷ آغاز به کار کرد و پنج خط (A-B-C-D-E) آن مشغول به کار است.

نقشه خطوط مترو پاریس

از سال ۱۸۵۵ در شهر پاریس تراموا کار می‌کند. ترامواهای اولیه به وسیله اسب کشیده می‌شدند. با رشد مترو ترامواهای قدیمی به مرور تا سال ۱۹۵۷ از رده خارج شدند. سیستم جدید تراموا در پاریس مجدداً طراحی و از سال ۱۹۹۲ به مرور خطوط مختلف (T1-T2-T3-T4-T8) به بهره‌برداری رسیده‌اند. پنجمین و آخرین خط تراموای پاریس (T8) است که در ژانویه ۲۰۰۷ (دی ماه ۱۳۸۶) به بهره‌برداری رسید. اتوبوسرانی پاریس به طور کامل توسعه یافته و تمام شهر پاریس و حومه را زیر پوشش قرار می‌دهد.

اولین ایستگاه قطار بین شهری پاریس گرسن لُزر (Gare saint - Lozare) از سال ۱۸۳۷ آغاز به کار کرد. اکنون در پاریس شش ایستگاه قطار وجود دارد و برای مسافرت به هر سمت می‌بایست به آن ایستگاه مخصوص مراجعه نمود. البته خطوط مختلف مترو، اتوبوس و یا تراموا بین این ایستگاه‌ها تردد می‌کنند. همانطور که در بخش اقتصاد ذکر شد، انواع قطارهای سریع السیر، پاریس را به نقاط مختلف داخلی و شهرهای بزرگ اروپا مرتبط می‌کند.

بر روی رودخانه سن قایق‌های مختلفی در رفت و آمد هستند که توریست‌ها، مسافران و بارها را جا به جا می‌کنند.

حمل و نقل هوایی: نخستین فرودگاه پاریس در سال ۱۹۱۵ آغاز به کار کرد. در سال ۱۹۴۵ در جنوب پاریس فرودگاه اورلی (Orly) تأسیس شد که اکنون نیز از آن استفاده می شود. فرودگاه بزرگ شارل دوگل پاریس (Paris-Charles-de-Gaoulle Airport) که به نام فرودگاه رویسی (Roissy Airport) نیز نامیده می شود، از سال ۱۹۷۴ آغاز به کار کرد. این فرودگاه بعد از فرودگاه لندن پرتددترین فرودگاه اروپاست، به طوری که در سال ۲۰۰۷ حدود شصت میلیون مسافر در آن تردد کرده اند. فرودگاه اورلی نیز با ۲۶ میلیون مسافر در سال ۲۰۰۷ دهمین فرودگاه پرتردد اروپا بوده است.

مکان های دیدنی پاریس

سراسر شهر پاریس دیدنی است؛ ولی می توان از مهمترین دیدنی های آن به موارد زیر اشاره کرد:

۱ - برج ایفل (Eiffel Tower)

نام برج ایفل از نام سازنده آن گوستاو ایفل (Gustave Eiffel) گرفته شده است. او یک مهندس راه و ساختمان فرانسوی بود که در کار ساخت پل های فلزی مهارت داشت. وی برای نمایشگاه جهانی ۱۸۸۹ پاریس، برج ایفل را ساخت. بنای این برج از سال ۱۸۸۷ شروع و در ۳۱ مارس ۱۸۸۹ میلادی به اتمام رسید (در دو سال). برای ساخت آن سیصد کارگر در مدت دو سال، هفت هزار تن آهن و دو و نیم میلیون پیچ و چهل تن رنگ استفاده کردند. طراح آن موریس کُشلن (Maurice Koechlin) بود. در ابتدا از آن برای فرستادن امواج رادیویی استفاده می شد. در آغاز گوستاو ایفل برای ساختن این برج مورد انتقاد فرانسوی ها قرار گرفت. ولی امروزه این برج آهنی به مکانی دیدنی و پر درآمد برای کشورشان تبدیل شده است. در سال ۲۰۰۶ حدود شش میلیون و هفتصد هزار نفر از آن بازدید کردند. این بنا یک شاهکار در تکنولوژی سازه های فلزی به شمار می رود و رتبه اول بازدید توریست ها را در جهان دارد.

بلندی برج ایفل (بدون در نظر گرفتن آنتن تلویزیونی ۲۴ متری بر فراز آن) ۳۰۰ متر (۹۸۶ فوت) و وزن تقریبی آن ۷۳۰۰ تن است. ۱۶۵۲ پله تا بالاترین نقطه برج وجود دارد. البته پله های طبقه دوم به بالا به روی بازدیدکنندگان بسته است. این برج در غرب پاریس و در میدان شان دو مار

(Champ de Mars) کنار ساحل رود سن قرار دارد. در یک سمت دیگر البته کمی دورتر دو بنای کم و بیش گنبدی شکل و زرین رنگ دیده می‌شود که لز انوالید (Les Invalides) نام دارد و مقبره ناپلئون و بسیاری افراد سرشناس دیگر آنجاست. برج ایفل امروزه به عنوان سمبل پاریس در جهان شناخته می‌شود. این برج سه سکوی اصلی و سه طبقه در ارتفاعات ۵۷-۱۱۵ و ۲۷۶ متری دارد. جهانگردان می‌توانند با استفاده از آسانسور تا نزدیک رأس آن بالا بروند. آسانسور برج در هر طبقه توقف می‌کند. از طبقه سوم می‌توان منظره زیبایی از شهر پاریس را تماشا کرد. این برج از فاصله هفتاد کیلومتری پاریس دیده می‌شود. در برج ایفل سه موزه و دو سالن تئاتر و در نوک برج نیز یک رستوران بسیار گران قیمت وجود دارد. علاوه بر این دفتر گوستاو ایفل نیز در مجاور برج قرار دارد. جهانگردانی که برای دیدن این بنا می‌آیند، می‌توانند اطلاعات مربوط به برج را در تمامی طبقات آن دریافت کنند. بهترین چشم انداز پاریس از بالای این برج یک ساعت قبل از غروب آفتاب است و جهانگردان بسیاری این ساعت را برای دیدار از ایفل و تماشای شهر پاریس از ارتفاع ۳۰۰ متری، غنیمت می‌شمارند.

۲ - موزه لوور (Museum Louvre)

موزه لوور پاریس یکی از معروف ترین و بزرگترین موزه‌های جهان است. لوور یکی از غنی ترین و مهمترین کلکسیون های جهان و جایگاه بسیاری از گنجینه های با ارزش دنیا است. این موزه با داشتن هزاران اشیای ارزشمند در ردیف موزه های متروپلیتن نیویورک، ویکتوریا و آلبرت انگلستان قرار دارد. نقاط قوت این موزه به گفته کارشناسان فرانسوی، آثار بخش ایران، عرب، قرون وسطی و امپراتوری عثمانی است. ساختمان این موزه یک مجتمع عظیم تو در تو و به

شکل مربع است که طی ۶ قرن توسط پادشاهان فرانسه بنا شده است. بنای اولیه آن توسط فیلیپ اگوستس (Philip Augustus) در سال ۱۱۹۰ به عنوان قصر پی ریزی شد و یکی از اقامتگاه های پادشاهان فرانسه بود. هر کدام از پادشاهان و سردمداران فرانسه بخشی از کاخ را بنا کرده و به وسعت آن افزودند که در دوران انقلاب کبیر فرانسه (سال ۱۷۹۳) به موزه تبدیل شد.

موزه لوور در بین سال های ۱۷۹۴-۱۸۱۵ میلادی به موزه ناپلئون معروف بود. در این مدت شاهکارهای فراوانی از سراسر اروپا به این موزه آورده شد. در زمان لویی هجدهم مجسمه ونوس اثر میلر، در زمان شارل دهم مجسمه های مدرن و بسیاری از آثار باستانی یونانی و روم و در دوره حکومت لویی فیلیپ آثار باستانی آشوری در این موزه قرار گرفت. در دوره جمهوری سوم، موزه لوور به موزه ملی تبدیل شد.

این موزه در شمال رود سن (یا به اصطلاح فرانسویان ساحل راست) قرار دارد. در حیاط موزه در امتداد خیابان شانزلیزه، هرمی شیشه ای قرار دارد که طبقه زیر آن محل فروش بلیط و برخی ورودی های موزه است.

در حال حاضر این موزه پنج بخش مختلف دارد: در بخش اول، آثار باستانی شرقی، نتایج کاوش های خاورمیانه در آن نگهداری می شود. آثاری با بیش از سه هزار سال قدمت، از تمدن های سومر، ایران، آشور، سوریه، فینیقیه و فلسطین در آنجا وجود دارد؛

در بخش دوم، آثار باستانی کشور قدیم مصر از دوران ما قبل تاریخ تا دوره های رومیان وجود دارد؛

در بخش سوم، آثار باستانی یونانی مربوط به هزاره های ما قبل تمدن یونانی، یونان باستان و یونان کلاسیک نگهداری می شود؛

در بخش چهارم که به قسمت نقاشی ها معروف است، بیش از ۸۶۰۰ اثر اصلی (برروی بوم) و بیش از یکصد هزار نقاشی روی کاغذ در آن وجود دارد. در این بخش مرکز تحقیقات و اسناد نیز فعالیت می کند؛

در بخش پنجم که به بخش حجاری ها معروف است، آثار باستانی فرانسه شامل اشیای مصادره شده در زمان انقلاب فرانسه و ملحقات گوناگون در آن نگهداری می شود. از نظر آثار حجاری دوره رومی تا قرن ۱۹ میلادی فرانسه به مراتب از کشور ایتالیا غنی تر است.

در قسمت دیگری از موزه، اشیای هنری از آغاز تشکیل موزه لوور تا به امروز، جواهرات سلطنتی و نیز کارهای گرانبهای همه رشته های هنرهای تزئینی از قرون وسطی به بعد وجود دارد. علاوه بر این بخش ها، موزه کتابخانه ای دارد که بیش از هشتاد هزار جلد کتاب در بخش های مختلف باستان شناسی و هنر را در خود جای داده است. در کنار این بخش ها آزمایشگاهی در سال ۱۹۳۱ میلادی با هدف تحقیق و مطالعه ی علمی بر روی آثار نقاشی، حجاری و دیگر اشیای موجود در بخش های مختلف تاسیس شد. کارگاه های تعمیرات نیز از جمله بخش هایی است که به منظور مرمت و بازسازی اشیای نگهداری شده، در کنار سایر بخش ها فعال است. تعداد آثار گردآوری شده در این موزه بالغ بر ۳۸۰ هزار اثر تخمین زده شده است؛ از این تعداد ۱۱۹۰۰ اثر را نقاشی و شاهکارهای هنرمندان جهان تشکیل می دهد.

تابلو مونا لیزا یا لبخند ژوکوند (لئوناردو داوینچی)، بز بالدار طلایی (هخامنشی)، کاتب نشسته (مصر)، لوح حمورابی، گاو بالدار آشوری، لوح پیروزی نارام سین، نقش برجسته های آشوری، ظروف گلی آشوری و آثاری از تخت جمشید از جمله آثار معروف این موزه است. در سال ۱۹۴۵ آثار هنری جدیدی چون، آثار ژرژ براک و پیکاسو به این موزه آورده شد.

از سوی دیگر، بخش هنرهای اسلامی نیز در این موزه افتتاح خواهد شد. با راه اندازی این قسمت به عنوان هفتمین بخش، آثار نقاشی، مجسمه سازی، هنرهای تجسمی، اشیای عتیقه و سایر آثار اسلامی نگهداری خواهد شد.

در سال ۲۰۰۲، ژاک شیراک (رئیس جمهور وقت فرانسه) پس از بازدید از موزه لوور تصمیم گرفت برای نمایش هنر اسلامی بخشی مجزا ایجاد کند. به دنبال این تصمیم، وی فرانسس ریشار (رئیس بخش کتب فارسی در کتابخانه ملی فرانسه) را به عنوان مسئول ایجاد بخش هنر اسلامی در موزه برگزید. برای ساخت این بنا در یکی از حیاط های متروک موزه یک مسابقه ی بین المللی معماری برگزار می شود. به گفته ریشار این مجموعه در سال ۲۰۰۹ افتتاح می شود. گفته شده آثار ایرانی در این مجموعه جایگاه مهمی خواهد داشت و بیش از نیمی از آثار را به خود اختصاص می دهد.

لازم به ذکر است که همه ساله تعداد زیادی از جهانگردان برای بازدید از این موزه به پاریس مسافرت کرده و بر طبق آمار ارایه شده در سال ۲۰۰۷، حدود هشت میلیون و سیصد هزار نفر از این موزه دیدن کرده اند.

۳ - مرکز ملی هنر و فرهنگ ژرژ پمپیدو (Centre George Pompidou)

این مؤسسه هنری و فرهنگی در سال ۱۹۷۷ به نام ژرژ پمپیدو رئیس جمهور فرانسه در پاریس ساخته شد. این مرکز شامل یک کتابخانه عمومی بزرگ و موزه ملی هنر مدرن است که در خیابان بئور (Beaubourg) نزدیک کلیسای نتردام ساخته شده و نمایشگاه های هنری و فرهنگی در آن برپا می شود. از ویژگی ظاهری این مرکز، معماری بی همتا و جنجال برانگیز ساختمان آن است. این ساختمان را رنزو پیانو (Renzo Piano) ایتالیایی و ریچارد راجرز (Richard Rogers) انگلیسی طراحی کرده اند. در این طرح تمام لوله کشی ها و کانال های تهویه هوا و سیم کشی برق در بیرون

ساختمان و در معرض دید قرار دارد. حتی تیرها و ستون‌های سازه ساختمان نیز همگی دیده می‌شود. ساخت و طراحی ساختمان با لوله‌های فلزی و شیشه است به طوری که به دلیل شباهت به پالایشگاه، گروهی مدعی هستند این مرکز، پالایشگاه فرهنگی فرانسه است. همین امر بر جذابیت آن افزوده است و شمار زیادی بازدیدکننده را به خود اختصاص داده است. منتقدان آن را به انسانی شبیه دانسته‌اند که دل و روده‌اش بیرون از بدن قرار دارد. میدان استراوینسکی در کنار ساختمان این مرکز، با مجموعه‌ای از تندیس‌های متحرک در میان و کنار یک استخر آب، جلوه دیگری از هنر مدرن را به بازدیدکنندگان عرضه می‌کند. مرکز ژرژ پمپیدو خصوصیاتی کاملاً استثنایی دارد. کانونی چند منظوره که شامل: موزه ملی هنرهای مدرن (که مجموعه‌ای از شاهکارهای متنوع و استادانه مکاتب معاصر را در خود جای داده است)، کافی نت مدرن، مرکز طراحی صنعتی، اداره توسعه فرهنگی و کتابخانه‌ی بزرگ عمومی و مؤسسه‌ی پژوهش‌های تطبیقی آکوستیک موسیقی (IRCAM) است. ژرژ پمپیدو رییس جمهوری وقت فرانسه پس از بنیانگذاری مؤسسه‌ی پژوهش‌های تطبیقی، مدیریت آن را به پیر بولز (Pierre Boulez) آهنگساز و مؤلف فرانسوی سپرد. اندیشه‌ی ابتدایی بولز در موسسه، گسترش پژوهش در زمینه‌ی منابع نوین صوتی، آموزش آزاد و کمک به شکوفایی نسل جوان آهنگساز بود.

۴ - میدان کونکورده (Concord Place)

یکی از میدان‌های مهم پاریس است. این میدان وسیع و زیبا در انتهای غربی خیابان شانزه لیزه و حد فاصل آن با موزه لوور و کاخ توئی لری (Tuileries) قرار دارد و قبلاً به میدان انقلاب موسوم بود. بعد از پایان انقلاب این نام تغییر کرد. دستگاه گیوتین برای اعدام افراد در همین محل نصب شده بود. لوئی شانزدهم و ماری آنتوانت در همین محل اعدام شدند. ستونی که در وسط میدان دیده می‌شود، حدود ۳۰۰۰ سال عمر دارد و از مصر آورده شده است.

۵ - هتل لزانوالید (Les Invalidas)

این هتل را لونی چهاردهم برای سربازان معلول ساخت که امروزه مقبره ناپلئون و بسیاری دیگر از افراد سرشناس است. در این مکان یک موزه نظامی هم وجود دارد.

۶ - طاق نصرت (Arc de Triomphe)

یا طاق پیروزی (Etoile)

طاق نصرت وسط میدان شارل دوگل پاریس و انتهای شرقی خیابان شانزلیزه قرار دارد. این بنا به افتخار پیروزی‌های ناپلئون در سال ۱۸۰۶ آغاز و در سال ۱۸۳۶ به پایان رسید. بنا پنجاه و یک متر ارتفاع

و چهار پایه دارد. توسط هنرمندان فرانسوی بر روی ستون‌ها حجاری شده و نام ۵۸۸ ژنرال که در جنگ‌های جمهوری و امپراتوری شرکت داشتند نیز بر روی این بنا حک شده است. از بالای طاق نصرت سیزده خیابان که از میدان شارل دوگل منشعب شده، دیده می‌شوند. در زیر طاق، قبر سرباز گمنام قرار دارد که بر روی آن یک مشعل به یاد گذشتگان دو جنگ جهانی، همیشه فروزان است. در روز ۱۱ نوامبر هر سال که روز جنگ فرانسه است، رئیس جمهور وقت، دسته گل باشکوهی بر روی مزار سرباز گمنام قرار می‌دهد. در روز ملی باستیل که روز آزادی شهر پاریس در انقلاب فرانسه است، رژه نظامی انجام می‌گیرد. در روزهای خاص پرچم فرانسه از بالای طاق آویزان می‌شود.

۷ - کلیسای نتردام دوپاری (Cathédrale Notre-Dame de Paris)

نتردام به معنای بانوی ما (Our Lady)، عنوانی است که پیروان کاتولیک به حضرت مریم (س) می دهند. این کلیسا در مرکز پاریس، جزیره سیت، در میان رود سن قرار دارد و هنوز به عنوان کلیسای جامع کاتولیک شهر پاریس از آن

استفاده می شود. سنگ بنای اولیه آن به وسیله پاپ الکساندر سوم گذاشته شد.

کار ساخت آن در سال ۱۱۶۳ در دوره حکومت لویی هفتم، توسط پیشاپ موریس دوسولی (Bishop Maurice de sully)، شروع شد و در سال ۱۳۴۵ به پایان رسید. کلیسای عظیم نتردام از بناهای تماشایی پاریس است.

شبستان آن در سال ۱۲۰۸ و ضلع غربی و برج ها نیز در بین سال های ۱۲۵۰-۱۲۲۵ احداث شد. فیلیپ در سال ۱۳۰۲ اولین سالن خطابه عمومی را افتتاح کرد.

معماری آن نمونه خوبی از سبک گوتیک فرانسه است. در حکومت لویی پانزدهم تغییراتی در شکل گنبدها داده شد. در حال حاضر بنای

فعلی کلیسا بر روی دو زیارتگاه قدیمی سنت تین و حضرت مریم (س) ساخته شده است. این کلیسا ۱۳۰ متر طول و ۱۰۸ متر عرض دارد. ارتفاع آن ۳۵ متر تا زیر سقف و تا نوک برج ها ۶۹ متر است. نتردام نخستین کلیسای جامع بزرگ فرانسه است که به سبک گوتیک ساخته شده است. این بنا دارای سه درب بزرگ است، درب سنت آن در جنوب، درب قیامت در غرب و درب مریم مقدس در شرق قرار دارند. ورودی اصلی آن از سمت غرب است. سرتاسر سقف کلیسا با مجسمه های کوچکی از فرشتگان و قدیسان مزین شده است و در پایین، نقش برجسته هایی وجود دارد که فضایل و رذایل را مجسم می کند. در کلیسا مجسمه هایی از جمله حضرت مریم (س) با فرزندش عیسی (ع) وجود دارد. کلیسا پنج ناقوس دارد که بزرگترین آن با سیزده تن وزن در برج جنوبی است.

در دوران انقلاب فرانسه این بنا، انبار مواد غذایی شد و کلیسا صدمه دید. به همین دلیل ترمیم مجسمه های قدیمی و گنجینه های ارزشمند در آن از سال ۱۸۴۵ شروع و مدت بیست و سه سال طول کشید. مراسم رسمی بسیاری از جمله تاج گذاری هنری ششم در سال ۱۴۳۰، ناپلئون در سال ۱۸۰۴ و جشن آزادی شهر پاریس نیز در این مکان برگزار شده است. اگر از ۳۸۷ پله آن بالا برویم، منظره زیبایی از پاریس را می بینیم. در نزدیکی نوتردام بنای عظیم کاخ دادگستری واقع شده که به سبک نیمه گوتیک ساخته شده است. زندان کنسیرژ (Concierger Gerie) در این بناست. ماری آنتوانت (Marie Antoin Antette) همسر لوئی شانزدهم، دانتون (Danton) و روبسپیر (Robespierre) در آن زندانی بوده اند.

۸ - باغ لوکزامبورگ (Luxembourg)

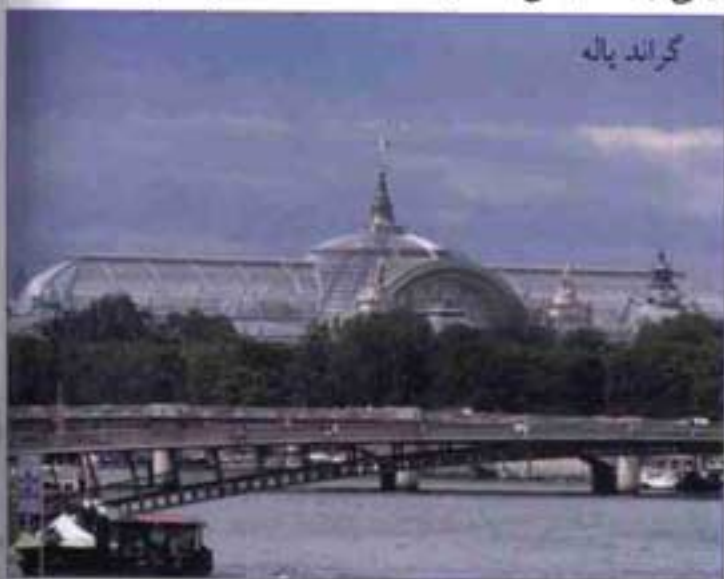
باغ لوکزامبورگ با حدود پنجاه هکتار وسعت، از سالیان دراز گردشگاه روشنفکران و دانشجویان بوده است. کاخی که در آن دیده می شود، توسط کاترین دوممدیسی در آغاز قرن هفدهم ساخته شده است. در نزدیکی آن دانشگاه معروف سوربون واقع است

که در قرن سیزدهم تأسیس شده است و از قدیمی ترین دانشگاه های پاریس به شمار می رود. پانتئون نیز که ولتر، روسو، هوگو و زولا در آن مدفونند، نزدیک این باغ قرار دارد.

۹ - قصر بزرگ (Grand Palais) (palais) - قصر کوچک (Petit Place) (palais)

گراند پاله و پتی پاله در سال ۱۹۰۰ ساخته شدند، تا در آنجا آثار فرهنگی و هنری در معرض تماشا گذاشته شود. گراند پاله شامل چند تالار مختلف و پتی پاله شامل تالار نمایش و موزه هنرهای زیبای شهر پاریس است. در این موزه آثار قرن هفدهم و نوزدهم و گلدان های چینی به نمایش گذارده شده است. از آثار

گراند پاله

هنری که در پتی پاله به معرض تماشا گذاشته شد، نمایشگاه هنر ۷۰۰۰ ساله ایران بود. تالار گراند از سال ۱۹۹۳ به مدت دوازده سال برای توسعه و تجهیز بسته بود و مجددا در سال ۲۰۰۵ بازگشایی شد. این دو مجموعه بین خیابان شانزه لیزه و رود سن نزدیک میدان کنکورده قرار دارند.

پتی پاله

۱۰ - تالار شهر پاریس (Paris city hall)

تالار شهر پاریس که در زبان فرانسه به (Hotel de Ville) یعنی هتل شهر مشهور است، در سال ۱۹۲۸ با الهام از معماری رنسانس طراحی شده، در حال حاضر مقر اداری شهرداری و انجمن شهر پاریس است. این مکان علاوه بر کارکرد اداری،

محل برگزاری جشن های بزرگ نیز می باشد. نقاشی های دیواری داخل بنا، گویای وقایع شهر پاریس در طول تاریخ است.

۱۱ - خیابان شانزه لیزه (Shanzelize)

شانزه لیزه (Champs-Élysées) بلواری عریض (هفتاد متر) در شهر پاریس، پایتخت فرانسه است. این خیابان به خاطر سینماها، رستوران ها، کافه ها و فروشگاه های ویژه و لوکس، یکی از مشهورترین خیابان های جهان شده است. معنی نام آن «دشت الیزه» است و کاخ الیزه نیز در نزدیکی این خیابان قرار گرفته است. الیزه در اساطیر یونان به معنی خجسته است. فرانسوی ها شانزه لیزه را (la plus belle avenue du monde) به معنی «زیباترین خیابان جهان» نیز می نامند. این بلوار به طول ۱۹۱۰ متر در منطقه ۸ پاریس در شمال غربی آن قرار دارد. آغاز بلوار از طرف شرق میدان کنکورد است که ستونی هرمی (ابلیکس) در آن قرار دارد و پایان آن میدان شارل دوگل (با نام پیشین میدان اتوال - Place de l'Étoile) است. طاق نصرت پاریس در میدان شارل دوگل قرار دارد. اتوال در زبان فرانسه به معنی ستاره است و این نامگذاری به دلیل وجود دوازده خیابان است که همگی به شکل ستاره از میدان طاق نصرت آغاز

می‌شوند. شانزه لیزه بخشی از محور تاریخی (Axe historique) پاریس به شمار می‌آید.

این خیابان تا سال ۱۶۱۶ دشت بود و در آن بازارهایی بر پا می‌شد. ملکه ماری دو مدیسی تصمیم گرفت، محور باغ‌های کاخ تویلری (Palais des Tuileries) را با خیابانی درختکاری‌شده، گسترش دهد. خیابانی که بسیار عریض و باشکوه است و عظمت و جلال پاریس را مجسم می‌کند. دفتر هواپیمایی ایران (هما)، در این خیابان واقع شده است. این خیابان بعد از خیابان پنجم نیویورک گران‌ترین خیابان جهان است، به طوری که اجاره سالیانه یکصد متر مربع آن بیش از یک میلیارد تومان (۱,۲۵۰,۰۰۰ دلار) است.

۱۲ - کاخ ورسای (Versailles)

شهر ورسای در هفده کیلومتری جنوب غربی پاریس قرار دارد و بنای باشکوهی را در خود جای داده است. این کاخ که در قرن هفدهم بنا شده است، محل سکونت پادشاهان فرانسه در دوره‌های مختلف بوده و طی یکصد سال گذشته نیز پایگاه اصلی حکومت فرانسه است. پدر لویی سیزدهم در روستای ورسای استراحتگاهی برای فصل شکار خود ساخته بود، ولی لویی چهاردهم می‌خواست قصری بسازد که از همه کاخ‌های فرانسه باشکوه‌تر باشد. به همین دلیل کار

ساخت قصر را در روستای ورسای در سال ۱۶۶۱ آغاز کرد و پس از پایان کار در سال ۱۶۸۲ لویی چهاردهم، دربار و کابینه را به کاخ منتقل کرد و در سال های بعد نیز

این کاخ به اقامتگاه رسمی لویی شانزدهم تبدیل شد. کاخ یکصد اطاق باشکوه با مبلمان بی نظیر دارد. امکانات در این کاخ در آن روزگار به گونه ای بود که هیچ پادشاهی در اروپا از آن برخوردار نبود، کاخ علاوه بر برخورداری از معماری بی نظیر، محوطه ای دارد که به شکل زیبا آرایش شده اند. وجود دریاچه های متعدد، جذابیت آن را دو چندان کرده است. این کاخ در طول تاریخ کشور فرانسه شاهد اتفاقات بسیاری بوده است. برخی از اولین صحنه های انقلاب فرانسه در این کاخ رخ داده است. در ۲۸ ژوئن ۱۹۱۹ پس از شکست آلمان توسط فرانسه، انگلستان و دیگر متحدانش در جنگ جهانی اول، پیمان ورسای در تالار بزرگ این کاخ امضا شد. پس از سال ۱۸۷۱ تا مدت های مدیدی مرسوم بود رئیس جمهور فرانسه در ورسای انتخاب شود. در حال حاضر این کاخ با داشتن موزه و شش هزار تابلوی نقاشی در سبک های مختلف و باغ های بزرگ، بازدیدکننده های زیادی را به خود جلب می کند، به طوری که در سال بیش از ده میلیون نفر از این مجموعه دیدن می کنند.

۱۳ - کاخ الیزه (Palais de l'Élysée)

کاخ الیزه در سال ۱۷۱۸ میلادی در مرکز شهر پاریس و نزدیکی خیابان شانزه لیزه بنا شده و از زمان سلطنت لویی پانزدهم متعلق به دولت است. در سال ۱۸۱۵ ناپلئون اول در این کاخ استعفای خود را امضا کرد. در حکومت جمهوری نیز از سال ۱۸۴۸ مقرر رسمی

و دفتر رئیس جمهور فرانسه بود و در حال حاضر نیز این کاخ، به رئیس جمهور فرانسه اختصاص دارد. در نزدیکی کاخ الیزه ساختمان ماریگنی (Marigny) قرار دارد، میهمانان رسمی در این محل اقامت می کنند. در کنار کاخ، محوطه ای است که رئیس جمهور در روز باستیل در آن مهمانی برگزار می کند.

۱۴ - میدان یادبود باستیل (Place de la bastille)

این میدان در مرکز شهر پاریس در نزدیکی کلیسای نتردام و انتهای بلوار هنری چهارم است؛ جایی که زندان باستیل در آن قرار داشت و در آتش سوخت. پس از آن آتش سوزی، ساختمان زندان بین سال های ۱۷۸۹-۱۷۹۰ طی انقلاب

فرانسه ویران شد و اثری از آن بر جای نماند. در این میدان برنامه های مختلفی طی سال برگزار می شود و در اطراف آن رستوران ها و فروشگاههای مختلف و سالن های کنسرت وجود دارد. در وسط میدان ستون ژولی (July column) با ۴۷ متر ارتفاع قرار دارد که یادبودی از انقلاب فرانسه در سال ۱۸۳۰ است. در بالای آن مجسمه ای برنزی که نماد آزادی است، قرار گرفته است.

۱۵ - دانشگاه سوربون پاریس (Sorbonne University)

در سال ۱۲۵۷ میلادی روبردو سوربون (Robert de Sorbon) کشیش دربار لویی ششم تصمیم گرفت برای کمک به محصلان فقیر علوم الهی، مدرسه ای ساخته شود. در سال های بعد این مدرسه در تعلیمات عالی و الهیات به قدری شهرت یافت که سایر مدارس پاریس را نیز تحت الشعاع قرار داد. به طوری که برای گرفتن تصمیم در مورد مسایل دینی و الهی به اساتید سوربون مراجعه می شد. از وقایع عمده تاریخ دانشگاه سوربون تجدید بنای آن است که توسط ریشلیو مؤسس ثانی سوربون در قرن هفدهم انجام شد.

در سال ۱۷۹۲ مدرسه به کلی برچیده شد و بار دیگر در سال ۱۸۰۵ توسط ناپلئون باز شد. در اواخر قرن نوزدهم بنای جدید سوربون که قرن ها مرکز رهبران دینی در فرانسه بود، به عنوان مؤسسه ای غیر دینی و علمی ساخته شد. اینک در سوربون دانشکده های ادبیات و علوم دانشگاه پاریس وجود دارد. سوربون در جهان از شهرت خاصی برخوردار است، به طوری که بسیاری از جوانان آرزوی تحصیل در این دانشگاه را دارند. در سال ۱۸۹۴ کمیته ی بین المللی المپیک در این دانشگاه بوجود آمد.

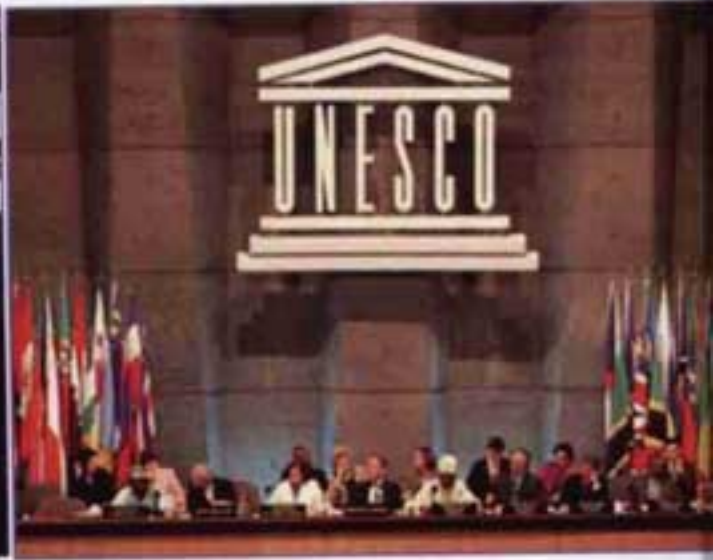

۱۶ - مقر یونسکو (UNESCO) در پاریس

بخش آموزشی، علمی، فرهنگی سازمان ملل متحد

(United Nations Educational Scientific and Cultural Organization)

یکی از مهمترین مراکز فرهنگی در شهر پاریس، مقر سازمان علمی و فرهنگی یونسکو است که وظیفه هماهنگی امور فرهنگی جهان را در سازمان ملل متحد به عهده دارد. این مرکز در سال ۱۹۴۵ تأسیس شده است. یونسکو ۱۹۳ عضو دارد. ایران یکی از قدیمی ترین اعضای این سازمان فرهنگی بوده و با بهره مندی از میراث فرهنگی غنی، یکی از اعضای فعال آن به شمار می آید. مقر یونسکو در کنار قصرهای به جا مانده از دوران حکومت هنری چهارم قرار دارد که امروزه به موزه یا مراکز اداری تبدیل شده اند. در این مرکز، کنفرانس و نمایشگاههای فرهنگی مهمی با حضور شخصیت های علمی و فرهنگی کشورهای جهان در خصوص مسایل اجتماعی و فرهنگی دنیا برگزار می شود و جلسات مجمع عمومی آن با حضور وزرای فرهنگ کشورهای عضو تشکیل و تصمیمات جهانی اخذ می شود. ساختمان به دلیل معماری بی نظیر و جذاب خود مورد توجه بسیاری از مردم قرار دارد.

۱۷ - شهرک تفریحی و بازی دیسنی لند (Disney land resort paris)

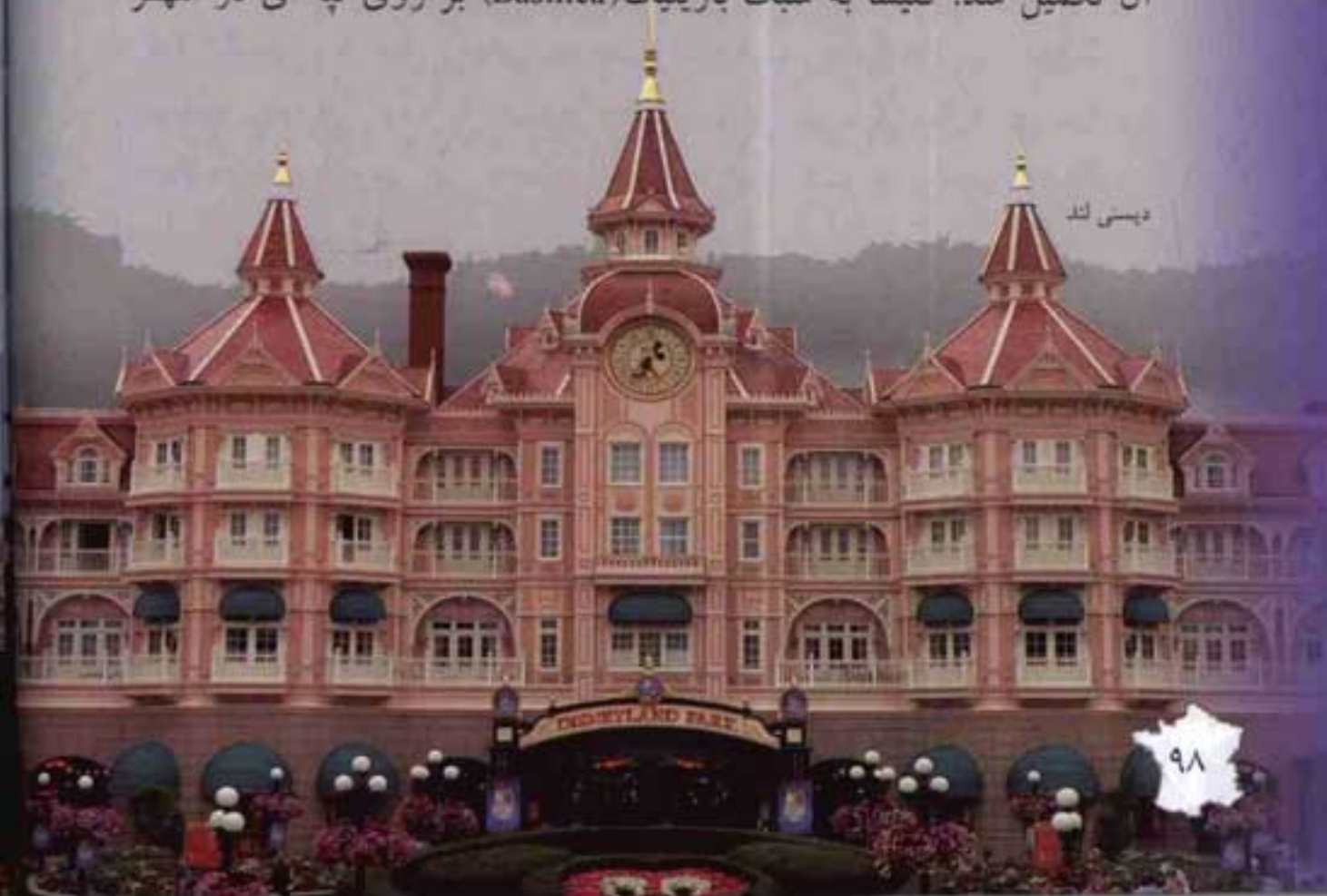

شعبه ای از کمپانی معروف آمریکایی والت دیسنی است، که با مشارکت شرکت های اروپایی و ثروتمندان عرب ساخته شده است. این شهرک تفریحی در سی و دو کیلومتری شرق پاریس قرار دارد. شهر بازی پاریس بعد از شعبه توکیو، دومین شهر بازی این کمپانی در خارج از آمریکاست. این شهرک تفریحی در سال ۱۹۹۲

در پاریس گشایش یافت. حدود پانزده میلیون نفر در سال ۲۰۰۷ از آن بازدید کرده اند. از پاریس با قطارهای (A4-RER) و ماشین می توان به این شهرک رفت. امکانات مختلف برای تفریح و سرگرمی، انواع رستوران و فروشگاه های گوناگون، به خصوص برای کودکان و نوجوانان پیش بینی شده است. در این مجموعه هتل و محل اقامت نیز برای مسافران وجود دارد.

۱۸ - قلب مسیح (The Sacred Heart)

این کلیسای کاتولیک که به قلب مسیح معروف است، در زمان انقلاب فرانسه پایه ریزی و در سال ۱۹۱۴ توسط پل آبادیه (Paul Abadie) طراحی و ساخت آن تکمیل شد. کلیسا به سبک بازلیک (Basilica) بر روی تپه ای در شهر

دیسنی لند

پاریس ساخته شده و سالنی مستطیل شکل دارد. از پائین، آسانسورهایی که در سطح شیب دار حرکت می کنند، علاقمندان را به بالای تپه می برند. در حوادث مختلف صدمات مختلفی به کلیسا وارد شده که هر بار به ترمیم آن پرداخته اند.

۱۹ - پانتئون (Pantheon Paris)

پانتئون به معنی همه ی خدایان (All the Gods) است. این ساختمان در مرکز پاریس قرار دارد. ساختمان پانتئون برای کلیسا پی ریزی شد،

ولی کارهای دیگری از جمله دفن افراد مشهور در آن انجام شد. بنای آن نمونه ای از سبک نئوکلاسیسیسم اولیه (Neoclassicism) و شبیه پانتئون شهر رم است. لونی پانزدهم در سال ۱۷۴۴ تصمیم گرفت به جای کلیسای ویران شده سن ژنیو (Saint-Geneyieve) این بنا را جایگزین کند. ساخت آن در سال ۱۷۵۸ شروع و در ۱۷۸۹ خاتمه یافت. در همان زمان انقلاب فرانسه آغاز شده بود.

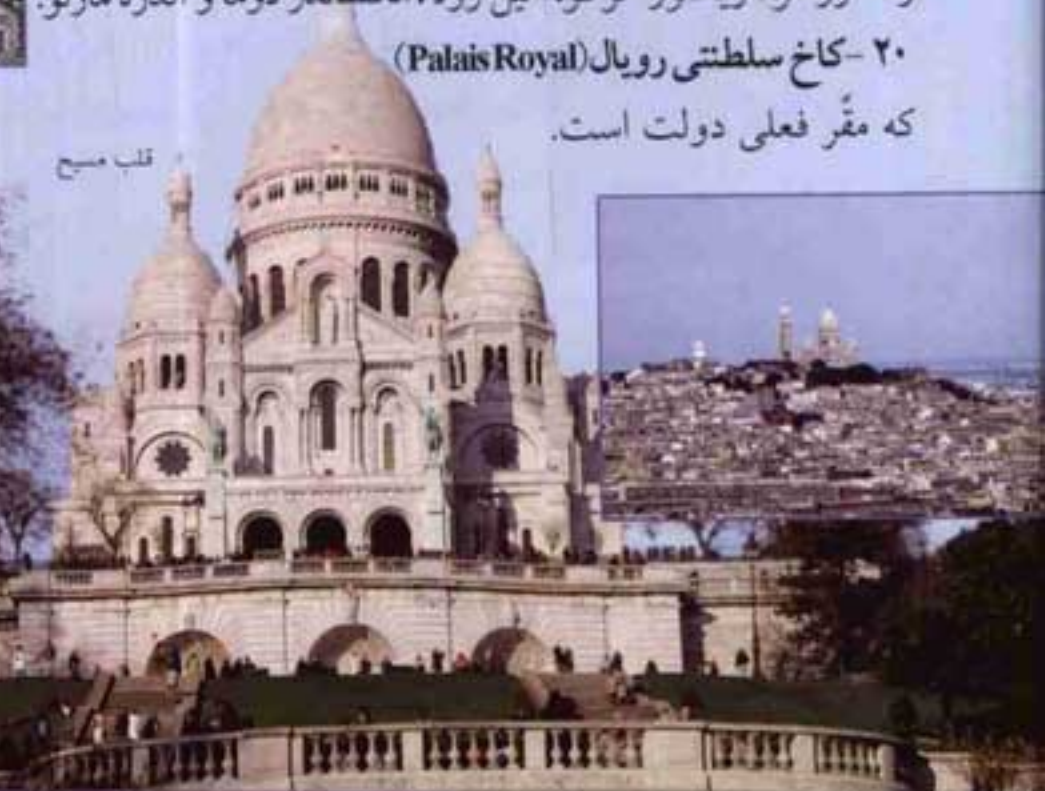

مقبره افراد سرشناس زیادی در پانتئون است از جمله: ژان ژاک روسو، ویکتور هوگو، امیل زولا، الکساندر دوما و آندره مارلو.

۲۰ - کاخ سلطنتی رویال (Palais Royal)

که مقر فعلی دولت است.

قلب مسیح

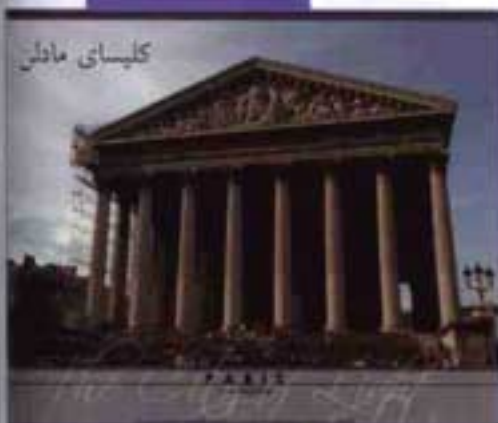

پرلاشز (Cimetière du Père-Lachaise) که بزرگترین گورستان پاریس و از مشهورترین گورستان‌های جهان است. این گورستان در منطقه ۲۰ پاریس واقع شده است. مشاهیر فراوانی از جمله صادق هدایت و غلامحسین ساعدی در پرلاشز به خاک سپرده شده اند. کاخ شایلو، کلیسای مادلن (Madelein)، موزه رودن (Rodin)، موزه سکه، موزه امپرسیونیست ها (Musée de l'Orangerie)،

موزه اورستی (Orsay)، باغ وحش ونسن (Vincennes zoo)، تالار کنسرت فولی برژه (Folies Bergère) و اپرای کمیک (Opéra-Comique) از دیگر نقاط دیدنی شهر پاریس هستند. طی دوران ریاست جمهوری شارل دوگل برنامه های گسترده زیادی برای ترمیم آثار تاریخی پاریس و بازگرداندن آنها به شکوه و جلال گذشته اجرا شد. این شهر همچنین تراکم جمعیت زیادی دارد. خیابان ها و ساختمان های مدرنی نیز در شهر پاریس وجود دارد که برخی از آنها عبارتند از: برج باشکوه مون پارناس (Mont Parnasse)، شبکه راه آهن زیرزمینی و سیستم متروی پاریس که یکی از بهترین ها در جهان به شمار می رود، پل عابر پیاده پونت دز آرت (Pont des Arts)، فرودگاه های اورلی و شارل دوگل، فرودگاه اورلی با ۱۸۰۰ هکتار مساحت از زیباترین فرودگاه های جهان است و می توان آن را یک شهر به حساب آورد. در مجاورت این فرودگاه هشت هزار آپارتمان وجود دارد. علاوه بر نقاط ذکر شده، دیدنی های بسیاری در پاریس وجود دارد.

کاخ رویال

کلیسای مادلن

موزه رودن

گورستان پرلاشز

برج مون پارناس

برنامه های سالانه ی پاریس

در طی سال برنامه های مختلفی در پاریس برگزار می شود که برخی از آنها عبارتند از: ژانویه (دی): نمایشگاه تجاری مبلمان و تزیینات داخلی میسون؛ فوریه (بهمن): راگبی ۶ کشور، تورنمنت سالانه راگبی فرانسه، انگلستان، ایرلند، اسکاتلند، ولز و ایتالیا؛

مارس (اسفند): هفته مد (Fashion Week) نمایش مجموعه لباس های آماده زنان؛ می (اردیبهشت): مسابقات تنیس پاریس در آخرین یکشنبه ماه می شروع می شود و بیش از دو هفته طول می کشد. این بازی ها یکی از چهار مسابقه بزرگ تنیس جهان است؛

جون (خرداد): زمان بازدید از طبیعت که درب بسیاری از باغ های پاریس باز می شود؛

روز باستیل

جولای (تیر): روز باستیل چهارم جولای (تعطیل عمومی) جشن شروع انقلاب فرانسه، سالگرد حمله اهالی پاریس به زندان معروف باستیل است. در این روز، شهر میزبان چندین واقعه ی دیدنی است؛

رژه باستیل (Parade Bastille): رژه ساعت ده صبح به خیابان الیزه می رسد و خیابان بزودی از تماشاچیان پر می شود؛

آتش بازی روز باستیل (Bastille Day Fireworks): یک رویداد لذت بخش استثنائی برای مسافران خوش شانسی که در این روز در شهر باشند. اداره ی توریست پاریس توصیه می کند که مردم در باغ های اطراف برج ایفل جمع شوند. سینما در فضای باز: در این ماه در پارک ویت فیلم هایی روی بزرگترین پرده نمایش اروپا اکران می شوند؛

تور دوچرخه سواری فرانسه (Tour de France): مهمترین مسابقه دوچرخه سواری جهان همه ساله در جولای (تیر- مرداد) برگزار می شود. مسیر مسابقه هر سال تغییر

می کند، اما همیشه در آخرین جمعه ی جولای زیر طاق نصرت به پایان می رسد؛ آگوست (مرداد): فستیوال موسیقی راک (Rock en Seine) در آخرین تعطیلات آگوست برگزار می شود که در سطح جهانی، ستاره های بین المللی راک را دور هم جمع می کند.

سپتامبر (شهریور): بزرگترین های موسیقی از تمام دنیا در فستیوال سالانه جاز پاریس شرکت می کنند.

اکتبر (مهر): فستیوال سالانه تمام شب (Nuit Blanche)، یک فستیوال فرهنگی است که از غروب اولین شنبه تا طلوع اولین یکشنبه اکتبر طول می کشد. بخش تابستانی مد هم در این ماه است.

خرید

پاریس یکی از بزرگترین مراکز مد دنیای غرب (بالا تر از نیویورک، لندن و میلان) و مرکز مهمی برای خرید است.

برخی از مراکز خرید و فروشگاه های مشهور پاریس عبارتند از:

- خیابان شانزلیزه: در شانزلیزه انواع فروشگاه ها وجود دارد؛

- مرکز خرید و لیزی شماره ۲ (Velizy II shopping center): یکی از مراکز بزرگ خرید در اروپاست؛

- مرکز خرید وال دُ رُپ (Val d'Europe shopping center): در نزدیکی دیسنی لند پاریس، در این محل آکواریوم جالبی نیز وجود دارد که محل مناسبی برای بازدید به همراه بچه هاست؛

- مرکز خرید چهار فصل یا کتر تام (Les Quatre Temps shopping center):

در نزدیکی ایستگاه (RER A station La Grande Arche) قرار دارد؛

- مرکز خرید فروم دز آل (Forum des Halles shopping center): در نزدیکی

مرکز ژرژ پمپیدو قرار دارد و برای خرید لباس مکان مناسبی است؛

- مرکز خرید لا کاروسیل د لوور (Le Carrousel du Louvre shopping center):

سمت راست موزه لوور قرار دارد؛

- ناحیه اطراف میدان وندوم (Vendome) با فروشگاه های گران قیمت جواهرش

مانند کارتیه (Cartier) مشهور است؛

- در طول مسیر از لوور تا محله کنکورده مغازه های سطح بالایی وجود دارد و

البته گالری لافایت (La fayette)، ل پرنسام (Le Printemps) (نزدیک خانه ی

اپرا) و سامارتین (Samaritaine) را که نزدیک هتل دوویل در محله ی لاماره

(La Marais) است را نباید از دست داد. این ناحیه یک محله ی یهودی نشین در پاریس است که بیشتر مغازه های آن یکشنبه ها باز هستند. در نواحی زیر تعدادی از بهترین فروشگاه ها، بوتیک های و مراکز طراحی وجود دارد.

Bercy Village	Marais	Boulevard St-Michel	Champs Elysées	Palais-Royal	Chatelet	Mabillon/Odéon
دهکده برسی	مارایس	بلوار سن میشل	خیابان شانزه لزه	روبال پالاس	چاتلت	میلون/اودتون
St Germain en Laye	Passy	Avenue Victor Hugo	Boulevard Haussmann	Boulevard St-Germain	Beaubourg	Faubourg St-Honoré
سن جرمن ان لای	پاسی	خیابان ویکتور هوگو	بلوار آسمان	بلوار سن جرمن	بیورگ	ناحیه سن هونور

فروشگاه های سمساری (Flea Markets)

پاریس سه فروشگاه اصلی سمساری و عتیقه فروشی در حول و حوش مرکز شهر دارد. مشهورترین آنها مارشه آپوس دوسن کونن (Marche Pices de ST.Qven) است که محلی برای دوستداران عتیقه جات، اجناس دست دوم و قدیمی می باشد.

مارسی (Marseille)

بندر مارسی در جنوب فرانسه قرار دارد و فعالترین و بزرگترین بندر دریای مدیترانه است. مارسی بعد از پاریس با ۸۲۶,۷۰۰ نفر جمعیت (سال ۲۰۰۵) دومین شهر پرجمعیت فرانسه است. ساکنان این شهر در سال ۱۹۷۵ حدود ۹۰۸,۶۰۰ نفر بوده که آمار نشان دهنده کاهش هفتاد هزار نفری جمعیت شهر طی سی سال است. آب و هوای مارسی مدیترانه ای با زمستانی معتدل و مرطوب و تابستانی گرم و خشک است. ژانویه و فوریه (دی و بهمن)

با متوسط یازده درجه سانتیگراد سردترین ماه های سال و جولای و آگوست (تیر و مرداد) با متوسط دمای بیست و نه درجه سانتیگراد گرمترین ماه های سال این شهر هستند. دما در این شهر به ندرت زیر صفر می رود. بادهای سرد و خشک در زمستان از سمت آلپ می وزند ولی بادهای گرم و سوزان صحرای آفریقا خیلی کم به این شهر می رسد. متوسط بارندگی سالانه مارس حدود ۵۸۴ میلی متر است. بیشترین بارندگی در اکتبر (مهر) (۹۴ میلی متر) و کمترین بارندگی در جولای (تیر) (۱۵ میلی متر) می باشد.

جدول آب و هوای ماری

ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئی	ژوئن	ژوئیه	اگوست	سپتامبر	اکتبر	نوامبر	دسامبر	بالاترین دمای روزانه (سانتیگراد)	
													بیشترین	کمترین
بالاترین دمای روزانه (سانتیگراد)	۱۱	۱۲	۱۴	۱۷	۲۱	۲۶	۲۹	۲۸	۲۵	۲۰	۱۴	۱۲	۱۹	بیشترین
کمترین	۳	۳	۷	۸	۱۲	۱۶	۱۹	۱۸	۱۶	۱۱	۷	۳	۱۰	کمترین
بارندگی (میلی متر)	۴۸	۴۱	۴۶	۴۶	۴۶	۲۵	۱۵	۲۵	۶۴	۹۴	۷۶	۵۸	۵۸۴	بارندگی (میلی متر)

تاریخچه

مارسی از گذشته‌ی دور به خاطر تنوع نژادی و روح استقلال طلبی مردم آن معروف بوده است. این شهر که ابتدا ماسالیا (Massalia) نام داشت، در قرن هفتم قبل از میلاد توسط دریانوردان یونانی، در یک خلیج در نزدیکی سواحل صخره‌ای مدیترانه، کشف و بندر یونانی‌ها در غرب اروپا شد. طی

۵۰۰ سال پس از آن، مارسی به یک مرکز تجاری و آموزشی تبدیل شد. در زمان رومیان (۴۹ سال قبل از میلاد) پس از آنکه این شهر به صف ارتش مخالف جولوس سزار پیوست و شکست خورد، مقدار زیادی از اهمیت و قدرت خود را از دست داد و به تدریج روبه زوال رفت. با از بین رفتن امپراتوری رم، مارسی به دست اقوام گل افتاد. در زمان فرانک‌ها به خصوص حکومت شارلمانی شهر و بندر رونق گرفت. در سال ۱۶۵۸ (پس از پیوستن به فرانسه) استقلال خود را به دست آورد. این شهر بزرگ، یکی از حامیان اصلی انقلاب کبیر فرانسه و مرکز مقاومت در برابر نیروهای هیتلر در جنگ جهانی دوم بود.

اقتصاد

از گذشته بندر مارسی برای امپراتوران فرانسه اهمیت زیادی داشته است. این بندر راه ارتباط اصلی با مستعمرات فرانسه در آفریقا مثل الجزایر، مراکش و تونس بوده، هم اکنون نیز بیشتر اقتصاد مارسی وابسته به بندر آن است.

بنای یادبود جنگ

مارسی مرکز سومین ناحیه ی اقتصادی، اولین قطب صنعتی و خدمات جنوب فرانسه و یک بندر تجاری مهم است. مارسی امکانات ویژه ای نظیر: موقعیت خاص در اروپا و مدیترانه، کیفیت زندگی ممتاز، جمعیت جوان، پویا و

خلاق و تجربه طولانی در تبادلات بین المللی دارد. این شهر از قرن ها پیش، به ویژه در داد و ستدهای دریایی، نقش و جایگاهی اساسی برای فرانسه دارد. امروزه مارسی در بالاترین رتبه های بهداشت و سلامت عمومی قرار دارد. مجموعه ی بزرگ بیمارستانی شهر با بهترین تجهیزات، بسیار مشهور است. مارسی دومین قطب پژوهشی دولتی در فرانسه است و هزاران پژوهشگر در آزمایشگاه ها، دانشگاه ها و مرکز تحقیقاتی آن مشغول به کارند. مارسی شهر فرهنگ های مختلف با بیست و پنج تئاتر، اپرا، سالن کنسرت (لودوم)، مدرسه بین المللی رقص و باله ملی (ماری-کلود پیترگالا) و یک مرکز فرهنگی می باشد. این شهر فضای سبز و پارکها زیادی دارد، بطوریکه حدود چهل درصد وسعت شهر به فضای طبیعی اختصاص داده شده است. ساختمان های مرتفع، خیابان های عریض و طویل این شهر را مرزبندی کرده اند. این خیابان ها در بیرون منطقه تاریخی شهر که «بندر قدیم» نام دارد، واقع شده اند. پروژه های عظیم ساختمان سازی در طول بیست و پنج سال همه بخش های آسیب دیده از جنگ جهانی دوم را ترمیم کرده و بندر قدیم تبدیل به مکانی دلپذیر برای گردش و پیاده روی شده است. مارسی مهاجران زیادی از سراسر اروپا و آفریقای شمالی به خصوص الجزایر به خود جذب کرده است. در طول دوران مستعمراتی فرانسه، این شهر بسیاری از سرمایه گذاران خارجی را به خود جذب کرد و در حال حاضر نیز یکی از بزرگترین بازارهای بورس جهان را دارد.

مکان های دیدنی مارسی

۱- لُ ویو آلد هاربر (Le Vieux Old harbour): بندر قدیم مارسی که به خصوص در عصر تابستان ها منظره ی دلپذیری دارد، در بیشتر مواقع ماهیگیران در بندر فعالند.

۲ - نتردام د لا کوارد (Notre Dame de la coarde): ماهیگیران قدیمی عادت داشتند قایق های ماهیگیری خود را بوسیله کلیسای بزرگ نتردام که مشرف به شهر است متبرک کنند. از بالای کلیسا چشم انداز زیبایی از شهر دیده می شود.

۳ - موزه ی باستان شناسی رم (Musée des Docks romains): بیشتر آثار مربوط به رُم قدیم در آن موجود است.

۴ - موزه ی باستان شناسی مدیترانه (Musée d'Archeologie Méditerranéenne).

۵ - منطقه میدان ژولین (Le Cours Julien and Le plain) در این منطقه تعدادی کتابفروشی، انواع رستوران، زمین های ورزش و آب نماهای مختلف وجود دارد. هر شنبه و پنج شنبه صبح در این مکان بازار محلی برقرار است.

۶ - لکورنیش (Corniche): خیابانی با پیاده روی مناسب برای قدم زدن در مجاورت دریاست.

۷ - میدان کاستیلن (La Place Castellane):

میدانی با ستونی بلند در وسط و فواره های مختلف دور آن، در اطراف میدان، سینماها، رستوران ها و کافه های مختلفی وجود دارد.

۸ - پارک بورلی (Parc de Borely): بزرگترین پارک شهر است. این پارک حدود ۳۰۰ متر از دریا فاصله دارد.

۹ - شهر قدیمی (Le Panier): در زیان فرانسه

کلمه (Panier) به معنی سبد ولی در مارسی به معنی قدیمی ترین بخش شهر است. در این

پارک بورلی

میدان کاستیلن

قسمت از شهر بناهایی قدیمی وجود دارد که به موزه و نمایشگاه تبدیل شده است. ۱۰ - ساحل دریا برای شنا کردن: در مارس سواحل زیادی برای شنا کردن وجود ندارد. بهترین ساحل تمیز و زیبا، بین بنادر پوینت روژ (La Pointe Rouge) و لا مادراوژ (La Madrague) است.

ورزش

با وجود ساحل دریا و آب و هوایی مناسب، مارس محل ممتازی برای ورزشکاران (غواصی، ورزش های آبی) و نیز شناگرانی است که از درخشندگی خورشید نیز برخوردار می شوند.

تیم فوتبال المپیک مارس از تیم های معروف فرانسه است. این تیم در سال ۱۹۹۳ برنده جام باشگاه های اروپا شد و در سال های ۲۰۰۴ و ۱۹۹۹ فینالیست جام یوفا بود. در مارس ورزش های دیگر از جمله ورزش قایقرانی نیز متداول است و مسابقات مختلف بین المللی در آن برگزار می شود. جام جهانی راگی نیز در سال ۲۰۰۷ در مارس برگزار شد. ورزشکاران سرشناس بسیاری مانند: زین الدین زیدان و اریک کانتونا فوتبالیست های معروف در مارس دنیا آمده اند.

لیون (Lyon)

شهر لیون در میانه شرقی کشور فرانسه قرار دارد و مرکز ناحیه رُن - آلپ است. لیون در محل تلاقی دو رود مهم و قابل کشتیرانی رُن و سُن واقع شده است.

این شهر با ۴۷۲,۳۰۵ نفر جمعیت در سال ۲۰۰۶، سومین شهر بزرگ فرانسه به شمار می رود. آب و هوای لیون اغلب معتدل و آفتابی است. متوسط دمای سالانه آن یازده درجه سانتیگراد است. طی سال حدود دو هزار ساعت آفتاب

دارد، که برای شهرهای اروپایی رقم بالایی است. گرمترین ماه های سال جولای و آگوست (تیر- مرداد) است که دما از سی درجه هم فراتر می رود. حداقل دما در ژانویه و فوریه (دی- بهمن) است و دما تا صفر درجه کاهش می یابد. بارندگی تقریباً در تمام طول سال وجود دارد و متوسط سالانه آن ۸۴۳ میلی متر است. ارتفاع شهر لیون از دریا حدود دویست متر است.

جدول آب و هوای لیون														
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئی	ژوئن	ژوئیه	اگوست	سپتامبر	اکتوبر	نوامبر	دسامبر	میانگین	روزانه
بالاترین دمای	۶	۸	۱۲	۱۴	۱۶	۱۷	۱۶	۱۳	۱۰	۶	۳	۱	بیشترین	۱۶
کمترین دمای	۰	۱	۳	۴	۸	۱۲	۱۰	۱۳	۱۰	۶	۳	۱	کمترین	۸
بارندگی (میلیمتر)	۵۳	۵۱	۵۵	۷۲	۸۸	۶۴	۶۶	۸۰	۸۸	۷۲	۵۵	۵۱	۵۳	۸۴۳

این شهر چهل و سه سال قبل از میلاد مسیح به عنوان مستعمره رومی ها شناخته شد و در قرن دوم میلادی یکی از شهرهای بزرگ کشور باستانی گل به شمار می رفته است. لیون پایتخت اقوام گل در دوره امپراتوری روم، شهر بزرگ فرهنگی و بازرگانی در دوره رنسانس و منبع قدرتمند صنعتی در قرن نوزدهم بوده است.

امروزه نیز لیون از نظر اهمیت اقتصادی دومین شهر فرانسه (پس از پاریس) بوده و یکی از شهرهای بزرگ اروپایی است. این شهر محل استقرار مؤسسات بزرگ بین المللی مانند: پلیس بین الملل اینترپل (Interpol)، شبکه خبری یورونیوز

راه آهن لیون

باقیمانده های معماری روم

(Euro news)، مرکز تحقیقات بین المللی سرطان و... است. به خاطر صنایع فلزی، الکترونیک، شیمی، داروسازی، نساجی، برق، پلاستیک و خدماتی چون بانک، بیمه، مهندسی و ارتباطات به عنوان یکی از اولین جایگاه های اقتصادی اروپایی مطرح می شود. لیون به عنوان مرکز نساجی و ابریشم (صنعت ابریشم از قرن شانزدهم کاملاً در شهر لیون جای گرفته است) و از مراکز مد اروپاست و در تاریخ سینما نیز نقش ویژه ای دارد؛ همچنین لیون دو پالایشگاه بزرگ نفتی در سن فن (Saint Fons) و فیزین (Feyzin) دارد.

شبکه ی راه آهن، لیون را در عرض دو ساعت به پاریس و در پنج ساعت با قطار سریع السیر اوروستار به لندن وصل می کند. در زمینه ی پژوهش، شهر لیون بیش از پانصد آزمایشگاه دولتی و خصوصی دارد و امکانات متعددی در ابزار دقیق و پزشکی، پژوهش بالینی و زیست شناسی انسانی، پزشکی، مهندسی زیست شناختی و داروشناسی، تصویربرداری پزشکی، شیمی مولکولی (علوم مواد) در اختیار دارد. هزاران پژوهشگر با پیوند نزدیک با دانشگاه و حدود بیست مدرسه ی عالی این شهر هر ساله حدود یکصد هزار دانشجویرا آموزش می دهند. دانشگاه لیون شامل سه کالج جداگانه: دانشگاه کلود برنارد (Claude Bernard) یا لیون یک، دانشگاه لیون دو و دانشگاه ژان مولن (Jean Moulin) یا لیون سه می باشد. لیون یک قطب بزرگ فرهنگی است و موزه های متعدد و میراث معماری قابل توجهی از دوره روم، رنسانس و قرون ۱۷، ۱۸ و ۱۹ دارد. این شهر هر ساله فعالیت های بسیاری را در رشته های مختلف هنری از جمله: موسیقی، تئاتر، اپرا، رقص و نقاشی ارائه می کند. لیون زادگاه آشپزی نوین و آشپزهای بزرگ فرانسوی

است. این شهر از گذشته‌های دور در زمینه ی آشپزی معروف است، روش های آشپزی در بهترین مدارس تخصصی آموزش داده می‌شوند. لیون رستوران های مشهور متعددی دارد.

تئاتر رمی

مکان های دیدنی لیون

۱ - تئاتر رمی (Theatres Romains de Fourviere):

بقایای تئاتر که از دوران امپراتوری رم برجای مانده است؛

پارک شهر

۲ - پارک شهر (Tête d'Or Park): بزرگترین پارک شهری

با ۱۱۷ هکتار که شامل باغ وحش، دریاچه (با امکان قایقرانی در تابستان)، باغ گیاه شناسی و امکانات ورزشی مثل مسیر موتور و دوچرخه سواری، زمین گلف، اسب سواری و قطار مینیاتوری می شود؛

۳ - کلیسای نوتردام (Basilica Notre-Dame de Fourvière):

که از بالای آن نمایی زیبا از شهرداری می شود؛

۴ - میدان بلکور (Place Bellecour): این میدان یکی از

وسیعترین میادین عمومی اروپاست؛

۵ - میدان ترُو (Place des Terreaux):

۶ - کلیسای جامع سن ژان (Sain Jean) که متعلق به قرن

دوازدهم است؛

میدان بلکور

۷ - موزه تاریخی پارچه و نساجی (Musée Historique des Tissus)

با بزرگترین کلکسیون پارچه از سراسر جهان؛

کلیسای نوتردام

۸ - موزه هنرهای معاصر که در سال ۱۹۹۵ تأسیس شده است؛

۹ - منطقه ی خرید (La Part - Dieu): که بزرگترین بازار خرید فرانسه و بهترین مکان برای خرید در لیون است؛

۱۰ - خیابان ها و کوچه های باریک بخش مرکزی و قدیمی شهر در ساحل شرقی رود رن؛

۱۱ - موزه هنرهای زیبا

(Palais Saint-Pierre / Musée des Beaux Arts)؛

۱۲ - موزه مقاومت (Musée de la Résistance)

مربوط به دوران جنگ جهانی دوم؛

۱۳ - موزه ماشین

(The car museum of Rochetaillée)؛ مجموعه ای

زیبا از ماشین های جدید و قدیمی که جاذبه ی

اصلی آن ماشین آدولف هیتلر است؛

۱۴ - پارک پرنده (The bird park of Villars-les-Dombes).

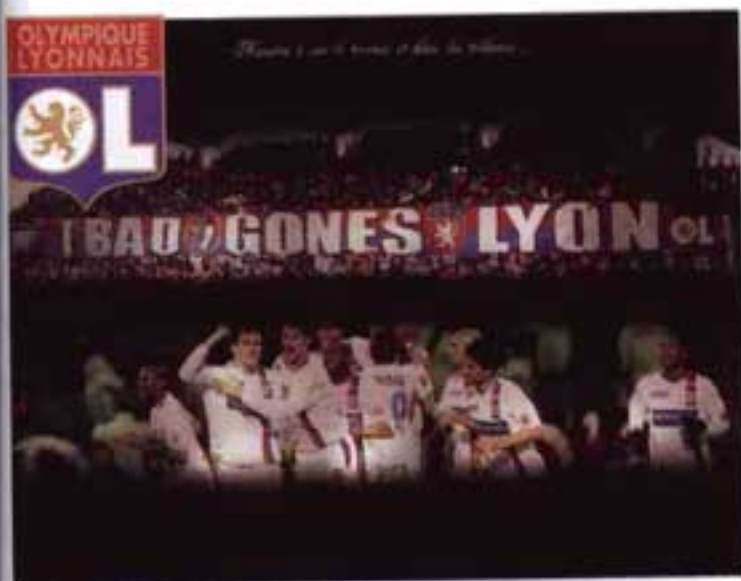
این شهر محل قدیمی ترین بازار بورس فرانسه است. همچنین هر ساله در لیون نمایشگاه های تجاری مختلفی برپا می شود.

ورزش لیون

تیم فوتبال المپیک لیون در هفت سال پی در پی ۲۰۰۰-۲۰۰۷ قهرمان باشگاه های فرانسه شده و از تیم های مطرح فرانسه و اروپاست. در لیون ورزش های دیگر از جمله راگبی طرفداران زیادی دارد. ورزشکاران سرشناسی متولد لیون هستند از جمله: اریک آبیدال (Eric Abidal)، یوری

ژورکاف (Youri Djorkaeff)، لودویک ژولی (Ludovic Ciuly) و برنارد لاکوم

(Bernard Lacombe)

تولوز (Toulouse)

تولوز در جنوب غربی فرانسه، ساحل رود گارون (Garonne)، در حدفاصل دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس قرار دارد. فاصله این شهر تا پاریس ۷۳۰ کیلومتر است. تولوز با جمعیت ۴۵۰۸۳۲ نفر (سال ۲۰۰۸) چهارمین شهر بزرگ فرانسه است. در چند سال

گذشته، تولوز بیشترین رشد جمعیت را در شهرهای اروپایی داشته است.

آب و هوا

آب و هوای تولوز در زمستان معتدل و در تابستان گرم است. گرمترین ماه های سال جولای و آگوست (تیر- مرداد) است. دما در تابستان به بیشتر از سی درجه سانتیگراد افزایش می یابد. این گرما و رطوبت فراوان، هوای شهر را مثل هوای گلخانه ها می کند. هوا در بهار و پائیز بسیار مناسب است. دمای زیر صفر و برف در تولوز به ندرت دیده می شود. تقریباً در تمام طول سال در تولوز باران می بارد. بیشترین بارندگی در ماه اکتبر (مهر) با متوسط هفتاد و شش میلیمتر، کمترین بارندگی در جولای (تیر) یازده میلیمتر و متوسط بارندگی سالانه حدود ۵۵۰ میلیمتر است. ارتفاع شهر از دریا ۱۵۲ متر است.

درجه سانتیگراد	متوسط دما - تولوز
۵	ژانویه
۶	فوریه
۸	مارس
۱۱	آوریل
۱۵	مه
۱۹	جون
۲۲	جولای
۲۱	آگوست
۱۹	سپتامبر
۱۴	اکتبر
۹	نوامبر
۶	دسامبر

تاریخچه

این شهر در عهد باستان و در کشور گل به تولوزا (Tolosa) معروف بوده است. در قرن اول قبل از میلاد، رومی‌ها این شهر را تصرف کردند. در طول قرن هشتم و نهم تولوز به مقر پادشاهی آکیتین (Aquitania) تبدیل شد. پس از آن کنت‌ها کنترل نواحی مختلف شهر را در دست گرفتند. در سال ۱۲۷۱ تولوز قسمتی از فرانسه شد، اما تا هنگام انقلاب کبیر فرانسه، در سال ۱۷۸۹ استقلال خود را حفظ کرد.

تولوز صنایع هوایی و فضایی معروفی دارد. یکی از مراکز اصلی کمپانی معروف ایرباس، بزرگترین سازنده هواپیماهای مسافربری جهان، در تولوز است. در این شهر اجزاء هواپیماها که در کارخانجات مختلف ساخته شده، مونتاژ و تکمیل می‌شود.

علاوه بر صنایع هوایی و فضایی، در بخش‌هایی چون الکترونیک، صنایع پزشکی، علوم غذایی، شیمیایی، نساجی، ماشین‌های الکتریکی، لوازم کشاورزی، فناوری اطلاعات، میکروبیولوژی و فناوری زیستی بسیار فعال است. چنین رشد و پیشرفتی همواره در تعامل و همگونی با زندگی ساکنان بوده است. این شهر تعداد زیادی دانشگاه و مراکز آموزش عالی دارد. دانشجویان در سه دانشگاه و چهارده مدرسه عالی مشغول به تحصیل هستند. شهر تولوز گنجینه‌ای از میراث فرهنگی را در خود حفظ می‌کند، از جمله: موزه‌ها، سالن‌های نمایش و تئاترهای گوناگون.

مکان‌های دیدنی تولوز

تولوز شهر نسبتاً کوچکی است. اغلب مکان‌های دیدنی شهر در مرکز آن قرار دارد و با قدم زدن می‌توان همه آنها را بازدید کرد.

- ۱ - کلیسای سن سرن (Basilique saint Sernin)؛ این کلیسای زیبا متعلق به قرن ۱۱ میلادی است؛
- ۲ - هتل آسزات (Hotel D'Assezat) که یکی از محل‌های اقامت قدیمی شهر است؛
- ۳ - تئاتر قدیمی کاپیتول (Capitol)؛

کلیسای ژاکوبین

۴ - پل قدیمی (Pont-neuf): بر روی رودخانه گارون که طی سال های ۱۶۲۶-۱۵۴۴ ساخته شده است؛

۵ - کلیسا و صومعه ی ژاکوبین (Les Jacobins)؛

۶ - پارک شهر (City park)؛

۷ - کلیسا و صومعه ی آگوستین (Les Augustins): که به موزه تبدیل شده است؛

۸ - کانال میدی (Canal Du midi) یا کانال دِس دوس (des Deus): که حدود ۲۴۰ کیلومتر طول دارد و تا جنوب فرانسه امتداد می یابد. این کانال رودخانه گارون را به دریای مدیترانه متصل می کند. از طریق این کانال کشتی ها می توانند بدون دور زدن اسپانیا و رد شدن از تنگه جبل الطارق از دریای مدیترانه به اقیانوس اطلس برسند.

میراث غنی فرهنگی تولوز امروزه نیز قابل مشاهده است.

ساختمان های مذهبی و قدیمی این شهر عبارتند از:

۱ - کلیسای جامع سبک کرتیک، سن - ایتین (Saint-Etienne) متعلق به قرن ۱۲؛

۲ - کلیسای نتردام لابلانش (Notre Dame La Blanche): که در قرن ۱۶ بازسازی شده است؛

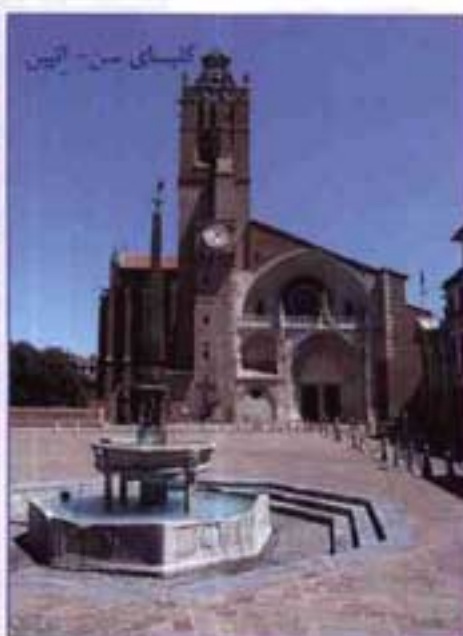
هتل اسوات

پل قدیمی گارون

کانال میدی

کلیسای سن - ایتین

قصر سن مونت

در این شهر عمارت های زیادی مانند: هتل فلزن (Hotel Felzins)، موزه دپیر (Depierre) و هتل داسزا (D'Assezat) از دوره رنسانس باقی مانده است. از دیگر نقاط دیدنی شهر تولوز می توان به دانشگاه تولوز، موسسه ی کاتولیکی رومی و رصدخانه ی نجومی اشاره کرد.

موزه دپیر

هتل داسزا

بوردهو (Bordeaux)

بندر بوردهو در جنوب غربی فرانسه، کنار خلیج بیسکای، محلی که رود گارون به اقیانوس

اطلس می ریزد واقع شده است. این شهر مرکز ناحیه آکیتین (Aquitaine) است. مرکز شهر بوردهو منطقه سنت کاترین (Sainte Catherine) است. در آنجا انواع فروشگاه و رستوران یافت می شود. خانه اپرا نیز در این بخش قرار دارد. بوردهو نهمین شهر پرجمعیت فرانسه است و جمعیت آن (سال ۲۰۰۸) حدود ۲۵۰,۰۸۲ نفر است.

شهر از دو بخش قدیمی و جدید تشکیل می شود که بخش قدیمی در قسمت جنوبی شهر با کوچه ها و خیابان های باریک و پیچ در پیچ مشخص است. در این قسمت خانه های چوبی متعلق به قرن ۱۵ هنوز مشاهده می شوند. در بخش

شمالی و نوساز بلوارهای عریض و ساختمان های مرتفع دیده می شوند.

کانال های ساخته شده، بندر بوردو را به دریای مدیترانه متصل می کند. آب و هوای بوردو معتدل و مرطوب است. بیشترین دما در جولای و آگوست (تیر و مرداد) با متوسط بیست و شش و حداقل دما در ژانویه (دی) با متوسط دو درجه است. بارندگی تقریباً در تمام طول سال وجود دارد و متوسط بارندگی سالانه ۸۵۱ میلیمتر است.

جدول آب و هوای بوردو

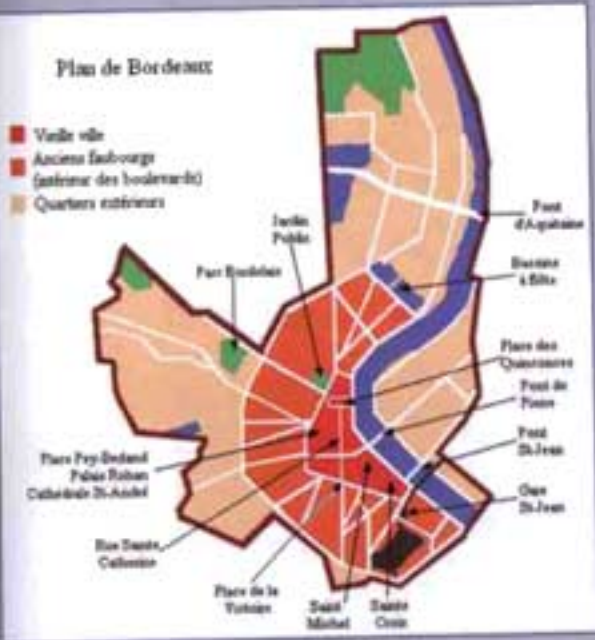
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئو	ژوئن	جولای	اگوست	سپتامبر	اکتوبر	نوامبر	دسامبر	سال
میانگین دمای روزانه	۹	۱	۴	۱۰	۱۶	۲۳	۲۶	۲۶	۲۳	۱۹	۱۶	۱۴	۱۶
کمترین (سانتیگراد)	۲	۳	۵	۹	۱۲	۱۵	۱۵	۱۳	۱۰	۶	۴	۳	۲
بارندگی (میلیمتر)	۷۶	۶۴	۶۶	۶۶	۷۱	۶۶	۶۶	۶۶	۷۱	۷۱	۸۶	۸۶	۸۵۱

بوردو به خاطر تاسیسات بندری، ناوگان ماهیگیری، مراکز تجاری و تولید مشروبات الکلی معروف است. صنایع مهمی مانند کشتی سازی، پالایشگاه، خودروسازی، صنایع شیمیایی و صنایع غذایی در این شهر فعالیت می کنند. بوردو قطب اروپایی فناوری پیشرفته، شهر تبادلات بین المللی، پایتخت جهانی شراب و مرکز اقتصادی جنوب غربی فرانسه است و به طور خاص در زمینه هوانوردی، فناوری فضایی و دفاعی فعالیت می کند. در بخش خدمات، فعالیت های تجاری بسیاری دارد و خدمات وابسته به موسسات تولیدی در این شهر مرکزیت یافته اند.

قطار سریع ت.ژ.و (TGV) سه ساعته فاصله
 بور دو تا پاریس را طی می کند.

بور دو یکی از شهرهای مهم دانشگاهی است و
 چهار دانشگاه، چهارده مدرسه ی عالی و هزاران
 پژوهشگر دارد. امکانات پژوهشی بور دو این
 شهر را در رتبه های نخست کشور فرانسه
 قرار داده است. مرکز تحقیقات لیزر که برای
 فرانسه اهمیت زیادی دارد در بندر بور دو واقع
 شده است.

همچنین بور دو با زندگی فرهنگی بسیار
 فعال، به عنوان یک مرکز بزرگ روشنفکری
 و هنری نیز مطرح است. این شهر موطن
 نویسندگان و نقاشان مشهوری چون:

- میشل دو مونتینی (Michel de Montaigne)،
- شارل دو مونتسکیو (Charles-deMontesquieu)،
- فرانسوا موریاک (François Mauriac)،
- آندره لوت، آلبر مارکه و اودیلن ردون است.

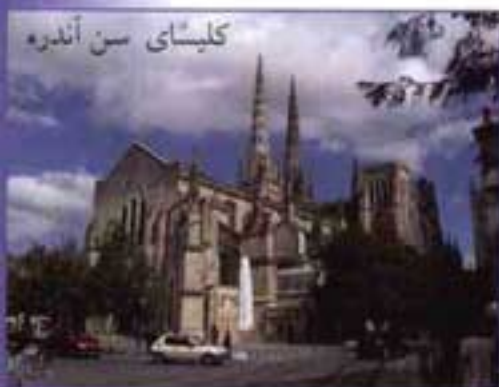
میراث معماری این شهر برجسته و بسیار قابل توجه است.
 مکان های دیدنی

بور دو به عنوان شهری تاریخی و هنری شناخته می شود و در لیست میراث
 فرهنگی یونسکو ثبت شده است. این شهر از نظر معماری یکی از شهرهای
 مهم قرن هیجدهم اروپا بوده و آثار مختلف
 زیادی در آن وجود دارد؛ از جمله:

کلیسای سن آندره

- ۱ - میدان اسپلاناد دِ کویین کُنس (Esplanade des Quinconces)
- ۲ - ستون کلن دُ ژیرِنْدَن (Colonnes des Girondins)
- ۳ - گراند تئاتر (Grand Théâtre) تئاتر بزرگ شهر متعلق به قرن ۱۸؛

۴ - آله دُ تورنی (Allées de Tourny)

۵ - کور دُ لَتِنْدانس (Cours de l'Intendance)

۶ - میدان پلس د شاپله (Place du Chapelet)

۷ - پُن دُ پیر (Pont de Pierre) پل سنگی؛

۸ - بندر بورگانندی (Port de Burgundy) و پل مجاور آن بر روی رود گارن (Garonne) است. دهنه های این پل قوسی شکل، در سال ۱۸۲۲ تکمیل شده است؛

۹ - کلیسای جامع سن آندره (Saint André Cathedral) متعلق به قرن یازدهم؛

۱۰ - کلیسای سن کرو (Saint Croix) متعلق به قرن دوازدهم؛

۱۱ - کلیسای سن میشل (Saint-Michel) متعلق به قرن ۱۴-۱۵.

گراند تئاتر

آله دُ تورنی

و چندین موزه هنری از جمله:

(۱) موزه هنرهای زیبا (Musée des Beaux Arts)

(۲) موزه آکیتن (Musée d'Aquitaine)

(۳) موزه هنرهای تزئینی (Musée des Arts Décoratifs)

(۴) موزه تاریخ طبیعی (Musée D'Histoire Naturelle).

دانشگاه جدید بوردو در سال ۱۹۷۰ تاسیس شد و جانشین دانشگاه قدیمی که سال تاسیس آن ۱۴۴۱ بود، گردید.

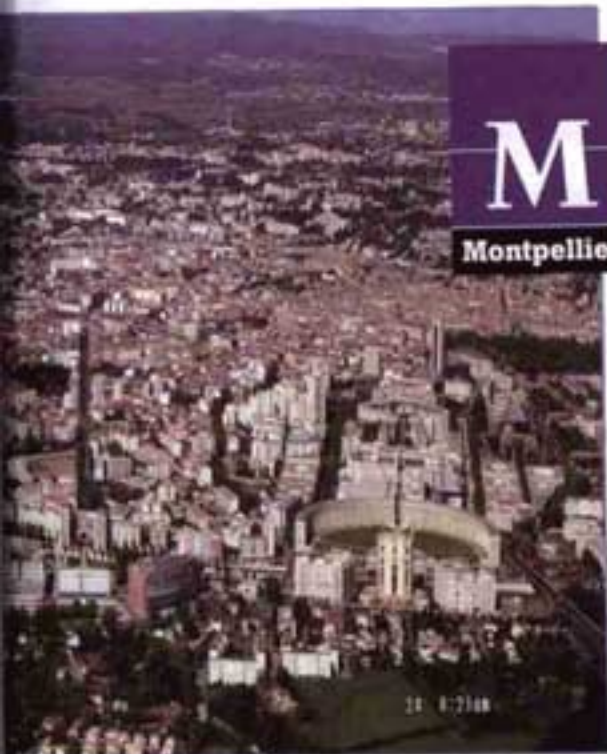
حدود بیست هزار نفر در صنایع هوا و فضای بوردو مشغول به کار هستند. از پروژه های معروف این صنایع موشک

فضایی آریان و هواپیمای غول پیکر ایرباس (A380) است.

کلیسای سن میشل

مرکز خرید بوردو به طول ۱۲۰۰ متر با صدها فروشگاه، یکی از طولانی ترین مراکز اروپاست که در آن انواع فروشگاه رستوران وجود دارد. این شهر با دیدنی های فراوان و آب و هوایی مناسب سالانه بیش از سه میلیون جهانگرد را به خود جذب می کند.

M

Montpellier

مون پلیه (Montpellier)

شهر تاریخی مون پلیه در جنوب فرانسه، نزدیکی خلیج لیون در دریای مدیترانه و مصب رود لز (Lez) قرار دارد. شهر بر روی ارتفاعات و تپه ها قرار گرفته و فاصله مرکز شهر تا ساحل دریا حدود ده کیلومتر است. فاصله مون پلیه تا پاریس ۷۵۰ و مارسی ۱۷۰ کیلومتر است.

این شهر با جمعیت ۲۵۱,۶۳۴ (سال ۲۰۰۶) هشتمین شهر پر جمعیت فرانسه و مرکز ناحیه لانگ دوک - روسیلون (Languedoc-Roussillon) است.

آب و هوای شهر مدیترانه ای است. در ژانویه و فوریه (دی - بهمن) دمای هوا تا حدود چهار درجه سانتیگراد کاهش می یابد. در تابستان و ماه های جولای و آگوست (تیر - مرداد)، دما تا حدود سی درجه سانتیگراد افزایش پیدا می کند. دمای زیر صفر، برف و یخبندان به ندرت دیده می شود.

در مون پلیه در تمام طول سال، بارندگی وجود دارد. کمترین بارندگی در جولای (تیر) با متوسط بیست و چهار میلیمتر و بیشترین آن در اکتبر (مهر) با متوسط ۱۰۹ میلیمتر است. متوسط بارندگی سالیانه شهر حدود ۷۷۳ میلیمتر است.

تاریخچه شهر

مون پلیه در مجاورت شهر باستانی ماگولون (Maguelone) قرار دارد. ماگولون یکی از شهرهای مهم امپراتوری رم در غرب اروپا بوده است. شهر فعلی مون پلیه در سال ۹۸۵ میلادی، توسط فنودال های منطقه، پایه ریزی شد و به مرور به عنوان مرکزی تجاری مورد توجه قرار گرفت.

در سال ۱۱۸۰ ویلیام هفتم مدرسه ای پزشکی به نام پاپ نیکلای چهارم (Pop NichilasIV) تاسیس کرد. دانشگاه مون پلپه در سال ۱۲۲۰ تاسیس شد. طی دوران رنسانس و انقلاب صنعتی، مون پلپه توسعه یافت و به مرور به یکی از قطب های صنعتی و علمی تبدیل شد. طی جنگ های استقلال الجزایر افراد زیادی به مون پلپه مهاجرت کردند و جمعیت شهر به شدت افزایش یافت. دانشگاه ها، مدارس عالی و مراکز تحقیقاتی مختلفی در شهر مشغول به کارند.

گفته می شود در مون پلپه از هر چهار نفر یکی دانشجو است. آگروپولیس قطب بین المللی تحقیقات و آموزش کشاورزی از مراکز تحقیقاتی مهم شهر است. **agropolis fondation**

حمل و نقل

فرودگاه مون پلپه در جنوب شرقی شهر واقع شده است؛ قطارهای مختلف از جمله قطار سریع السیر (TGV) به مون پلپه رفت و آمد می کنند. در شهر خطوط تراموا مشغول به کار است. خط دوم تراموا شهری در ۱۶ دسامبر ۲۰۰۶ آغاز به کار کرد و خط سوم تا سال ۲۰۱۰ مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت. مکان های دیدنی مون پلپه

۱ - میدان کمدی (Place de La Comedie) این میدان در سال ۱۷۵۵ بنا شده است. در کنار آن تئاتری بود که در سال های ۱۷۸۵ و ۱۸۵۵ در آتش سوخت. فواره میدان در سال ۱۷۹۰ ساخته شد. این میدان مهمترین نقطه شهر است. فروشگاه ها و رستوران های زیادی در اطراف این میدان وجود دارند. بهترین مکان برای خرید همین منطقه است؛

کمدی

کلیسای سن پیر

۲ - مرکز تاریخی شهر؛

۳ - موزه فابری (Fabre)؛

۴ - کلیسای سن پیر (Saint-Pierre) متعلق به قرن چهاردهم؛

۵ - باغ گیاه شناسی (Botanical Garden) این باغ قدیمی ترین باغ گیاه شناسی فرانسه است که در سال ۱۵۹۳ تاسیس شده است؛

۶ - طاق نصرت (Arc de Triomphe) یا (Port du Peyrou) این طاق نصرت شبیه طاق نصرت خیابان شانزه لیزه پاریس است و در سال ۱۶۹۲ ساخته شده است؛

طاق نصرت

۷ - ساحل مدیترانه: دریا در جنوب شهر قرار دارد. سواحل شنی مون پلیه به خصوص در تابستان افراد زیادی را به خود جذب می کند. امکانات ورزشی و سرگرمی های مختلف در آنجا وجود دارد.

نیسی (Nice)

بندر نیس در جنوب شرقی فرانسه، جنوب کوه های آلپ و شمال دریای مدیترانه قرار گرفته است. این شهر مرکز ناحیه آلپ - ماریتیم (Alpes-Maritimes) است. فاصله نیس با مرز ایتالیا حدود سی کیلومتر است. کشور کوچک موناکو (Monaco) حد فاصل نیس با مرز ایتالیا در فاصله پانزده کیلومتری شرق نیس

قرار دارد. نیس بهترین و معروفترین ساحل طبیعی فرانسه را دارد و سالانه میلیون ها نفر برای استفاده از آن به این شهر سفر می کنند. نیس با حدود ۳۴۷،۱۰۰ نفر (سال ۲۰۰۴) پنجمین شهر پرجمعیت فرانسه است. در تابستان با ورود مسافران این رقم به میزان زیادی افزایش می یابد.

آب و هوا

نیس آب و هوای خاصی دارد. شهر از سمت غرب و شمال غرب به وسیله کوه ها از بادهای مختلف محافظت می شود. در جنوب وزش باد از سمت دریا باعث معتدل شدن هوا در زمستان و کاهش گرما در تابستان می شود؛ به طوری که در ماه های زمستان هم می توان ناهار را در هوای آزاد صرف نمود. اما بطور کلی آب و هوای نیس مدیترانه ای است.

تابستان گرم و طولانی است. متوسط دما در تابستان بیست و پنج درجه و حداکثر دما گاهی از سی درجه هم بیشتر می شود. این وضعیت هوا از جون تا سپتامبر (خرداد- شهریور) تداوم دارد. بارندگی در این ماه ها به ندرت رخ می دهد. حداقل دما در سه ماه دسامبر- ژانویه- فوریه (آذر- دی- بهمن) است که دما تا حدود شش درجه کاهش پیدا می کند. در نیس دما به ندرت به صفر می رسد. دمای متوسط آب دریا در تابستان ۲۵-۲۰ درجه است.

جدول آب و هوای نیس												
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئی	ژوئن	ژوئیه	اگست	سپتامبر	اکتوبر	نوامبر	دسامبر
میانگین دمای روزانه (سانتیگراد)	۱۳	۱۳	۱۰	۱۷	۲۰	۲۴	۲۷	۲۸	۲۵	۲۱	۱۶	۱۳
کمترین	۶	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۷	۱۷	۱۴	۹	۶	۶
بارندگی (میلیمتر)	۵۱	۳۳	۳۳	۵۴	۳۷	۳۷	۱۰	۱۳	۶۴	۹۷	۷۸	۵۴

تاریخچه

از نظر تاریخی منطقه نیس قدمت زیادی دارد. در حدود ۳۵۰ سال قبل از میلاد یونانی ها به این منطقه وارد و نام آن را نیکه (Nikaia) گذاشتند. بعد از مدتی شهر به یکی از مراکز تجاری تبدیل شد. در دوره امپراتوری روم، نیس تحت کنترل آنها در آمد. هنوز برخی از آثار آن دوره در شهر و مناطق اطراف وجود

دارد. طی قرون وسطی نیس خود را از ایتالیا و کشمکش های داخل آن جدا کرد، همینطور از فرانسه و تقریباً حالتی از استقلال را در پیش گرفت. در دوران گسترش اسلام به اروپا، نیس در مقابل مسلمانان مقاومت و ایستادگی کرد.

در سال ۱۵۴۳ شهر توسط فرانسیس اول (Francis I) و امپراتور عثمانی حیرالدین پاشا (Hayreddin Pasha) محاصره و غارت شد. در سال ۱۶۰۰ دوک گویز (Guise) شهر را تسخیر و تحت سلطه حکومت سازوا (Saroy) در آورد. در نهایت طی قرن ۱۹ شهر به طور کامل در اختیار فرانسه قرار گرفت. در قرن بیستم نیس از جنبه های مختلف توسعه پیدا کرد؛ به طور مثال در سال ۱۹۰۰ تراموای برقی شهر، راه اندازی شد.

حمل و نقل

نیس با پاریس ۹۳۰، بارسلون ۶۴۰ و جنوا ۱۹۳ کیلومتر فاصله دارد. برای رسیدن به نیس روش های مختلفی وجود دارد.

الف: فرودگاه بین المللی کوت دآزور (Cote d Azur) که در غرب شهر قرار دارد.

طبق گزارش سایت فرودگاه در سال ۲۰۰۶ حدود ۹،۹۴۸،۰۰۰ مسافر با ۷۸۸۶۱ پرواز در این فرودگاه تردد کرده اند. متوسط پرواز روزانه این فرودگاه حدود پانصد پرواز است؛ البته اکثر پروازها در فصل توریستی تابستان است؛ ب: قطارهای مختلف از جمله قطارهای سریع السیر (TGV) به این شهر رفت و آمد می کنند. این قطار

فاصله ۹۳۰ کیلومتری پاریس - نیس را در کمتر از شش ساعت طی می کند. خطوط راه آهن، نیس را به بسیاری از شهرهای اروپا متصل می کند؛ ج: بزرگراه ها و جاده های مختلفی امکان دسترسی به شهر را می دهد؛

د: از طریق دریا و کشتی های مختلف نیز امکان رسیدن به نیس وجود دارد.

شهر، خطوط اتوبوسرانی مختلف و ارزان قیمتی دارد که برای تردد به شهرهای اطراف مانند کن، فرودگاه و موناکو می توان از آن استفاده کرد؛ همچنین در داخل شهر نیز خطوط مختلف تراموا مشغول به کار می باشند.

شهر نیس امکانات رفاهی و آموزشی مناسبی دارد. دانشگاه شهر در رشته های مختلف فعالیت می کند. علاوه بر آن مدارس عالی و مراکز تحقیقاتی مختلفی نیز وجود دارد.

مکان های دیدنی نیس

۱ - پارک طبیعی شهر (Colline du chateau):

این پارک مشرف به شهر است. دیدنی های طبیعی فراوانی مانند آبشارها، انواع درختان و گل های زیبا در آن وجود دارد. امکانات تفریحی و رفاهی مختلفی برای مراجعه کنندگان در پارک فراهم شده است.

۲ - موزه های مختلف مانند:

موزه شاگال (Chagall) که در آن آثار مختلف از جمله ظروف شیشه ای برای بازدید وجود دارد، موزه باستان شناسی، موزه ماتیس (Matisse) و موزه هنرهای معاصر از دیگر موزه های نیس هستند.

۳- بخش قدیمی شهر: منظره خانه ها و مغازه های قدیمی شهر که به سبک خانه های جزیره کرس (Cours) ساخته شده در این منطقه جالب توجه است.

۴- ساحل دریا: استفاده از ساحل زیبا و ورزش های آبی بیشترین مسافران را به نیس جذب می کند. به طور کلی ساحل نیس سنگ زیادی دارد. در برخی قسمت های خاص لایه ای از ماسه کنار ساحل ریخته شده است. برای قدم زدن و یا استراحت در ساحل، داشتن زیر انداز، کفش و امکانات دیگر لازم است. امواج و جزر و مد دریا سبب می شود که افراد مبتدی برای شناکردن دور از ساحل با مشکل مواجه شوند. به فاصله چند دقیقه از نیس، مناطق مختلف با سواحل ماسه ای مانند: کن (Cannes)، آنتیب (Antibes) و ویل فرانش سور مر (Ville franche- sur-Mer) وجود دارند که برای استفاده عمومی و شنا مناسب ترند.

Ville de Lille

لیل (Lille)

شهر لیل در شمال فرانسه، مجاور مرز بلژیک و در کنار رودخانه دل (Deule) قرار گرفته است.

لیل مرکز ناحیه کالایس نرپاله (Nord-Pas-Calais) است. شهر لیل با جمعیت حدود ۲۲۶,۸۰۰ نفر (سال ۲۰۰۴) دهمین شهر پر جمعیت فرانسه است.

آب و هوا

آب و هوای لیل، اقیانوسی و در طول سال اغلب معتدل است. متوسط دمای سالانه شهر حدود یازده درجه سانتیگراد است. در ماه های دسامبر تا فوریه (آذر تا بهمن) دمای زیر صفر و یخبندان هم مشاهده می شود؛ به خصوص در زمستان هنگامی که باد هم می وزد، سرما بیشتر احساس می شود. در تابستان دما تا سی درجه هم افزایش می یابد.

باران تقریباً در تمام طول سال می بارد و متوسط بارندگی سالانه شهر حدود ۶۴۰ میلیمتر است. ارتفاع شهر از سطح دریا حدود چهل و هفت متر است.

جدول آب و هوای لیل												
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئی	ژوئن	جولای	اگست	سپتامبر	اکتوبر	نوامبر	دسامبر
میانگین دمای روزانه (سانتیگراد)	۶	۶	۹	۱۴	۱۹	۲۳	۲۲	۱۹	۱۷	۱۲	۹	۷
کمترین	-۱	-۱	۲	۷	۱۱	۱۳	۱۳	۱۱	۸	۴	۲	۱
بارندگی (میلیمتر)	۴۸	۴۱	۴۳	۴۳	۵۱	۵۶	۶۱	۵۸	۵۶	۵۱	۵۸	۶۴۰

تاریخچه

نام شهر لیل از کلمه (Insula) گرفته شده که به حالت باتلاقی منطقه مربوط می شود. افراد بومی منطقه از قبایل گل بوده اند؛ ولی بعدها ساکسون ها، فرانک ها، فریوین ها و تیبوها با آنها مخلوط شدند. در سال ۱۲۱۴ طی جنگی بین انگلستان و فرانسه در این منطقه، فرانسه پیروز و بر لیل مسلط شد. تا سال ۱۲۴۴ کنتس جین (Jeanne) و پس از مرگ او خواهرش مارگارت بر لیل حکومت کردند. از سال ۱۳۰۴ حکومت لیل به دست فرانسویان افتاد. شهر لیل طی جنگ های مختلف بین امپراتوری های اروپا بارها دست به دست شد. سرانجام پس از انقلاب فرانسه لیل در سال ۱۸۰۴ به فرانسه ملحق گردید.

طی انقلاب صنعتی شهر در صنایع مختلف از جمله نساجی و معدن رشد کرد. طی جنگ جهانی اول شهر به شدت صدمه دید و حدود ۲۰۲۰۰ ساختمان ویران شد. در جنگ جهانی دوم در سال ۱۹۴۰ لیل مجدداً به اشغال نیروهای آلمان درآمد و تا سپتامبر ۱۹۴۴ در اشغال آنها بود. پس از شکست آلمان و خاتمه جنگ، شهر لیل بازسازی و به حالت عادی بازگشت.

حمل و نقل

راه آهن لیل - پاریس در سال ۱۸۴۶ ساخته شد. در حال حاضر لیل شهری پیشرفته و مدرن است. قطارهای پرسرعت ت.ژ.و (TGV) از سال ۱۹۹۳ بین لیل - پاریس را در طی یک ساعت، لیل - بروکسل را چهل دقیقه

و لیل - لندن را یک ساعت و بیست و پنج دقیقه طی می کنند. در سال ۱۹۹۴ تونل مانس بین انگلستان و فرانسه راه اندازی شد و قطار اورواستار که لندن را (از طریق تونل زیر دریایی) به پاریس و بروکسل متصل می کند، از این شهر می گذرد. قطارهای تمام اتوماتیک و بدون راننده که در شهرهای معدودی در جهان از جمله پاریس کار می کنند در شهر لیل نیز مشغول به فعالیت اند.

حمل و نقل آبی به دلیل وجود رودخانه قابل کشتیرانی دل در لیل، انجام می شود. بندر رودخانه ای لیل بعد از پاریس و استراسبورگ در رتبه ی سوم اهمیت قرار دارد. از مسیر آبی نیز لیل به کشورهای بلژیک و هلند ارتباط دارد. این شهر مراکز آموزشی، فرهنگی و هنری متعددی دارد و فعالیت های مختلف فرهنگی هنری در آن برگزار می شود. شهر لیل در سال ۲۰۰۴ به عنوان پایتخت فرهنگی اروپا انتخاب شد.

مکان های دیدنی لیل

۱ - میدان قدیمی بورس (La Vieille Bourse) در مرکز شهر است و در اطراف آن ساختمان های قدیمی و جالب توجه وجود دارد. این میدان در سال ۱۶۵۳ طراحی شده است؛

۲ - میدان مرکزی شهر یا میدان شارل دوگل
(Place-du-Général-de-Gaulle)

۳ - میدان ریهور (Rihour): این میدان نیز توسط رستوران ها، مراکز توریستی و رفاهی احاطه شده است؛

۴ - سالن اپرا و مرکز هنرهای زیبا (Beaux Arts) و میدان جمهوری (Republique)؛

۵ - موزه های مختلف مانند: موزه تاریخ طبیعی (Natural History)، هنر و صنعت (La Piscine) در شهرک روبا (Roubaix) در شمال لیل نزدیک مرز بلژیک؛

۶ - پروژه شهرک مدرن اُرالیل (Euralille) که از سال ۱۹۹۴ مورد بهره برداری قرار گرفته است، نیز جالب توجه است.

استراسبورگ (Strasbourg)

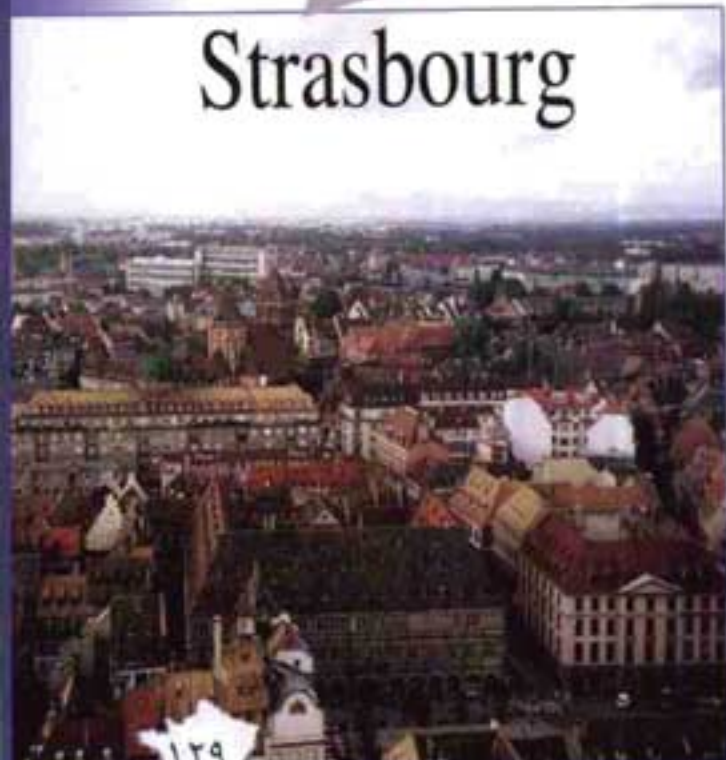

Strasbourg

در شمال شرق فرانسه، در مرز آلمان و در کنار رودخانه راین قرار دارد. این شهر مرکز ناحیه آلس (Alsace) و مرکز استان با-راین (Bas-Rhin) است. شهر با جمعیت حدود ۲۷۶،۸۶۷ نفر (سال ۲۰۰۶) هفتمین شهر پر جمعیت فرانسه است.

آب و هوا

آب و هوای استراسبورگ در تابستان گرم و مرطوب، در بهار و پاییز معتدل و در زمستان سرد است. در جولای و آگوست (تیر - مرداد) متوسط دما تا بیست و شش

درجه هم افزایش می یابد و در ماه های دسامبر تا فوریه (آذر - بهمن) دمای زیر صفر و یخبندان در شهر مشاهده می شود. آب و هوای شهر استراسبورگ بیشتر شبیه شهرهای سرد آلمان است. گاهی در ماه های نوامبر (آبان) تا مارس (اسفند) برف هم می بارد. متوسط بارندگی سالیانه شهر ۶۳۰ میلیمتر است. تقریباً در تمام طول سال بارندگی وجود دارد. متوسط ارتفاع شهر از سطح دریا حدود ۱۵۴ متر است.

تاریخچه

تاریخ شهر به زمان رومی ها در سال دوازده قبل از میلاد باز می گردد و تا قرن چهارم شهر در تسلط رومی ها بود. در قرن پنجم استراسبورگ به دست فرانک ها و آلمانی ها تسخیر شد. در قرون وسطی و تسلط کلیسای رم، استراسبورگ نیز در سال ۹۲۳ تحت کنترل آنها درآمد. طی انقلابی در سال ۱۳۳۲ شهر جمهوری آزاد تشکیل داد. در سال ۱۵۲۰ پروتستان ها در شهر زیاد شده و دارای تشکیلات شدند. طی جنگ های سی ساله اروپا شهر بی طرفی خود را حفظ کرد. در کنار تشکیلات کاتولیک ها، مسیحیان پروتستان نیز دانشگاهی در شهر ایجاد کردند.

افراد سرشناسی مانند گوته (Goethe) و هردر (Herder) از فارغ التحصیلان معروف این دانشگاه هستند. در سال ۱۵۶۷ دانشگاه شهر تاسیس شد.

طی درگیری های سال های آخر قرن هجدهم، کلیساها و صومعه های بسیاری در شهر تخریب شدند. در جنگ بین فرانسه و پروس، استراسبورگ به شدت بمباران شد؛ به طوری که موزه هنر آن در بیست و چهارم آگوست ۱۸۷۰ در آتش سوخت و بسیاری از اماکن تاریخی دیگر شهر نیز آسیب دیدند. پس از پایان جنگ، استراسبورگ تحت کنترل امپراتوری آلمان درآمد و شهر بازسازی شد. پس از پایان جنگ جهانی اول و مغلوب شدن آلمان، استراسبورگ به تصرف فرانسه درآمد. طی جنگ جهانی دوم مجدداً آلمان شهر را اشغال کرد و در پایان جنگ و شکست آلمان نازی در بیست و دوم نوامبر ۱۹۴۴ شهر به دست متفقین آزاد شد و به فرانسه ملحق گردید. شهر استراسبورگ پس از جنگ بازسازی

شد و اکنون شهری مدرن و امروزی است.

دفاتر بسیاری از سازمان ها و نهادهای بین المللی، از جمله پارلمان و شورای اروپا با بخش های مختلف زیر مجموعه ی آنها، در این شهر قرار دارند. از نظر اقتصادی، سیاسی و فرهنگی استراسبورگ اهمیت زیادی دارد. از صنایع مهم استراسبورگ می توان ماشین سازی، پالایشگاه نفت، صنایع فلزی، صنایع الکتریکی، الکترونیکی و صنایع چاپ را نام برد.

حمل و نقل

استراسبورگ فرودگاهی بین المللی دارد. علاوه بر آن چون در مرکز اروپا واقع شده برای تردد به آن از فرودگاه های بزرگ پاریس، فرانکفورت و زوریخ نیز می توان استفاده کرد.

خطوط مختلف راه آهن استراسبورگ را به شهرهای مختلف اروپا متصل می کند و قطارهای پر سرعت (TGV) از این شهر عبور می کنند. به طور مثال فاصله استراسبورگ - پاریس طی دو ساعت و بیست دقیقه و استراسبورگ - فرانکفورت در دو ساعت طی می شود.

رودخانه ی معروف راین که از کوه های آلپ سوییس سرچشمه می گیرد، با گذشتن از جنوب آلمان در حوالی استراسبورگ مرز دو کشور فرانسه و آلمان است. سه شعبه از رودخانه راین از شهر عبور می کند و به وسیله کانال هایی ارتباط آنها کامل شده است. رود راین قابل کشتیرانی است و کشتی های مختلف در آن تردد می کنند. به وسیله رود راین استراسبورگ به آلمان، هلند و دریای شمال متصل می شود. این شهر بعد از پاریس مهمترین بندر رودخانه ای فرانسه است. امکانات مختلف حمل و نقل از جمله تراموا در داخل شهر وجود دارد.

مکان های دیدنی استراسبورگ

۱ - کلیسای جامع شهر (Notre Dame) ساخت آن طی سال های ۱۴۲۹-۱۱۷۶ انجام شده و ارتفاع برج آن ۱۴۲ متر است. این کلیسا مهمترین ساختمان و اثر معماری تاریخی شهر است. در این کلیسا تعداد زیادی مجسمه و یک ساعت

نجومی وجود دارد؛

رودخانه راین

کلیسای سن پل

مزون کامرزل

کلیسای سن پل

۲ - بخش قدیمی و تاریخی شهر: شامل ساختمان ها و کانال های زیبا که جزو آثار تاریخی جهانی است و توسط یونسکو به ثبت رسیده است؛

۳ - ساختمان قدیمی مزون کامرزل (Maison Kammerzell): متعلق به قرن پانزدهم است. این بنا روبروی کلیسا و سمت چپ آن واقع شده است؛

۴ - قصر روان (Palais de Rohan): در سال ۱۶۸۱ به سبک فرانسوی ساخته شده و اکنون موزه هنر، موزه باستان شناسی و موزه هنرهای کاربردی در آن واقع شده است؛

۵ - موزه های شهر: موزه های مختلف دیگری نیز در شهر وجود دارند مانند: موزه هنرهای معاصر، موزه تاریخ و موزه جانور شناسی؛

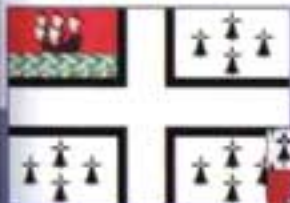
۶ - پارک طبیعی: با باغ وحش کوچک داخل آن که حیوانات در آن تقریباً آزادند؛

۷ - پارک شهر (Stock Feld): که حدود یکصد سال پیش تاسیس شده است و در جنوب شرقی شهر قرار دارد؛

۸ - ساختمان های پارلمان و شورای اروپا: که با سبک و معماری خاصی ساخته شده اند؛

۹ - میدان بار فروش ها (Place des Halles): مرکز خریدی با بیش از یکصد فروشگاه مختلف است که در شمال بخش مرکزی شهر قرار دارد.

در مرکز خرید شهر فروشگاه ها و رستوران های زیادی وجود دارد.

نانت (Nantes)

شهر نانت در غرب فرانسه در کنار رود لوآر (Loire)، در محل تلاقی دو رودخانه اِردِر (Erdre) و سِوَر (Sevre) در ۵۰ کیلومتری اقیانوس اطلس قرار دارد. به نانت لقب ونیز غرب (Venice of the west) داده شده است و این به علت قرار گرفتن

آن در دلتای رودخانه‌های لوآر و سیور است. هفته نامه لکسپرس (L'Express) در سال ۲۰۰۳ نانت را به عنوان «سبزترین شهر فرانسه» اعلام کرد در حالی که در سال ۲۰۰۳ و ۲۰۰۴ هفته نامه لوپونت (Le Point) آن را به عنوان «بهترین مکان برای زندگی کردن» انتخاب کرد. در اوت سال ۲۰۰۴ در مجله تایم (Time) از این شهر به عنوان «بهترین شهر برای زندگی در تمام اروپا» نام برده شده است.

آب و هوا

زمستان‌های این شهر سرد و تابستان‌های آن معتدل است و بارش باران در تمام طول سال هوای این شهر را ملایم کرده است.

جدول آب و هوای نانت													
ماه	ژانویه	فوریه	مارس	آوریل	مئی	ژوئن	جولای	اوت	سپتامبر	اکتوبر	نوامبر	دسامبر	میانگین دمای روزانه (سانتیگراد)
بیشترین	۹	۱۰	۱۳	۱۷	۲۰	۲۲	۲۵	۲۵	۲۲	۱۹	۱۵	۱۲	۱۷
کمترین	۴	۳	۵	۱۰	۱۴	۱۴	۱۲	۱۰	۶	۴	۶	۹	۹
بارندگی (میلیمتر)	۶۳	۵۳	۳۷	۴۵	۳۸	۲۷	۳۱	۲۵	۴۰	۶۸	۵۸	۵۵	۵۵

جغرافیای انسانی

این شهر با جمعیت حدود ۲۸۱۵۰۰ نفر (۲۰۰۸) و تراکم جمعیت ۳،۱۸۴ در کیلومتر مربع ششمین شهر پرجمعیت فرانسه به حساب می‌آید. نانت مرکز ایالت پئی دو ل لوآر (Pays de la Loire) است و در استان بریتانی (Brittany) یک شهر فرهنگی با اهمیت محسوب می‌شود. در دانشگاه‌های و مراکز آموزش عالی این شهر حدود ۳۲۰۰۰ دانشجو تحصیل می‌کنند. دانشگاه نانت سومین دانشگاه فرانسه است. این شهر همچنین از نظر تحقیقاتی با اهمیت است بطوریکه بیش از دو هزار محقق در دو بیست مرکز تحقیقاتی آن مشغول بکارند.

اقتصاد

شهر نانت از نظر اقتصادی اهمیت زیادی دارد بطوریکه ارزش تولیدات این شهر در سال ۲۰۰۷ حدود سی میلیارد دلار بوده است که برای جمعیت حدود پانصد هزار نفری، رقم نسبتاً زیادی است. از کارخانجات و تولیدات مهم آن می‌توان به کارخانجات هواپیماهای ایرباس، فولاد و محصولات غذایی از جمله: قند، شکر و بیسکویت اشاره کرد. شهر نانت نیروگاه هسته‌ای برای تولید برق نیز دارد.

تاریخچه

اولین ساکنان این شهر، قبیله‌ای از گل‌ها (Gauls) بوده‌اند که نانترز (Namnetes) نامیده می‌شده‌اند و نام (Nantes) هم از نام آنها گرفته شده است. در سال ۱۵۳۲ این دوک نشین توسط حکومت فرانسه شکست خورد و به این کشور ملحق شد. در قرن ۱۸ تا قبل از لغو برده‌داری، نانت مرکز تجارت برده در فرانسه بود و این تجار پر درآمد این شهر را تبدیل به مهمترین بندر فرانسه و شهری ثروتمند نمودند. در قرن ۱۹ نانت شهری صنعتی بود. در سال ۱۸۵۱ ساخت خط آهن باعث رونق اقتصادی در نانت شد. نانت در طی جنگ‌های اول و دوم جهانی صدمات زیادی دید اما اهمیت خود را همچنان حفظ نمود.

حمل و نقل

سیستم حمل و نقل در این شهر بسیار پیشرفته است. اولین وسیله حمل و نقل عمومی به نام امنی بوس (Omnibus) در سال ۱۸۲۶ در نانت راه‌اندازی شد و پس از آن شهرهای پاریس، لندن و نیویورک از آن تقلید کردند. سیستم حمل و نقل فعلی این شهر شامل سه مسیر تراموا، یک مسیر اتوبوس سریع السیر به نام (Busway)، تعداد زیادی مسیر اتوبوس‌رانی و یک مسیر اتوبوس ویژه در بین فرودگاه نانت و مرکز شهر به نام (Tan Air)، است که همگی از یک سیستم پرداخت مشترک (Ticketing System) استفاده می‌کنند. مسیر تراموای شهر نانت،

طولین‌ترین مسیر در فرانسه است.

سیستم قطار سریع‌السیر (TGV) شهر نانت را با شهرهای پاریس، لیون، مارسی، لیل و استراسبورگ مرتبط کرده است.

در مسیرهای آبی شبکه تن (Tan Network) با سه مسیر اتوبوس آبی ناوی بوس (Navi Bus) رفت و آمد از طریق رودخانه‌ها را ممکن ساخته است.

فرودگاه شهر نانت (Nantes Atlantique Airport) در ۸ کیلومتری جنوب غربی شهر واقع است و بزرگترین فرودگاه در غرب فرانسه محسوب می‌شود. پروازهای این فرودگاه به شهرهای فرانسه و سایر کشورهای اروپا و همچنین به قاره آمریکا از جمله مونترال در کانادا و چند شهر در آفریقای شمالی انجام می‌شود.

محل‌های خرید

پسج پامرای (Passage Pameraye) یک مرکز خرید تاریخی و معروف شهر است؛ همین‌طور خیابان‌های کریبون (Crebillon) و اُرلئان (Orleans) که به (Place Royale) ختم می‌شوند. منطقه تالنساک (Talensac) نیز از مراکز مشهور برای خرید است.

مکان‌های دیدنی

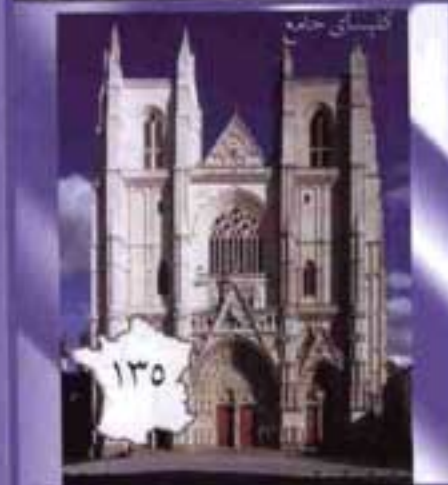
۱ - میدان کامرس (Place du Commerce): میدان مرکزی شهر است. بسیاری از دیدنی‌های شهر در نزدیکی آن قرار دارد. در منطقه قدیمی نانت (Place du Bouffay) تعداد زیادی رستوران و فروشگاه‌های مختلف وجود دارد؛

۲ - قلعه دوک‌های بریتانی (Castle of The Dukes of Brittany): این قلعه محل زندگی حکمرانان بریتانی بوده است و از سال ۱۹۴۱ در زمان جدا شدن شهر نانت از بریتانی، در اختیار برتون‌ها (Breton) از فرانسه قرار گرفت. وزارت فرهنگ فرانسه در سال ۱۸۶۲ این قلعه را به عنوان یک بنای تاریخی به ثبت رساند؛

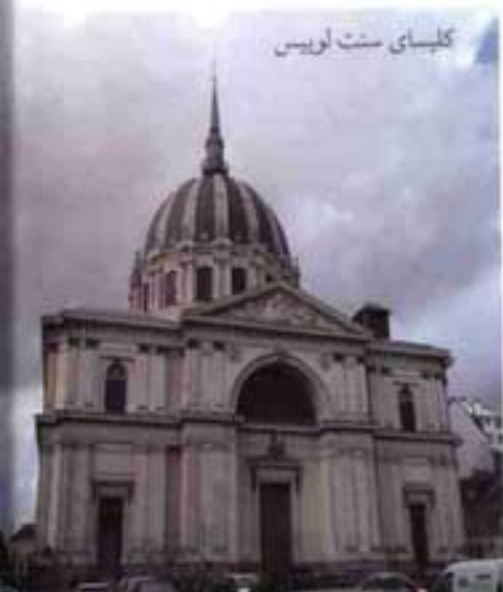
۳ - کلیسای جامع سنت پتر و پل یا کلیسای جامع نانت (Cathedral of St. Peter and St. Paul) (Nantes Cathedral): ساخت این کلیسا به سبک گوتیک در سال ۱۴۳۴ آغاز گردید و در ۱۸۹۱ پس از گذشت ۴۵۷ سال به پایان رسید. در نمای خارجی این کلیسا دو برج بلند به ارتفاع ۶۳ متر

میدان کامرس

کلیسای سنت لوئیس

قرار دارند و ۵ درب ورودی به نام‌های قدسین در قسمت‌های مختلف آن ساخته شده‌اند؛

۴ - کلیسای سنت لوئیس (Basilica of Saint-Louis)

یا (Notre-Dame de Bon-Port): این کلیسا در سال ۱۸۴۶ ساخته شد و گنبد بزرگ آن به تقلید از گنبد ساختمان لزانوالید (Les Invalides) در پاریس ساخته شده است؛

۵ - موزه تاریخ نانت (Nantes History Museum):

این موزه در قلعه دوک‌های بریتانی قرار دارد و بیانگر تاریخ این شهر تاکنون است؛

۶ - موزه هنرهای زیبا (Fine Arts Museum): در این موزه آثار مختلفی از هنرمندان بزرگ دنیا شامل تابلوهای نقاشی تا هنر مدرن معاصر نگهداری می‌شود.

۷ - موزه ژول ورن (Jules Verne Museum): این موزه ساختمانی زیبا مربوط به اواخر قرن نوزدهم است و با ارائه چشم اندازی زیبا از رودخانه لوآر فضای آثار ژول ورن را تداعی می‌کند، هرچند که وی هرگز در این محل زندگی نکرده است. این موزه دارای ۸ اتاق است و در آنها برخی از اشیاء متعلق به ژول ورن نگهداری می‌شوند. در اتاق سمعی بصری این موزه می‌توان بهتر با این نویسنده و آثار وی آشنا شد.

موزه ژول ورن

۸ - موزه دریانوردی (Naval Museum)

این موزه در حقیقت کشتی (Tu 7 Class Destroyer) است که از سال ۱۹۸۸ پس از بازنشستگی به عنوان موزه استفاده می‌شود؛

۹ - ماشین های جزیره نانت (Machines of the Isle of Nantes)

یک پروژه فرهنگی - هنری و تاریخی است که سعی دارد فضایی رویایی و فانتزی را برای بازدیدکنندگانش ایجاد کند. در این مکان، دنیای خیالی آثار ژول ورن به همراه دنیای مکانیکی آثار پیکاسور درهم آمیخته است. سه وسیله مکانیکی این مکان عبارتند از: یک فیل مکانیکی عظیم الجثه که بازدیدکنندگان می‌توانند بر روی آن سوار شوند و در شهر گردش کنند، چرخ و فلک بزرگ دریایی به شکل ۲۷ موجود دریایی، درخت حواصیل (The Heron Tree) به ابعاد ۴۵ در ۲۸ متر که درختی آهنی است که بر بالای آن دو مرغ حواصیل نشسته‌اند و بازدیدکنندگان می‌توانند با سوار شدن بر بال یا پشت آنها در اطراف درخت به پرواز درآیند. دو طرح چرخ و فلک و درخت به گفته‌ی طراحان و سازندگان خود در سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۴ به اجرا در خواهند آمد.

۱۰ - میدان پلیس رویال (Place Royale)

میدانی تاریخی در مرکز شهر که به تازگی بازسازی شده است؛

۱۱ - ساختمان دادگاه عالی نانت (Court House)

این ساختمان در سال ۲۰۰۰ ساخته شد و

طراحی آن را ژان نوول (Jean Nouvel) معمار فرانسوی انجام داد؛

۱۲ - پارک گیاه‌شناسی (Jardin des Plantes de Nantes)

در این پارک تقریباً ۱۱۰۰۰ گونه از گیاهان مختلف نگهداری می‌شوند. فضای پارک با استخرها، حوضچه‌ها، آبشارها، فواره‌های زیبا و یک رشته کوه مصنوعی تزئین شده است.

مجموعه گل‌های کاملیا، ماگنولیا و لاله‌ی این پارک بسیار دیدنی هستند.

ورزش

تیم فوتبال نانت (FC Nantes)
بازی های خود را در استادیوم
لوئیس فونتونو (Louis Fonteneau)
که به لَ بوژوآر (La Beaujoire)
معروف است انجام می دهد.

هر سال جشنواره های مختلفی در شهر نانت برگزار می شوند که برخی از آنها عبارتند از:

اُستر (Eustaire): نمایشگاه آثار هنری که هر دو سال یکبار برگزار می شود؛
فستیوال موسیقی جاز در کنار رودخانه اِژدر؛

فستیوال قاره ها (Festival des trios Continents) که فستیوال فیلم از قاره های
آسیا، آفریقا و آمریکای
جنوبی است.

(La Folle Journée)
بزرگترین فستیوال
موسیقی کلاسیک است
که هر سال در نانت برگزار
می شود.

گرنوبل (Grenoble)

گرنوبل از شهرهای استان ایزر (Isere) در ناحیه
رن-آلپ و مجاور کوه های کشور فرانسه است. آب و هوای
شهر در تابستان معتدل و زمستان ها سرد همراه با بارش
برف است. جمعیت گرنوبل در سال ۲۰۰۵ حدود ۱۵۷,۹۰۰
نفر گزارش شده است.

علاوه بر فرودگاه شهر، فرودگاه های بین المللی شهر لیون و ژنو (سوئیس) نیز در نزدیکی گرونوبل واقع شده اند. قطار سریع السیر (TGV) از این شهر عبور می کند. جاده ها، خطوط ریلی و قطارهای مختلف گرونوبل را به اقصی نقاط اروپا متصل می کند. این شهر از پاریس سه ساعت و از لیون یک و نیم ساعت فاصله دارد.

گرونوبل چهار دانشگاه (UPMF)، (UJF)، (UNPG) و دانشگاه استاندال (Stendhal University) دارد و از قطب های مهم علمی و فناوری فرانسه است.

مؤسسات آموزش عالی گرونوبل، آموزش های خود را بر اساس رابطه ی نزدیک با صنعت، پژوهش و تبادلات بین المللی ارایه می نماید. به طور سنتی پژوهش در شهر گرونوبل گرایش به فناوری خاص و دقیق دارد. برجستگی فضاها ی آموزشی و پژوهشی گرونوبل بر محیط زیست مناسب شهر و غنای زندگی شهری و فرهنگی ناحیه ای آن تکیه دارد. جایگاه گرونوبل در قلب کوه های آلپ فرانسه، داشتن فعالیت هایی چون اسکی، کوهپیمایی، صخره نوردی، کایت سواری و ... را برای ساکنان شهر میسر می سازد. گرونوبل میزبان بازی های المپیک زمستانی سال ۱۹۶۸ بوده است.

در نزدیکی شهر سه پارک طبیعی وجود دارد. دریاچه های متعدد و دریای مدیترانه در نزدیکی این ناحیه به علاقمندان قایقرانی و شنا، مکان هایی متنوع و عالی اعطا می کند. در مجاورت شهر قلعه ها و قصرهای تاریخی متعلق به قرون وسطی نیز وجود دارد.

هنری بیل استاندال، نویسنده شهیر فرانسوی در سال ۱۷۸۳ در این شهر متولد شد.

کلیسای سن مائو

منطقه دوک نشین بریتانی در غرب فرانسه قرار دارد و به صورت شبه جزیره ای درون اقیانوس اطلس پیشروی کرده است. وسعت ناحیه بریتانی ۳۴۰۲۳ کیلومتر مربع و جمعیت آن در سال ۲۰۰۷ حدود ۴,۳۶۵,۵۰۰ نفر گزارش شده است.

بریتانی به خاطر سنگ های تاریخی و عجیب خود، معروف است. در این منطقه سنگ های بزرگی دیده می شوند که به حالت قائم بر زمین ایستاده و یا خوابیده اند. این تخته سنگ ها بصورت تکی و یا دسته جمعی و در برخی موارد با آرایشی خاص چیده شده اند که افراد محلی به آنها دولمن (Dolmen) به معنی میز سنگی و یا من هیر (Menhir) به معنی راه سنگی می گویند. در ناحیه کارناک (Carnac) حدود دوهزار و هشتصد نمونه از این تخته سنگ ها به حالت های مختلف وجود دارد و باستان شناسان معتقدند که کارناک محل عبادت قبایل مختلف بوده و اجساد مردگان نیز در این محل دفن می شده است. چنین سنگ هایی در منطقه کوه های پیرنه و برخی کشورهای دیگر کم و بیش وجود دارد.

تعداد زیادی شهر در منطقه ی بریتانی وجود دارد که مهمترین آنها شهر رن (Rennes) و بندر برست (Brest) است.

این منطقه آب و هوایی معتدل، دیدنی های طبیعی زیاد و سواحل مختلف دارد. برای رسیدن به منطقه، راههای مختلفی از جمله: قطارهای سریع السیر (TGV)، فرودگاه های مختلف و بزرگراه های گوناگون وجود دارد.

منطقه کارناک

موناکو (Monaco)

مون کارلو

کلیسای سن نیکلا

موناکو با وسعت ۱/۹۶ کیلومتر مربع پس از واتیکان، کوچکترین کشور جهان است. موناکو در جنوب شرقی فرانسه، ساحل دریای مدیترانه و حدود پانزده کیلومتری شرق شهر نیس قرار دارد. این کشور از سه طرف به فرانسه محدود است و از طرف جنوب به دریا راه دارد. آب و هوای موناکو مشابه نیس است. شهر بر روی صخره بزرگی که درون دریا فرو رفته قرار دارد. محلی ها به موناکو، صخره نیز می گویند. در سال ۲۰۰۹، جمعیت موناکو ۳۲۹۶۵ نفر برآورد شده است. پایتخت آن شهر مون کارلو (Mont Carlo) است. نام مون کارلو از کارلو شاهزاده موناکو گرفته شده است. هرکول (Hercule) و فون ویل (Fontvieille) دو بندر قدیمی و جدید موناکو هستند. موناکو پرتراکم ترین کشور جهان است.

این کشور جزو اتحادیه اروپا نیست، ولی قوانین آن هماهنگ با این اتحادیه است؛ به طور مثال پول رایج آن یورو است. زبان رسمی موناکو از سال ۱۸۶۱ که از ایتالیا جدا شد، تا حدود یکصد سال ایتالیایی بود و از آن به بعد به فرانسوی تغییر یافت. موناکو تاریخ پر فراز و نشیبی دارد. در طول تاریخ تحت

سلطه حکومت های مختلف اروپایی بوده، تا اینکه از سال ۱۹۱۱ حاکم موناکو اختیارات را به دست گرفت. این کشور در سال ۱۹۹۳ به عضویت سازمان ملل با حق رای پذیرفته شد. موناکو ویل (Monaco-Ville) بخش قدیمی موناکو است. موناکو قصر و کاخ های مختلفی دارد. کلیسای سن نیکلا (Saint-Nicolas) و موزه اقیانوس شناسی در شهر قرار دارند. صنعت جهانگردی درآمد اصلی موناکو است. کازینوها و قمارخانه های مختلفی در موناکو وجود دارد. سواحل دریای موناکو مانند نیس، توریست های زیادی را به خود جلب می کند.

رئونیون (Reunion)

مسجد مانی

جزیره کوهستانی و آتشفشانی رئونیون در غرب اقیانوس هند و حدود هفتصد کیلومتری شرق ماداگاسکار قرار دارد. مساحت جزیره ۲۰۵۱۲ کیلومتر مربع با حدود ۶۳ کیلومتر طول و ۴۵ کیلومتر عرض است. این جزیره رکورد دار بارندگی در جهان است. در ۱۶ مارس سال ۱۹۵۲ طی ۲۴ ساعت در این جزیره ۱۸۷۰ میلیمتر و در ماه مارس سال ۲۰۰۷ نیز طی سه شبانه روز ۳۹۲۹ میلیمتر باران بارید.

جمعیت رئونیون در سال ۲۰۰۷، حدود ۷۹۳،۰۰۰ نفر اعلام شده است. ترکیب جمعیت آن تقریباً از ۴۳٪ دو رگه های سیاه و سفید ۲۶٪ سفید پوست، ۲۰٪ تامیلی و بقیه از مهاجران سرزمین های مختلف اند. اکثریت مذهب کاتولیک دارند و تعدادی مسلمان، بودایی و هندو نیز در جزیره وجود دارد.

آب و هوای گرم و مرطوب و باران فراوان، شرایط مطلوبی را برای کشت برخی محصولات مانند نیشکر به وجود آورده است. در گذشته اقتصاد جزیره بر کشاورزی و کشت محصولاتی مانند نیشکر، قهوه و ماهیگیری استوار بود؛ ولی به مرور رئونیون مورد توجه جهانگردان قرار گرفته و صنعت توریسم در آن رو به رشد است. زبان رسمی آن فرانسوی و زبان محلی کریول است. جزیره از پنج بخش تشکیل شده و مرکز آن سن دنی (Saint-Denis) است. سن پل (Saint Paul)، سن پیر (Saint Pierre)، لتامپون (Le Tampon) و سن لویی (Saint-Louis) از دیگر شهرهای آن هستند.

در ابتدا رئونیون خالی از سکنه بود. نخستین بار سیاحان مسلمان آن را شناسائی کردند و به آن جزیره غربی گفتند. در سال ۱۵۱۳، پرتغالی ها آن را سانتا آپولونیا (Santa Apollonia) و فرانسویان در ابتدا به آن بوریون می گفتند، ولی بعد از انقلاب فرانسه به رئونیون تغییر نام داد. در طول چند قرن اخیر جزیره، بارها میان قدرت های استعماری دست به دست شده است، ولی سرانجام تحت سیطره فرانسه قرار گرفت.

جزایر آتشفشانی مایوت با حدود ۸۵۸ کیلومتر مربع مساحت در غرب اقیانوس هند، شمال غربی ماداگاسکار و ۳۲۰ کیلومتری شرق موزامبیک واقع شده است. بزرگترین جزیره آن گراند تر (Grand-Terre) با طول ۳۹ و عرض ۲۲ کیلومتر است. مرتفع ترین محل آن ششصد و شصت متر ارتفاع دارد. آب و هوای مایوت گرم و مرطوب و پر باران است. در سال ۲۰۰۷، جمعیت آن حدود ۱۸۶.۴۵۰ نفر اعلام شده است. حدود ۹۸٪ مردم مایوت مسلمان اند. نام جزیره از زبان عربی و کلمه الموت گرفته شده است. افراد بومی مایوت را مانوره (Mahorais) می گویند. زبان محلی مایوت کیبوشی (Kibushi) و زبان رسمی فرانسوی است.

مرکز مایوت، مامودزو (Mamoudzou) است. بیشتر مردم در روستاها و شهرهای کوچک زندگی می کنند. اقتصاد جزیره، بر کشاورزی و ماهیگیری استوار است. محصولات اصلی آن نیشکر، وانیل و قهوه است.

گوآدلوپ (Guadeloupe)

REGION GUADELOUPE

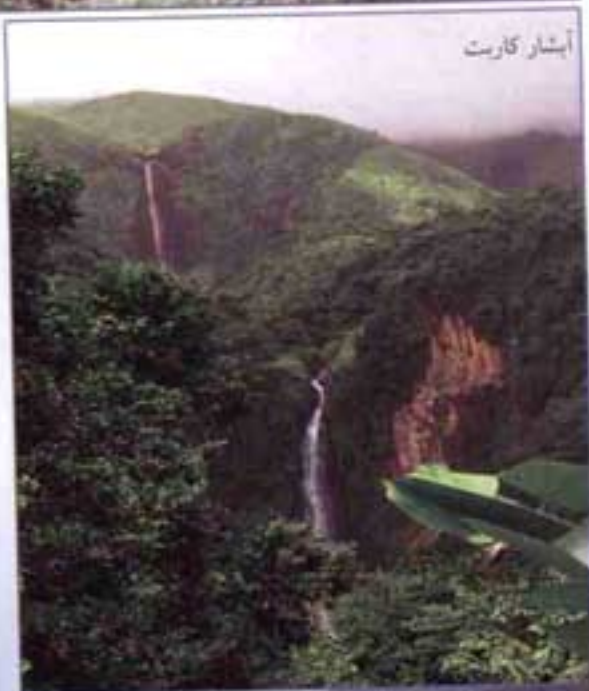
جزیره گوآدلوپ با ۱۷۸۰ کیلومتر مربع مساحت در حاشیه شرقی دریای کارائیب، در آمریکای مرکزی قرار دارد. گوآدلوپ شمالی ترین بخش از جزایر بادگیر (Wind ward) و بخشی از مجمع الجزایر آنتیل کوچک محسوب می شود. علاوه بر جزیره اصلی، گوآدلوپ از جزایر دیگری مانند: ماری گالانت

(Marie-Galante)، لادزیراد (La Desirade)، لُسنت (Le Saintes)، سن بارتلمی (Saint Barthelemy) و بخش فرانسوی جزیره سن مارتین (Saint Martin)

آبشار کارت

تشکیل یافته است. جزیره اصلی گوادلوپ به دو بخش جداگانه گراندتر (Grande-Terre) و باس تر (Basse-Terre) تقسیم شده است.

جزایر منشاء آتشفشانی دارند و بلندترین نقطه آنها آتشفشان لسوفرییر (La Soufriere) با ارتفاع ۱۴۶۷ متر است. آب و هوای جزیره گرم و مرطوب و پر باران است. در سال ۲۰۰۶، جمعیت جزایر حدود ۴۵۲،۷۰۰ نفر اعلام شده است. ترکیب جمعیتی آن تقریباً ۷۶٪ دو رگه‌های سفید و سیاه و سرخ، ۱۰٪ سفید پوست و ۱۰٪ سیاه پوست است. مرکز جزایر شهر باس تر است. لزآیم (Les Abymes)، سنت آن (Saint Anne)، پون آیتیه (Point a Piter)، لگوزیه (Le Gosier) از شهرهای مهم آن هستند. مذهب اغلب افراد کاتولیک و زبان رسمی فرانسوی است.

اقتصاد جزایر بر توریسم، کشاورزی، ماهیگیری و صنایع سبک استوار است. بیشتر توریست ها از سرزمین اصلی فرانسه به این جزایر می آیند. نیشکر، موز، یام و آناناس از محصولات اصلی جزایر است. پول رایج مانند فرانسه یورو است. جزایر گوادلوپ طی سفر دوم کریستف کلمب در سال ۱۴۹۳ کشف شد. این جزایر بارها بین قدرت‌های استعماری دست به دست شده است و سرانجام تحت حکومت فرانسه قرار گرفت.

مارتینیک (Martinique)

جزیره مارتینیک با مساحت ۱۱۲۸ کیلومتر مربع در حاشیه شرقی دریای کارائیب و جنوب دومینیکن در آمریکای مرکزی واقع شده است.

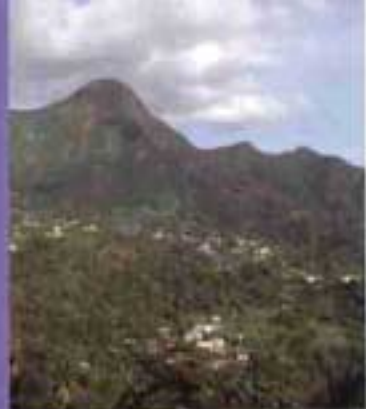
مارتینیک جزیره‌ای آتشفشانی و یکی از جزایر بادگیر مجمع‌الجزایر آنتیل است. مرتفع‌ترین نقطه آن آتشفشان مون پلے (Mount Pelee) با ارتفاع ۱۳۹۷ متر است. آب و هوای آن گرم، مرطوب و پر باران است. لورن (Lorrain) مهم‌ترین رودخانه‌ی جزیره مارتینیک است. در سال ۲۰۰۷، جمعیت مارتینیک حدود چهارصد هزار نفر اعلام شده است. مرکز آن فور-دفرانس (Fort-De-France) با جمعیت ۴۰۲۰۰۰ نفر (سال ۲۰۰۸) است.

لولامانتن (Le Lamantin)، شولشر (Schoelcher) و لوربر (Le Robert) از شهرهای آن هستند. فرانسوی، زبان رسمی و افراد بومی بیشتر به زبان کرل (Creole) صحبت می‌کنند.

به دلیل کوهستانی بودن، حدود یک پنجم مساحت جزیره قابل کشاورزی است. اقتصاد آن بر پایه کشاورزی و ماهیگیری استوار است. انواع میوه، نیشکر، وانیل و توتون محصولات اصلی

صنعت توریسم نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. مارتینیک در سال ۱۵۰۲ توسط کریستف کشف شده و طی سال‌های ۱۶۷۴-۱۶۳۵ در اختیار کمپانی‌های فرانسوی بوده است؛ ولی در سال ۱۶۷۴ دولت فرانسه کنترل آن را به دست گرفت. طی جنگ‌های قرون ۱۸-۱۷ بارها توسط نیروهای انگلستان مورد تهاجم قرار گرفته و تصرف شده است.

ژوزفین (Josephine) همسر ناپلئون در این جزیره متولد شده است. در ۲۹ نوامبر ۲۰۰۷، زمین لرزه شدید ۷/۴ ریشتری جزیره را لرزاند و خسارت‌هایی را به بار آورد.

گویان فرانسه (French Guiana)

سرزمین گویان در شمال شرقی آمریکای جنوبی و سواحل غربی اقیانوس اطلس قرار دارد. گویان از غرب با سورینام، از شرق و جنوب با برزیل همسایه است و از شمال به اقیانوس اطلس راه دارد. تعدادی جزیره کوچک در ساحل گویان وجود دارد که متعلق به آن است.

گویان بین مدار ۶-۲ درجه ی شمالی و نزدیک خط استوا قرار دارد و آب هوای آن گرم و مرطوب و پر باران است. مرتفع ترین نقطه آن کوه پلسو و دو لینی نی (Bellevue de l'Inini) با ارتفاع ۸۵۱ متر است.

مساحت گویان حدود ۸۳.۵۳۴ کیلومتر مربع و در سال ۲۰۰۷ جمعیت آن حدود دویست و نه هزار نفر اعلام شده است. ترکیب جمعیتی آن تقریباً ۵۴٪ متولدین گویان، ۱۲٪ متولدین سرزمین اصلی فرانسه، ۵٪ مهاجرین مستعمرات فرانسه در دریای کارائیب و ۲۹٪ مهاجرین دیگر سرزمین ها هستند. اغلب مهاجرین گویان از کشورهای آمریکای جنوبی مانند برزیل و سورینام آمده اند. بیشتر جمعیت دو رگه ها و اروپاییان هستند. مرکز گویان کاین (Cayenne) و مانا (Mana)، سن لورن (Saint Laurent) و سینامری (Sinnamary) از شهرهای آن هستند.

اقتصاد جزیره بیشتر بر کشاورزی و ماهیگیری استوار بوده، کاکائو، موز، نیشکر و برنج از محصولات عمده آن هستند. معادن مختلفی از جمله: طلا و بوکسیت در گویان وجود دارد. صنعت توریسم به خصوص اکوتوریسم نیز در حال توسعه است. مرکز فضایی فرانسه که موشک های فضایی از آن پرتاب می شود در گویان قرار دارد. این مرکز مهمترین پایگاه فضایی فرانسه است. در این مرکز حدود ۱۷۰۰ نفر مشغول به کار هستند و یک چهارم تولید ناخالص گویان متعلق به این پایگاه فضایی است.

سن پیر و میکلون (Saint-Pierre and Miquelon):

این جزایر در اقیانوس اطلس شمالی و در بیست و پنج کیلومتری سواحل شرقی کانادا قرار گرفته اند. وسعت جزایر حدود دویست و چهل و دو کیلومتر مربع و جمعیت آنها حدود هفت هزار نفر است.

موزه هوا فضا

کاین

مجمع الجزایر از دو جزیره اصلی سن پیرو میکلون و چهار جزیره کوچک تر تشکیل شده است. آب و هوای جزایر سرد و شغل اصلی ساکنان آن ماهیگیری است.

پولینزی فرانسه (French Polynesia)

مجمع الجزایر پولینزی در اقیانوس آرام، حدود سه هزار کیلومتری جنوب جزایر هاوایی، بین نیوزلند و آمریکای جنوبی واقع شده است. این مجمع الجزایر شامل سی و پنج جزیره آتشفشانی و بیش از یکصد وهشتاد جزیره کوچک مرجانی است. سطح خشکی این جزایر حدود ۳۶۶۰ کیلومترمربع است که در پهنه ای وسیع از اقیانوس قرار دارد. بزرگترین جزیره آن تاهیتی (Tahiti) و مرکز آن شهر پاپت (Papeet) است. کوه اورونا (Orohena) در تاهیتی با ارتفاع ۲۲۴۱ متر بلندترین نقطه پولینزی است. در سال ۲۰۰۷ جمعیت جزایر حدود دویست و شصت هزار نفر اعلام شده است.

آب و هوای جزایر گرم، معتدل و پر باران است. اقتصاد جزایر بر کشاورزی و ماهیگیری استوار بوده و صنعت توریسم

نیز در آن رشد کرده و اهمیت یافته است. جزایر پولینزی در سال ۱۵۲۱ توسط دریانورد مشهور پرتغالی ماژلان (Magellan) کشف شده است. فرانسه آزمایشات هسته ای خود را در برخی از این جزایر انجام می دهد. این آزمایشات باعث صدمه دیدن بخشی از محیط زیست منطقه شده است؛ از سوی دیگر مرکز تحقیقات و آزمایشات هسته ای موجب رونق اقتصادی جزایر شده است.

کالدونیای جدید (New Caledonia) یا کاناک (Kanaky)

جزایر کالدونیا با وسعتی حدود ۱۸.۵۷۵ کیلومتر مربع در اقیانوس آرام و حدود یک هزار و دویست کیلومتری شرق استرالیا قرار دارد. کالدونیا از یک جزیره اصلی و تعدادی جزیره کوچک تشکیل شده است. آب و هوای آن معتدل

و مرطوب با متوسط بارندگی سالیانه حدود یک هزار و پانصد میلیمتر است. در سال ۲۰۰۷ جمعیت جزایر، ۲۴۰۴۰۰ نفر اعلام شده است. افراد بومی، کاناک (Kanak) نامیده می شوند و حدود چهل و پنج درصد افراد ساکن جزایر را تشکیل می دهند.

کالدونیا معادن نیکل با ارزشی دارد. طبق برخی گزارشها یک چهارم نیکل جهان از این معادن استخراج می شود. کشاورزی و ماهیگیری در جزایر رونق دارد و صنعت جهانگردی کالدونیا رو به پیشرفت است.

نومئا (Noumea) مرکز کالدونیا (در سال ۲۰۰۷) حدود ۹۱۴۰۰ جمعیت دارد. شهر نومئا طی جنگ جهانی دوم مرکز فرماندهی متفقین در منطقه بوده است.

فرانسه کتابخانه‌های متعددی دارد که تجمع اصلی آنها در شهر پاریس است. کتابخانه ملی فرانسه یکی از بزرگترین آنها است. این کتابخانه که در زمان شارل پنجم تاسیس شد و بیش از $6/2$ میلیون جلد کتاب، ۱۴۰ هزار نسخه خطی، ۴۵۰ هزار مدال، ۵/۵ میلیون تمبر و ۴۲۰ هزار نقشه دارد. کتابخانه الکزار (Alcazar) در شهر ماری، کتابخانه عمومی شهر و یکی دیگر از کتابخانه‌های مهم فرانسه است. پاریس کتابخانه‌های مهم دیگری از جمله: مازان (Mazan)، آکادمی طب، موزه تاریخ طبیعی، موزه مردم‌شناسی، میتران، مرکز فرهنگی ژرژ پمپیدو، سنت ژنویو و مدرسه السنه شرقیه دارد. اغلب شهرهای فرانسه یک کتابخانه شهرداری دارند که تعداد آنها به بیش از هفتصد عدد می‌رسد. دانشگاه‌ها و مدارس عالی، مراکز پژوهشی و فرهنگی فرانسه نیز کتابخانه‌های تخصصی و مجهزی دارند. بزرگترین کتابخانه دیجیتالی جهان در مقر یونسکو در پاریس تأسیس شده است.

موزه‌ها

فرانسه را با داشتن تعداد قابل توجهی موزه در واقع کشور موزه‌ها می‌دانند. بیش از سه هزار و نهصد موزه در این کشور وجود دارد که هر کدام مجموعه‌های دیدنی از ثروت‌های هنری، تاریخی، ملی و فرهنگی فرانسه و سایر کشورها به خصوص مشرق زمین را در خود جای داده‌اند، مانند: ورسای، لوور، اورسی، مانهرون، کوچی بن - فونتن بلو و کوپه که اغلب در گذشته، اقامتگاه سلاطین این کشور بوده و به موزه تبدیل شده است. در کنار این موزه‌ها موزه‌های تخصصی نیز در مورد جنبه‌های مختلف هنر و تمدن دوران یا منطقه‌ای خاص نظیر موزه کلونی برای هنر قرون وسطی یا موزه گیمه (Guimet) برای هنر مشرق زمین در فرانسه وجود دارد. بسیاری از آثار تاریخی بزرگ معماری فرانسه مانند: کلیساهای جامع، کلیساهای، قلعه‌ها، قصرها و اقامتگاه‌های سابق سلاطین این کشور تبدیل به موزه‌های ملی شده‌اند.

مشاهیر

ژاندارک (Jeanne d'Arc) (۱۴۱۲-۱۴۳۱)

این بانوی وطن پرست فرانسوی در یک خانواده روستایی به دنیا آمد و در سال ۱۴۲۹ مدعی شد که از جانب خداوند مأمور شده است تا نیروهای اشغالگر انگلستان را از شمال فرانسه به عقب براند. او این امر را با شارل هفتم در میان گذاشت و او را به همکاری تشویق کرد. ژاندارک اندکی بعد محاصره اورلئان را درهم شکست و نیروهای انگلیسی را در شمال آن شهر شکست داد. اما در آزادسازی پاریس توفیقی نیافت و در ماه می ۱۴۳۰ به اسارت بورگوندی‌ها (Burgundy) درآمد و توسط آنان به نیروهای انگلیسی فروخته شد. انگلیسی‌ها با همکاری گروهی از همدستان فرانسویان دادگاهی تشکیل دادند و او را به جادوگری و مرگ محکوم کردند. ژاندارک در روز سی‌ام ماه می سال ۱۴۳۱ در آتش سوزانده شد. او در سال ۱۹۲۰ توسط پاپ در زمره مقدسین و شهدای مسیحی قرار گرفت.

مولیر (Moliere) (۱۶۲۲-۱۶۷۳)

ژان باپتیست پوکلن (Jean-Baptiste Poquelin) که با نام مولیر شناخته می‌شود از نمایش‌نامه‌نویسان مهم قرن هفده فرانسه است. او در نمایش‌نامه‌هایش وضعیت اجتماعی دوران خود را به طنز درمی‌آورد. مولیر معروفترین درام‌نویس کمدی فرانسوی است که اکثر آثار خود را تولید، کارگردانی و حتی به اجرا درآورده است. وی در ۱۶۲۲ در پاریس به دنیا آمد. مولیر در سال ۱۶۴۳ خانواده را برای هنرپیشه شدن ترک کرد. اکثر کمدی‌های وی موضوعات جدی دارد که سرشت و طبیعت انسان‌ها را بررسی می‌نماید.

بلز پاسکال (Blaise Pascal) (۱۶۶۲-۱۶۲۳)

در نوزدهم جون و در شهر کیرمون فران (Clermont-Ferrand) دیده به جهان گشود. در ریاضیات و هندسه آنقدر پیشرفت نمود که در شانزده سالگی کتابی در مورد مقاطع مخروطی نگاشت و باعث شگفتی ریاضی دانان زمان خود شد. یکی از قضایای این کتاب هنوز هم به نام پاسکال شهرت دارد. در سال ۱۶۴۱ و در سن ۱۸ سالگی موفق شد نخستین ماشین حساب را که فقط جمع و تفریق انجام می داد، اختراع کند. او توانست با محاسبه مقادیر بی نهایت خرد و همچنین محاسبه احتمالات ریاضی، محاسبات علمی زمان خود را منقلب سازد. پاسکال در علوم طبیعی نیز به کشف مجهولاتی نایل شد. وی بنیاد علم فشار مایعات و بخارات را پایه گذاری کرد. همچنین وزن داشتن هوا و امکان خالی شدن ظرف مسدود را از هوا به تجربه معلوم کرد. پاسکال عمر کوتاهی داشت و در سن ۳۹ سالگی بر اثر بیماری درگذشت.

ولتر (Voltaire) (۱۷۷۸-۱۶۹۴)

فرانسوا ماری آرو (Francois Marie Arouet) که بعدها نام ولتر را بر خود نهاد، سال ۱۶۹۴ در پاریس به دنیا آمد. تحصیلات خود را در مدرسه لوئی کبیر تمام کرد و بعد به انجمنی به نام (تمپل) پیوست و سپس شاگرد یکی از قضات دادگستری فرانسه شد. در سال ۱۷۱۵ اشعاری بر ضد فیلیپ دوم از خانواده اورلئان سرود که باعث تبعید وی از فرانسه گشت. پس از چندی جایزه آکادمی فرانسه به وی تعلق گرفت. از کارهای تحقیقی وی می توان «تاریخ روسیه و فرهنگ فلسفی» و «عصر لوئی چهاردهم» را نام برد. سایر آثار او عبارتند از: «مرگ قیصر»، «دوشیزه اورلئان» و «کاندید». ولتر در سی ام ماه مه ۱۷۷۸ در ۸۴ سالگی به علت کهولت، کار و خستگی زیاد بدرود حیات گفت.

آنتوان لورن لاوازیه (Antoine Lavoisier) (۱۷۴۳-۱۷۹۴)

لاوازیه، شیمیدان فرانسوی در شهر پاریس به دنیا آمده است. پس از مطالعات و بررسی‌های متعدد اعلام کرد که در فرآیند سوختن و اشتعال فقط به بخش خاصی از هوا که وی آن را، اکسیژن (Oxygen) نامید نیاز هست و بر همین اساس عنصر بودن آتش را عقیده ای غیر علمی خواند. او به یاری لاپلاس (Laplace) (ریاضی‌دان و ستاره شناس فرانسوی) ثابت کرد که آب از ترکیب اکسیژن و هیدروژن ساخته شده و بر همین اساس قوانین اساسی ترکیب شیمیایی را بنیان نهاد.

ناپلئون اول (ناپلئون بناپارت) (Napoleon Bonaparte) (۱۷۶۹-۱۸۲۱)

ناپلئون در پانزدهم آگوست، در آژاکسیو (Ajaccio) واقع در کورسیکا (Corsica) چشم به جهان گشود. بعدها به خدمت ارتش درآمد. در محاصره سال ۱۷۹۳ شهر تولون به عنوان ژنرال فرمانده توپخانه شرکت کرد. در سال ۱۷۹۶ با ژوزفین ازدواج کرد. ناپلئون به منظور تضعیف قدرت تجاری بریتانیا، مصر را در سال ۱۷۹۸ فتح کرد. در همان سال جزیره مالت (Malta) را نیز تسخیر نمود. او طی کودتای نهم نوامبر سال ۱۷۹۹ به عنوان کنسول اول، قدرت را در دست گرفت و در سال ۱۸۰۴ خود را امپراتور فرانسه خواند و جنگ با انگلستان را مجدداً آغاز کرد. ناپلئون متعاقب کسب پیروزی‌های درخشان نظامی، قلمرو امپراتوری خود را از اسپانیا تا ایتالیا و لهستان قرار داد، برادرش ژوزف را به عنوان پادشاه ناپل (۱۸۰۶ تا ۱۸۰۸) و اسپانیا (۱۸۰۸ تا ۱۸۱۳) و برادر کوچکترش لویی را به پادشاهی هلند (۱۸۰۶ تا ۱۸۱۰) تعیین کرد. ناپلئون در سال ۱۸۰۹ ژوزفین را به دلیل نازایی طلاق و با ماری لوئیز (Marie Louise) شاهزاده خانم اتریشی پیمان زناشویی بست و در سال ۱۸۱۱ صاحب یک پسر شد.

او در تهاجم سال ۱۸۱۲ خود به روسیه با شکستی مصیبت بار مواجه شد و در

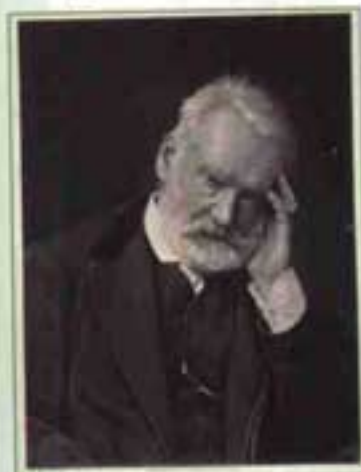
سال ۱۸۱۴ به جزیره کوچک ایل (Elba) در سواحل ایتالیا تبعید گردید. وی در سال ۱۸۱۵ از تبعیدگاه فرار کرد و به کشورش مراجعت و قوایی جمع آوری کرد. به این ترتیب جنگ معروف یکصدروزه آغاز شد، ولی ناپلئون در نبرد واترلو (Waterloo) شکست خورد و به پاریس گریخت. سرانجام به جزیره سنت هلن (Saint Helena) تبعید شد و در همان مکان جان سپرد.

اونوره دبالزاک (Honore de Balzac) (۱۷۹۹-۱۸۵۰)

این نویسنده مشهور فرانسوی در شهر تور (Tours) به دنیا آمد. در پاریس به وکالت علاقمند گردید و به تحصیل حقوق پرداخت. اما سه سال بعد از قبول حرفه وکالت سرباز زد و به نویسندگی پرداخت. در سال ۱۸۲۷، نوشتن کتاب مشهورش را تحت عنوان «کمدی انسانی» آغاز کرد و در سال ۱۸۴۷

آن را به پایان رساند. او همچنین مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه و بلند را به رشته تحریر درآورد که تصویری روشن از اوضاع آن زمان را ارائه می‌دهد و از آن جمله می‌توان به داستان «باباگوریو» منتشر شده در سال ۱۸۳۴، اشاره کرد. بالزاک هر سال یک یا دو رمان طویل، ده-دوازده رمان کوچک، چندین داستان کوتاه و نمایشنامه می‌نوشت. وی روزنامه‌ای هم دایر کرده بود که هفته‌ای دوبار منتشر می‌شد و بیشتر مطالب آن را خودش می‌نوشت. بالزاک با این پشتکار و نبوغ خط سیر نویسندگی را در قرن نوزدهم تغییر داد.

ویکتور هوگو (Victor Hugo) (۱۸۰۲-۱۸۸۵)

این نویسنده فرانسوی در شهر بزانسون (Besancon) چشم به جهان گشود و بعدها به عنوان برترین نویسنده رمانتیک جهان، شهرتی به سزا کسب کرد. او از سال ۱۸۵۱ تا ۱۸۷۰ را در تبعید به سر برد و طی همین

دوران کتاب طنز و کنایه آمیزی را علیه ناپلئون منتشر ساخت. هوگو پس از پایان دوران تبعید به پاریس مراجعت و به عنوان سناتور جمهوری سوم

فرانسه آغاز به فعالیت کرد. چند سال پس از مرگ ویکتور هوگو ملت فرانسه به اهمیت و ارزش کار وی پی برده و طی مراسمی از این شاعر، رمان‌نویس و نمایشنامه‌نویس برجسته، تجلیل به عمل آوردند. جسد او در پانتئون پاریس به خاک سپرده شد. «گوژپشت نتردام» (۱۸۳۱) و «بینویان» (۱۸۶۲) دو اثر برجسته ویکتور هوگو هستند. او علاوه بر نویسندگی در شعر نیز مهارت داشته است.

الکساندر دوما (Alexandre Dumas) (۱۸۰۲-۱۸۷۰)

دوما رمان‌نویس و نمایشنامه‌نویس فرانسوی است. پدر الکساندر دوما، ژنرال ارتش جمهوری بود و در هنگام مرگش در سال ۱۸۰۶ خانواده وی در فقر شدید به سر بردند. ادراک عمیق دوما از هنر نمایشی و سهولت بیان، او را از چنان پیشرفتی در این راه برخوردار کرد که ویکتور هوگو، پیشرو واقعی تئاتر رمانتیک هرگز به آن دست نیافت. دوما از ۱۸۳۹ رمان‌نویسی را با رمان‌های تاریخی آغاز کرد.

وی نویسنده بزرگ آثار نمایشی به شمار می‌آید. از معروفترین رمان‌های دوما «سه تفنگدار» (Les Trois Mousquetaires) است (که در سال ۱۸۴۴ با همکاری ماکه نوشته شد). الکساندر دوما در سراسر زندگی از آثار خود ثروت فراوان به دست آورد و چشمان مردم پاریس را به وسیله پذیرایی‌های پرشکوه و زندگی مجلل خود خیره ساخت. او قصر و تئاتر شخصی بنا کرده بود؛ ولی آخرین سال‌های عمر را در فقر گذراند. وی در حدود سیصد رمان و نمایشنامه و تعداد بی‌شماری مقاله از خود باقی گذاشت. آثار کامل او شامل یکصد و سه جلد است. این مطلب درست است که دوما سبک خاصی نداشت و تاریخ ادبیات فرانسه به همین جهت چندان او را نستود، اما آثار عظیمش مانند آثار هوگو و بالزاک از پرخواننده‌ترین آثار عصر رمانتیک به شمار آمده و قهرمانان داستان‌هایش، اشخاصی فراموش‌نشدنی مانده‌اند. شاید نتوان دوما را با معیار ارزش‌های دیگر نویسندگان سنجید، اما وی خالق افسانه‌هایی است که فرانسه از قرن‌ها پیش به خود ندیده است.

لویی پاستور (Louis Pasteur) (۱۸۲۲ – ۱۸۹۵)

شیمی‌دان و میکروبی‌شناس مشهور فرانسوی در شهر دول (Dole) متولد شد. او از سال ۱۸۵۸ تحقیقات خود را در زمینه میکروارگانیسم‌ها آغاز کرد و ثابت کرد که موجوداتی ریز در هوا وجود دارند که دارای قدرت تولید مثل هستند. پاستور از طریق ابداع روش حرارت دادن، که از آن پس به پاستوریزاسیون شهرت یافت، مانع ورشکستگی صنعت شراب‌سازی فرانسه

شد. او در سال ۱۸۶۵ بنا به درخواست صاحبان صنعت ابریشم فرانسه به جنوب کشور سفر کرد و متوجه شد که کرم‌های ابریشم بر اثر تغذیه از برگ‌های آلوده مبتلا به بیماری شده‌اند. پاستور خیلی سریع دست به کار شد و نظریه بیماری‌ها را به جهانیان ارایه داد و توانست صنعت ابریشم فرانسه را از خطر نجات دهد. در سال ۱۸۷۰ میلادی فرانسه درگیر جنگی خونین شد. در این زمان پاستور پزشکان را مجبور به رعایت دقیق موازین بهداشتی کرد و بدین ترتیب بسیاری از سربازان زخمی را از مرگ حتمی نجات داد. او در سال ۱۸۸۱ موفق به کشف واکسن بیماری سیاه زخم شد و در سال ۱۸۸۵ نیز واکسن مرض هاری را کشف کرد. از پاستور به عنوان بزرگترین میکروبی‌شناس تاریخ نام برده می‌شود.

ژول ورن (Jules Gabriel Verne) (۱۸۲۸ – ۱۹۰۵)

این رمان‌نویس فرانسوی در شهر نانت (Nantes) متولد شد. او از طریق تلفیق استادانه جنبه‌های تخیلی و علمی، سبک ویژه‌ای از ادبیات را بنیان نهاد و داستانهای نوشت که از مشهورترین آثار جهانند و فیلم‌های زیادی نیز بر اساس آنها ساخته شدند. «سفر به مرکز زمین» (۱۸۶۴)، «بیست هزار فرسنگ زیر دریا» (۱۸۷۰)، «دور دنیا در هشتاد روز» (۱۸۷۳)، «سفر به مدار ماه» (۱۸۷۰) و «میشل استروگوف» (۱۸۷۶) از مهمترین آثار ژول ورن هستند. آثار وی به زبان‌های مختلف از جمله فارسی ترجمه شده است.

پل سزان (Paul Cezanne) (۱۸۳۹-۱۹۰۶)

هنرمند فرانسوی و نقاش پُست امپرسیونیست بود. در نوجوانی با امیل زولا دوستی داشت. در پاریس درس نقاشی گرفت. بیشتر در جنوب فرانسه کار می‌کرد و تا ۱۸۹۵ که نخستین نمایشگاه انفرادی وی در گالری ولار (دلال آثار هنری) برپا گردید، در پاریس شهرت چندانی نداشت. او در همان شهر محل تولدش

درگذشت. نمایشگاه بزرگ «یادواره سزان» در ۱۹۰۷ در پاریس برپا گردید. سزان را به خاطر دستاوردهای بزرگ هنری‌اش «پدر هنر مدرن» لقب داده‌اند. او یافته‌های جدیدی که در زمینه نور و حجم نمایی به دست آمده بود را ارزشمند می‌دانست و می‌خواست به برداشته‌های مستقیم خود از طبیعت دل بسپارد. از شکل‌ها و رنگ‌هایی که می‌دید نقاشی کند، نه از چیزهایی که می‌دانست یا درباره‌شان به طور نظری اطلاع کسب کرده بود. او از یک سو می‌خواست که پایبندی مطلق خود را به دریافت‌های حسی‌اش از طبیعت حفظ کند و از سویی دیگر می‌خواست به قول خودش «امپرسیونیسم را به چیزی استوارتر و جاودانه‌تر، همچون هنر موزه‌ها، مبدل سازد». این دو خواست او در تضاد یکدیگر بودند. سزان به موفقیت رسید و توانست در تابلوهایش به آنچه غیر ممکن می‌نمود، دست یابد.

امیل زولا (Emile Zola) (۱۸۴۰-۱۹۰۲)

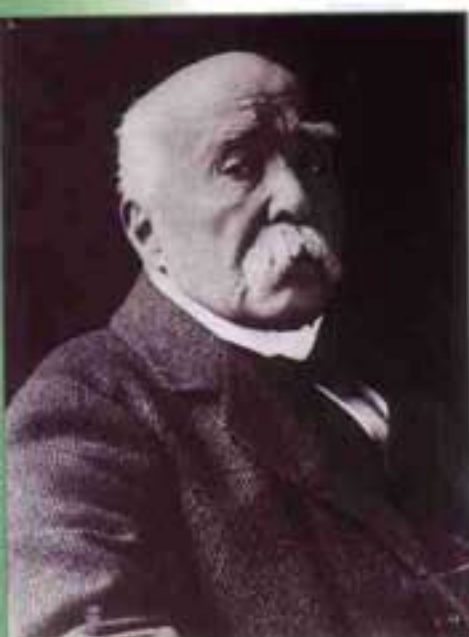
نویسنده تأثیرگذار فرانسوی، شاخص‌ترین چهره مکتب ادبی ناتورالیسم و چهره‌ای مهم در آزادی‌خواهی سیاسی فرانسه است پدر او یک مهندس ایتالیایی بود. بیش از نیمی از رمان‌های زولا را مجموعه‌ای بیست جلدی «روگن-ماکار» (Les Rougon Macquart) تشکیل می‌دهد. امیل پس از به پایان رساندن تحصیلات دبیرستانی در مدرسه سن‌لونی، خود را برای امتحان در رشته علوم آماده کرد و بر اثر چندبار شکست در امتحانات، دنباله تحصیل را رها کرد. زولا ابتدا طرفدار رمانتیسم بود و به آثار هوگو، موسه و لامارتین

علاقه داشت. در سال ۱۸۶۵ زولا از رمانتیسم دست برداشت و به استادان جدیدی

چون بالزاک و فلویبر و استاندال روی آورد. به سبک رنالیسم عمق و شفافیت خاص

بخشید و اساس مکتب ناتورالیسم (Naturalism) را بنا نهاد. با نوشتن رمانی با نام «دکه می فروش» (L'Assommoir) در سال ۱۸۷۷، از چنان شهرتی برخوردار شد که او را نامدارترین نویسنده عصر خود کرد و نخستین بار پس از نیم قرن ویکتور هوگو را در درجه‌ی دوم شهرت قرار داد و بر کتاب بینوایان او تفوق یافت. زولا با این اثر بر بالزاک نیز برتری یافت. آثار زولا با آنکه بر جنبه‌های علمی زیست‌شناسی و مسأله توارث و جبر علمی متکی است، سرشار از جنبه‌های شاعرانه و صور ذهنی خارق‌العاده نیز هست. نفوذ زولا و مکتب ناتورالیسم او در نویسندگان ملل مختلف قرن بیستم انکارناپذیر است.

ژرژ کلمانسو (Georges Clemenceau) (۱۸۴۱-۱۹۲۹)

کلمانسو از سیاستمداران نامی فرانسه، میزبان و رییس کنفرانس صلح ورسای ۱۹۱۹ بود. در سال‌های ۱۸۷۶ تا ۱۸۹۳ عضو مجلس نمایندگان فرانسه و از سال ۱۹۰۲ سناتور شد. کلمانسو از ۱۹۰۶ تا ۱۹۰۹ نخست وزیر فرانسه بود و امور کلیسا را از دولت جدا کرد. در ۱۹۱۷ و در کشاکش جنگ جهانی اول مجدداً نخست وزیر شد و در سال ۱۹۱۹ کنفرانس صلح ورسای را رهبری کرد؛ کنفرانسی که منجر به تشکیل جامعه ملل گردید. او در تاریخ کشورش به «ببر فرانسه» شهرت دارد.

آنا تول فرانس (Anatole France) (۱۸۴۴-۱۹۲۴)

فرانس رمان نویس، نویسنده و برنده جایزه نوبل سال ۱۹۲۱ است. از او اغلب به عنوان بهترین نویسنده فرانسوی اواخر قرن نوزده و اوایل قرن بیستم یاد می شود. در سال ۱۸۸۱ اولین رمان خود را نوشت. طنز تند و نیشدار به همراه احساس همدردی صادقانه از ویژگی های آثار وی است. رمان، شعر، درام، مقالات فلسفی، منتقدانه و تاریخی از کارهای او است. در سال ۱۸۹۶ به عضویت آکادمی فرانسه در آمد. در آثارش حمایت از حقوق کارگران و آزادی مدنی را می توان مشاهده کرد. آنا تول در واقع طرفدار و مدافع آرمان‌های انسان

دوستانه بود. «زندگی ژاندارک»، «جزیره پنگوئن ها» و «عصیان فرشتگان» از آثار معروف آناتول فرانس است.

بارون ادموند روچیلد (Baron edmond Rothschild) (۱۸۴۵-۱۹۳۴)

یکی از اعضای خاندان قدرتمند و ثروتمند روچیلدها است. وی همان کسی است که میلیون‌ها فرانک طلا برای اسکان قوم یهود در فلسطین سرمایه‌گذاری کرد؛ به همین خاطر اکثر دولتمردان کنونی اسرائیل از بارون روچیلد به نام پدر ارض اسرائیل یاد می‌کنند. وی لقب پیشوای صهیونیسم را نیز به خود اختصاص داده است. او از طرح «استقرار آرام و آهسته» یهودیان در فلسطین حمایت می‌کرد. تمام اقدامات کشاورزی که توسط کارشناسان فرانسوی در فلسطین صورت می‌گرفت با سرمایه او بود. بارون در سال‌های ۱۸۸۷، ۱۸۹۳ و ۱۸۹۹ از اردوگاه‌های یهودیان در فلسطین بازدید کرد، سی و دو هزار هکتار زمین خرید و دوازده اردوگاه جدید تأسیس کرد که مجمع اسکان یهودیان نام گرفت. او موسس دانشگاه عبری تل‌آویو است. بارون ادموند روچیلد در سال ۱۹۲۹ به عنوان رییس افتخاری آژانس یهود انتخاب شد و تا پایان عمر در این سمت بود. او در پاریس درگذشت و در فلسطین اشغالی شصت و سه هزار هکتار زمین و سی اردوگاه یهودی نشین از خود باقی گذاشت.

امیل دورکیم (Emile Durkheim) (۱۸۵۸-۱۹۱۷)

این جامعه‌شناس یهودی در اسپینال (Espinal) فرانسه متولد شد و بعدها به عنوان جامعه‌شناس شهرت جهانی یافت. او برای ایجاد و توسعه قانونمندی‌های جامعه‌شناسی تلاش‌های بسیاری کرد و سرانجام جامعه‌شناسی را به صورت ابزاری برای حل مشکلات و معضلات بشری درآورد.

رومن رولان (Romain Rolland) (۱۸۶۶-۱۹۴۴)

در ۲۹ ژانویه در شهر کلامسی (Clamecy) فرانسه به دنیا آمد. در ۲۹ سالگی در رم دکترای هنر گرفت. رولان بیوگرافی مردان بزرگی چون بتهوون، میکل آنژ، تولستوی و مهاتما گاندی را به رشته تحریر درآورد. از سال ۱۹۰۴ تا ۱۹۱۲ به تألیف کتاب بزرگ خود «ژان کریستف» (Jean-Christophe)، پرداخت. کتاب «جان شیفته» (۱۹۲۳) نیز از کتاب های معروف وی است. آثار بزرگ

رولان تاکنون به بیش از ۲۵ زبان از جمله فارسی ترجمه شده اند. او در سال ۱۹۱۰ مفتخر به دریافت نشان لژیون دونور (بالاترین مدال افتخار فرانسه) شد و در سال ۱۹۱۳ جایزه بزرگ آکادمی فرانسه را به دست آورد. رولان در سال ۱۹۱۵ جایزه ادبی نوبل را دریافت کرد.

آندره ژید (Andre Gide) (۱۸۶۹-۱۹۵۱)

این سیاستمدار و نویسنده توانای فرانسوی در پاریس به دنیا آمد. وی با نگارش کتاب «بازگشت از شوروی سابق» پیش از هر سیاستمدار فرانسوی در افشای ماهیت حکومت کمونیستی شوروی سابق ایفای نقش نمود. «دخترهای آندره والتر»، «بازگشت از شوروی»، «مانده های زمینی»، «آهنگ روستایی»، «سکه سازان»، «تربیت زنان»، «زیر زمین های واتیکان» و «ایزابیل» برخی از تألیفات او هستند. آندره ژید در سال ۱۹۴۷ موفق به دریافت جایزه نوبل در رشته ادبیات شد.

ژنرال شارل دوگل (Charles de Gaulle) (۱۸۹۰-۱۹۷۰)

شارل آندره ژوزف دوگل سیاستمدار مشهور فرانسوی در شهر لیل فرانسه متولد شد. هنگام اشغال فرانسه توسط آلمان نازی او یک سرهنگ ارتش بود. وی پس از اشغال فرانسه توسط ارتش نازی (جون سال ۱۹۴۰) به انگلستان گریخت و به سازماندهی نیروهای وطن پرست موسوم به قوای فرانسه آزاد اقدام کرد. این نیروها به همراه دیگر متفقین در تابستان سال ۱۹۴۴ وارد خاک فرانسه شدند. در آگوست سال ۱۹۴۴ دوگل در مقام فرماندهی بخشی از نیروهای آزادی بخش وارد پاریس شد. وی در اواخر سال ۱۹۵۸ به عنوان

اولین رئیس جمهور، حکومت جمهوری پنجم، آغاز به کار کرد. با استفاده مکرر از رفراندوم و مراجعه به آرای عمومی بحران‌های سیاسی متعدد را پیروزمندانه و با سربلندی سپری کرد. در سال ۱۹۶۹ مسئله اصلاح مجلس سنا را به همه پرسی گذاشت، اما چون پنجاه و سه درصد آراء مخالف نظرات وی بود، از مقام خود استعفا کرد. ژنرال دوگل در نهم نوامبر ۱۹۷۰ به دلیل سکته قلبی درگذشت.

ایرن ژولیو کوری (Irene Joliot-Curie) (۱۸۹۷-۱۹۵۶)

فیزیک‌دان و شیمی‌دان فرانسوی که به خاطر کشف رادیواکتیویتهی مصنوعی در سال ۱۹۳۵ جایزه نوبل شیمی را دریافت کرد. او، فرزند ماری و پیر کوری فیزیکدانان برجسته و کاشفین عنصر رادیم است. ایرن کوری در پاریس به دنیا آمد و در همان شهر هم دیده از جهان فرویست. در ۴ اکتبر ۱۹۲۶ با فردریک ژولیو که در انستیتو رادیوم زیر نظر ماری کوری کار می‌کرد ازدواج کرد. در سال ۱۹۳۴ ایرن و فردریک توسط

پرتو آلفا، آلومینیوم را بمباران کردند و نشان دادند با این عمل هسته‌ی آلومینیوم با انتشار یک نوترون، به هسته‌ی فسفر تبدیل می‌شود ولی فسفر به دست آمده رادیواکتیو بود و به انتشار پوزیترون ادامه می‌داد. آنها در واقع رادیواکتیویته مصنوعی را کشف کرده بودند. وی نخستین زنی بود که به کابینه‌ی فرانسه راه پیدا کرد و در سال ۱۹۳۶ وزیر آموزش و پرورش شد. در سال ۱۹۴۶ زوج ژولیو-کوری برنامه‌ی

تشکیل مرکز انرژی اتمی را ارایه نمودند و دو سال بعد نخستین راکتور اتمی فرانسه را به راه انداختند. ایرن ژولیو کوری در ۱۷ مارس ۱۹۵۶ بر اثر سرطان خون که به دلیل مجاورت با پرتوهای رادیواکتیو به آن مبتلا شده بود درگذشت.

آندره مالرو (André Malraux) (۱۹۰۱-۱۹۷۶)

مالرو یکی از نویسندگان سیاسی و نام‌آور فرانسه در قرن بیستم بود. وی با نوشتن کتابی راجع به مبارزات انقلابی مردم جنوب شرقی آسیا علیه استعمار تحت عنوان «سرنوشت آدمی» در ردیف معروفترین نویسندگان ادبی-سیاسی جهان قرار گرفت. طی جنگ جهانی دوم دوبار توسط آلمانی‌ها اسیر شد. مالرو با ژنرال دوگل همکاری نزدیکی داشت و در کابینه دوگل موفق به کسب سمت وزیر فرهنگ شد. مالرو از جمله برندگان جایزه ادبی فرانسه است. «امید آدمی»، «بلوط‌های سرنگون شده» و «آوای سکوت» از آثار مهم مالرو محسوب می‌شوند.

آلبر کامو (Albert Camus) (۱۹۱۳-۱۹۶۰)

آلبر کامو نویسنده‌ی مشهور فرانسوی تبار، خالق کتاب مشهور «بیگانه» و برنده جایزه نوبل ادبیات، در ۷ نوامبر ۱۹۱۳ در دهکده‌ای کوچک در الجزایر به دنیا آمد. خانواده‌ی کامو جزو آن دسته از مهاجرانی بودند که از فرانسه برای گرفتن زمین برای کشاورزی به الجزایر آمده بودند. کودکی کامو در یک زندگی فقیرانه‌ی طبقه‌ی کارگری سپری شد. او با پافشاری «لوتی ژرمن» معلم مدرسه ابتدایی‌اش، توانست تحصیلات متوسطه را ادامه دهد. کامو لیسانس فلسفه را در سال ۱۹۳۵ گرفت. در سال ۱۹۳۸ در روزنامه‌ی تازه تأسیس «الجزایر جمهوری خواه» به عنوان خبرنگار آغاز به کار کرد. او تمام مقاله‌های خود را به صورت اول شخص می‌نوشت که تا آن زمان در شیوه‌ی گزارشگری فرانسوی متداول نبود. در سال ۱۹۴۲ عضو گروه مقاومت فرانسوی به نام «نبرد» شد و در اکتبر ۱۹۴۳ به کمک دیگر اعضای گروه، فعالیت روزنامه‌نگاری زیرزمینی را آغاز کرد. در سال‌های پس از جنگ کامو به گروه ژان پل سارتر و سیمون دوبوار پیوست. رمان «طاعون» نوشته کامو در سال ۱۹۴۷ به چاپ رسید که در زمان خود پرفروش‌ترین کتاب فرانسه شد.

در سال ۱۹۵۲ مشاجراتی بین کامو و سارتر بعد از نوشتن مقاله‌ای علیه کامو در مجله‌ای که سارتر سردبیر آن بود، شروع شد. کامو تا پایان عمر خود مخالف استقلال الجزایر و اخراج الجزایری‌های فرانسوی‌تبار بود، ولی در عین حال هیچ‌گاه از گفتگو در مورد فقدان حقوق مسلمانان دست برنداشت. از آن به بعد کامو به خلق آثار ادبی پرداخت و داستان‌هایی کوتاه که مربوط به الجزایر بودند را منتشر ساخت. در سال ۱۹۵۷ جایزه‌ی نوبل ادبیات را دریافت کرد. او از نظر سن، دومین نویسنده‌ی جوانی بود که تا آن روز جایزه نوبل را گرفت.

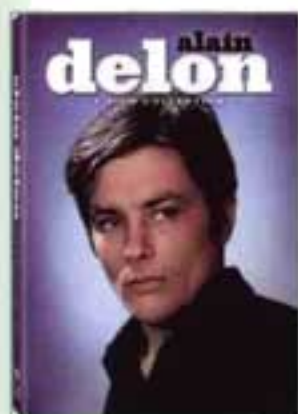
ژاک شیراک (Jacques Chirac) (۱۹۳۲)

ژاک رنه شیراک از ۱۷ مه سال ۱۹۹۵ تا ۱۶ مه ۲۰۰۷ عهده‌دار مقام ریاست جمهوری فرانسه و طی سال‌های ۱۹۷۴ تا ۱۹۷۶ نخست‌وزیر و ۱۹۷۷ تا ۱۹۹۵ شهردار پاریس بود.

او پس از ۲۸ سال فعالیت سیاسی در پست‌های وکیل، وزیر، نخست‌وزیر و شهردار پاریس، سرانجام سال ۱۹۹۵ به بالاترین مقام سیاسی‌اش دست یافت و بر مسند ریاست جمهوری فرانسه تکیه زد. «پادشاه‌منتخب» اصطلاح با مسمایی است که به شیراک داده شد و معمولاً به کنایه، برای یادآوری اختیارات و قدرت زمامداران کاخ الیزه به کار گرفته می‌شود. معروف است که او مرد تاکتیک‌هاست اما با راهبردها و چشم‌اندازهای بلندمدت میانه‌ای ندارد.

سال ۱۹۹۵ که شیراک پا به کاخ الیزه گذاشت، جهان با ناباوری و اعتراض شاهد آزمایش‌های اتمی فرانسه در مناطق تحت مالکیت این کشور در اقیانوس آرام شد. این آزمایش‌ها ظاهراً تلاشی برای یادآوری قدرت ولو همچنان در حال نزول فرانسه بود. دو سالی از ریاست جمهوری شیراک نگذشته بود که او در واکنش به بالاگرفتن موج اعتراض‌ها و انتقادهای شهروندان علیه نخست‌وزیر هم‌حزبی‌اش، به انحلال پارلمان رای داد. با این امید که جناحش با قدرت بیشتری کرسی‌های مجلس را به تصاحب خود درآورد. اما انتخابات به گونه‌ای دیگر رقم خورد. چپ‌ها، پیروز انتخابات شدند و شیراک به تنهایی سکندار سیاست خارجی فرانسه شد. در عرصه‌ی داخلی سوسیالیست‌ها و سایر چپ‌ها با دولت ائتلافی خود سیاست نسبتاً موفق‌تری را پیش می‌بردند و لذا چندان مجالتی برای مانور و عرض‌انداز شیراک باقی نمی‌ماند. انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۰۲ دوباره شیراک را به مرد اصلی صحنه سیاست فرانسه بدل کرد. چپ‌ها در این انتخابات باختند و شیراک همراه با نامزد راست افراطی، ژان ماری لوپن به دور دوم انتخابات رفت و پیروز شد و برای بار دوم به ریاست جمهوری برگزیده شد. در پایان دو دوره ریاست جمهوری در ۱۶ مه سال

۲۰۰۷ وی سمت خود را به نیکلا سارکوزی که در انتخابات پیروز شده بود واگذار کرد. شیراک در انتخابات اخیر از سارکوزی حمایت کرد.

آلن دلون (Alain Delon) (۱۹۳۵)

آلن دلون روز هشتم نوامبر سال ۱۹۳۵ در شهر سو (Sceaux) از توابع پاریس به دنیا آمد. پدرش فابیان و مادرش ادیت، زمانی که آلن فقط چهار سال داشت از هم جدا شدند. در پی آن سرپرستی او به خانواده دیگری واگذار شد. آلن در ۱۷ سالگی به ارتش

پیوست و در سال ۱۹۵۶ از خدمت ترخیص شد و به عنوان باربر در بازار و سپس به عنوان پیشخدمت در کافه های مختلف پاریس به کار پرداخت. طی همین مدت با بسیاری از بازیگران که به کافه های محل کارش رفت و آمد داشتند، آشنا شد. حضور اتفاقی آلن در جشنواره کن سال ۱۹۵۷ با لباس های کرایه، او را به دنیای سینمای حرفه ای کشاند؛ دلیل آن ظاهر جذاب آلن بود. در فیلمی از ایو آلگره (Yves Allégret) به نام «وقتی زن دستپاچه می شود» بازی کرد. آلن دلون طی نیم قرن بازی در فیلم های مختلف شهرت و ثروت زیادی کسب کرد. او از مشهورترین هنرپیشه های سینماست. آلن تاکنون جوایز زیادی را کسب کرده و در سال ۱۹۹۷ جایزه معتبر دوربین طلایی آلمان را به پاس یک عمر فعالیت در سینما دریافت کرد.

نیکلا سارکوزی (Nicolas Sarkozy) (۱۹۵۵)

سارکوزی متولد ۲۸ ژانویه ۱۹۵۵ در پاریس از پدری مجاری و مادری فرانسوی است. پدرش ناشر و مادرش وکیل بود. سارکوزی فوق لیسانس حقوق خصوصی و دانشنامه علوم سیاسی از موسسه ی مطالعات و پژوهش های سیاسی پاریس

دارد. او در ابتدا وکیل بود و هم اکنون عضو کانون وکلای پاریس نیز هست. وی فعالیت های سیاسی خود را از سال ۱۹۷۷ با تصدی پست مشاور شهردار شهر نویلی (Neuilly) فرانسه آغاز کرد و از آن پس پست هایی چون شهردار، نماینده مجلس و غیره را در اختیار داشت. همچنین در سال های (۱۹۹۳ تا ۱۹۹۵) وزیر بودجه و دارایی، (۱۹۹۴ تا ۱۹۹۵) وزیر ارتباطات، (۱۹۹۳ تا ۱۹۹۵) سخنگوی دولت، (۲۰۰۲ تا ۲۰۰۴) وزیر کشور، (مارس تا نوامبر ۲۰۰۴) وزیر اقتصاد، دارایی و صنایع (مارس ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۶) و وزیر کشور بوده است. سارکوزی با شرکت در انتخابات ریاست جمهوری، در ۶ مه ۲۰۰۷ میلادی با کسب ۵۳ درصد آرا به

عنوان رییس جمهور فرانسه انتخاب شد. بیشترین فعالیت حزبی وی در غالب احزاب راست‌گرا خلاصه می‌شود و هم اکنون دبیرکل UMP (اتحاد برای جنبش مردمی) است. این حزب در سال ۲۰۰۲ و از ادغام دو حزب لیبرال دموکرات و اتحاد جمهوری خواهان و به جهت حمایت از ژاک شیراک تشکیل شد. سارکوزی حامیان قدرتمندی در بین صاحبان صنایع فرانسه دارد. در میان روزنامه‌های فرانسه، فیگارو، نزدیکترین روزنامه به سارکوزی شناخته می‌شود.

میشل پلاتینی (Michel Platini) (۱۹۵۵)

میشل پلاتینی متولد ۲۱ جون ۱۹۵۵ بازیکن سابق فوتبال فرانسه و تیم یوونتوس ایتالیا است. از پلاتینی به همراه مارادونا، پله، یوهان کرایف، بکن بایر و آلفردو دی استفانو به عنوان بزرگ‌ترین بازیکنان قرن بیستم نام برده می‌شود. پلاتینی بارها به عنوان بهترین بازیکن و گلزن معرفی شده است. تیم فرانسه به کاپیتانی پلاتینی در سال ۱۹۸۴ به قهرمانی اروپا دست یافت. وی روز ۲۷ ژانویه سال ۲۰۰۷ به عنوان رییس فدراسیون فوتبال اروپا یوفا جانشین یوهانسون سوئدی شد.

زین‌الدین زیدان (Zinedine Zidane) (۱۹۷۲)

زیدان در سال ۱۹۷۲ در مارسی به دنیا آمد. زیدان ملقب به زیزو (Zizou) است. فوتبالیست مشهور الجزایری الاصل که در میانه‌ی میدان بازی می‌کرد و به عنوان یکی از بهترین بازیکنان تاریخ فوتبال شناخته شده است. او برای تیم‌های یوونتوس، رئال مادرید و تیم ملی فرانسه به میدان آمده است. زیدان در تاریخ فوتبال سه بار جایزه‌ی بهترین بازیکن سال جهان، یک بار جایزه‌ی بهترین بازیکن سال اروپا، یک بار جایزه‌ی پرارزش‌ترین بازیکن جام باشگاه‌های اروپا و یک بار جایزه‌ی بهترین بازیکن جام جهانی را دریافت کرده است. زیدان به قهرمانی جام جهانی سال ۱۹۹۸، جام ملت‌های اروپا سال ۲۰۰۰، جام باشگاه‌های اروپا سال ۲۰۰۲ با تیم رئال مادرید و چندین قهرمانی در لیگ ایتالیا و لیگ اسپانیا نائل آمده است. از این رو می‌توان زیدان را از پرافتخارترین بازیکنان فوتبال دانست.

فرانسوی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Bonjour / Bonsoir	بُن زوق / بُن سواق	صبح به خیر / شب به خیر	۱
Salut / Au revoir	سلو / اوفوواق	سلام / خداحافظ	۲
La nationalité	ل ناسیونالیت	ملیت	۳
La profession	ل پروفیسون	شغل	۴
Le passeport	ل پَس پُ	گذرنامه	۵
La carte d'identité	ل کَرت دِیدانتیت	کارت شناسایی	۶
Visa	ویزا	ویزا	۷
Certificate d'hébergement	سرتیفیک دِپژمان	دعوتنامه	۸
Pays / Ville	پس ای / ویل	کشور / شهر	۹
Point de depart / Destination	پوان دِپُ / دستیناسون	مبدأ / مقصد	۱۰
Annulation / Confirmation	آنولاسون / کنفیرماسون	لغو / تایید	۱۱
Le billet	ل بی به	بلیط	۱۲
Carte d'embarquement	کَرت دامبارکما	کارت پرواز	۱۳
Numéro de vol	نومبر دو ول	شماره پرواز	۱۴
Les bagages	له بَگَر	چمدان	۱۵
Fret	فَته	بار(کرایه حمل)	۱۶
La douane	ل دوآن	گمرک	۱۷
Information	آنفومسسون	اطلاعات	۱۸
Entrée / Sortie	آنتره / سورتی	ورودی / خروجی	۱۹
Plane de villes / Routes	پلان دو ویل / روت	نقشه شهر / راهها	۲۰
La banque / Caisse	ل بانک / کس	بانک / صندوق	۲۱
Argent / Carte de crédit	آرژان / کَرت دو کِدی	پول / کارت اعتباری	۲۲
Taxes / Impôts	نَکس / امپو	عوارض / مالیات	۲۳
Ambassade / Consulat	امبَسَد / کنسول	سفارت / کنسولگری	۲۴
Avenue / Rue	اَوَنو / رو	خیابان	۲۵

فرانسوی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Aéroport	آ اِئو پوڠ	فرودگاه	۲۶
La gare	لَ گَی	ایستگاه قطار	۲۷
La station de métro	لَسِیون دو مترو	ایستگاه مترو	۲۸
La station de taxi	لَسِیون دو تکسی	ایستگاه تاکسی	۲۹
L'arrêt de bus	لَ قه دو بوس	ایستگاه اتوبوس	۳۰
La bateau / La péniche	لَبُو / لَ پَنیش	قایق / کشتی	۳۱
Le loyer	لو لُوآیه	کرایه	۳۲
Le danger	لو دازره	خطر	۳۳
Les monuments historiques	لِه مونومان هیستوریک	جاهای دیدنی تاریخی	۳۴
L'agent de voyages	لُزان دو وِیاز	آژانس مسافرتی	۳۵
La mosquée	لَ موسکه	مسجد	۳۶
L'hôtel	لَ تِل	هتل	۳۷
La forme d'inscription	لَ قمه دَنسِکِیسیون	فرم ثبت نام	۳۸
La signature	لَ سینتاتورق	امضا	۳۹
lavabo	لُوبُ	دست شویی	۴۰
Le téléphone	لو تلفن	تلفن	۴۱
Le centre commercial	لو سانتق کَمِیسی تِل	مرکز خرید	۴۲
Le magasin	لو مَگَزَن	فروشگاه	۴۳
La solde / la réduction	لو سولد / لَ قِدوکسیون	حراج / تخفیف	۴۴
Pas chère / Chère	پَ شِق / شِق	لوزان / گران	۴۵
Le cadeau	لو کَدو	هدیه	۴۶
Le restaurant	لو رِستوران	رستوران	۴۷
Avoir faim / Avoir soif	اَووآق فَم / اَووآق سَوآف	گرسته / تشنه	۴۸
Le guide / Traducteur	لو گَید / تَدوکتوق	راهنما / مترجم	۴۹
Le petit déjeuner	لو پوتی دِژونه	صبحانه	۵۰

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ	فرانسوی
۵۱	شام	لو دینه	Le dîner
۵۲	لیست غذا	لُ مَنُو	Le menu
۵۳	نان	لُ پَین	Le pain
۵۴	آب / نوشابه	لو / بوآسون	L'eau / Boisson
۵۵	ساندویچ	لُ ساندویچ	Le sandwich
۵۶	ماهی	لو بوآسون	Le poisson
۵۷	گوشت گاو	لُ ویاند دو بَوف	La viande de boeuf
۵۸	گوشت بره	لُ ویاند دو لَئبو	La viande de l'agneau
۵۹	نوشابه غیر الکلی	لُ بوآسون نون اَلکلِیک	La boisson non alcoolique
۶۰	صورت حساب	لُ فکتورق	La facture
۶۱	انعام	لو بوق بوآق	Le pour boire
۶۲	پلیس	لُ پلیس	La police
۶۳	کمک / شکایت	اِد / فِکَلَمسیون	Aide / Réclamation
۶۴	مشکل / اتفاق	لُ پُوبلِم / لُزق	Le problème / L'hasard
۶۵	بیمارستان	لو بیتال	L'hôpital
۶۶	پزشک	لو مِدسن	Le médecin
۶۷	داروخانه	لُ ففمسی	La pharmacie
۶۸	دارو	له مِدیکمان	Les médicaments
۶۹	بیمار	لو مَلَد	Le malade
۷۰	تاریخ / ساعت	لو ذت / لُق	La date / L'heure
۷۱	دیروز / امروز / فردا	ای بیق / اوژوقدوسی / دومن	Hier / Aujourd'hui / Demain
۷۲	یکشنبه	لو دی مانش	Le dimanche
۷۳	دوشنبه	لو لندی	Le lundi
۷۴	سه شنبه	لو مقدی	Le mardi
۷۵	چهارشنبه	لو مِقکودی	Le mercredi

فرانسوی	نحوه تلفظ	فارسی	ردیف
Le jeudi	ژُدی	پنجشنبه	۷۶
Le vendredi	لو واندوودی	جمعه	۷۷
Le samedi	لو سمدی	شنبه	۷۸
Le printemps	لو پَنتام	بهار	۷۹
L'été	ئه	تابستان	۸۰
L'automne	لُن	پاییز	۸۱
L'hiver	لی وِی	زمستان	۸۲
Zéro	زِرو	صفر	۸۳
Un	آن	یک	۸۴
Deux	دُ	دو	۸۵
Trois	تِوآ	سه	۸۶
Quatre	کِتی	چهار	۸۷
Cinq	سِنک	پنج	۸۸
Six	سیس	شش	۸۹
Sept	سِپت	هفت	۹۰
Huit	ویت	هشت	۹۱
Neuf	نُف	نه	۹۲
Dix	دیس	ده	۹۳
Gauche / Droite / Tout de droit	گوش / دِقوآت / تویتوآ	چپ / راست / مستقیم	۹۴
Derrière / Devant	دِقیق / دووان	عقب / جلو	۹۵
Près / Loin	پِخه / لوآن	نزدیک / دور	۹۶
Grand / Petit	گفان / پونی	بزرگ / کوچک	۹۷
Peu / Beaucoup	پو / بوکودو	کم / زیاد	۹۸
Bien / Mal	بی نی / مَل	خوب / بد	۹۹
Ouvert / Fermé	اوبوق - فِقمه	باز / بسته	۱۰۰

Introduction to World Countries

France

By: Mahmood Reza Barazesh

Second Printing

ISBN 978-964-2839-13-1

9 789642 839131